PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 40 (9345)

TRST, torek, 17. februarja 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

VČERAJ PO VEČ KOT 30 LETIH PRED TRŽAŠKIM POROTNIM SODIŠČEM... V ODSOTNOSTI OBTOŽENCEV

ZAČETEK PROCESA O NACISTIČNIH ZLOČINIH V ZLOGLASNEM TABORIŠČU SMRTI V RIŽARNI

Prvi uspeh: sodni zbor sprejel prijavo vseh prizadetih strank - Zagovorniki zasebnih strank so se združili v kolegij, da podčrtajo idealno enotnost antifašističnih sil v odporništvu - Veliko število prisotnih časnikarjev in televizije dokazuje vsedržavni in evropski odmev procesa

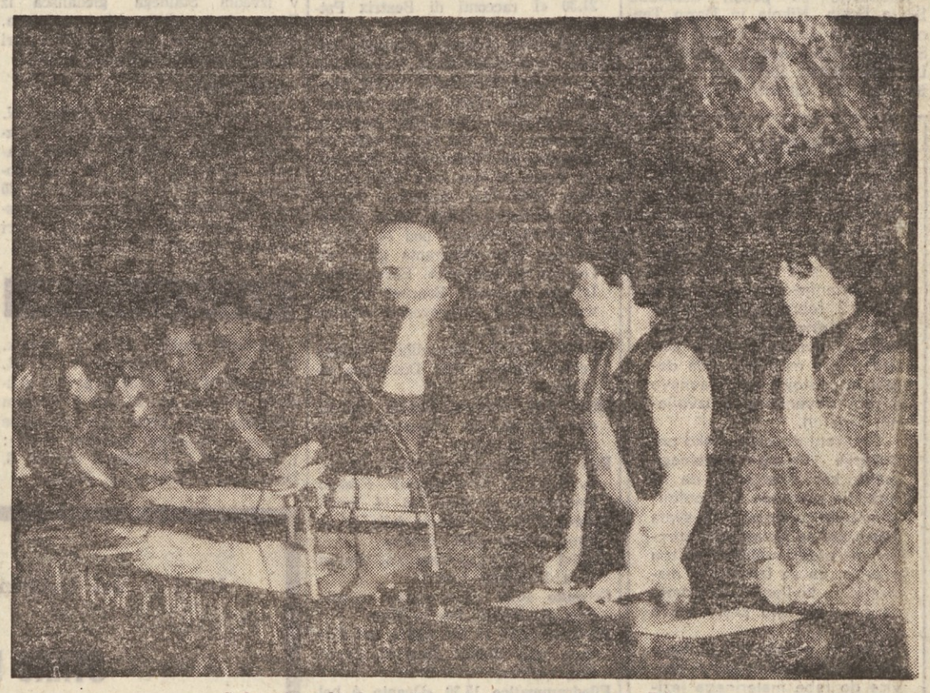
Za tržaške, predvsem pa za slovenske demokrate in antifašiste je bil včerajšnji zgodovinski dan: več kot trideset let po koncu vojne in skoraj 33 let po zlomu fašizma se je pred tržaškim porotnim sodiščem končno začel proces zaradi zločinov v Rižarni, katere krematorijska peč je po previdnih ocenah pogoltnila od 4.000 do 5.000 življenj. Na zatožni klopi dve senci: Avgusta Dietricha Allersa, poveljnika zločinske tolpe Einsatzkommando Reinhard ter Josepha Oberhauserja, poveljnika prvega oddelka «R/I» omenjene tolpe in taborišča v Rižarni ne bo v Trst. Prvi, ker je, vsaj uradno, umrl lani v Hamburgu tik pred zaključkom sodne preiskave, drugi pa, ker zanj italijanska sodna oblast ni zahtevala ekstradicije in bi ga nemške sodne oblasti tudi sicer ne bi izročile, saj je proti njemu v teku sodni postopek.

Za njima, pa čeprav neuradno, je na zatožni klopi ves nacistični uničevalni sistem in ves kolaboracionistični Trst, tisti del mesta, ki se je za gmotno korist hlapčevsko podredil najprej fašizmu, nato nacističnemu okupatorju in končno takoj po osvoboditvi preskočil plot ter se tesno povezal z zavezniško vojaško upravo. Trst, ki ga danes ni bilo videti v mrki sodni dvorani porotnega sodišča, kot tudi ni bilo videti njegovih mladih, bednih epigonov, ki so se tolikokrat «proslavili» z bombnimi in nasilnimi izpadi. V prostoru za občinstvo se je kar trlo demokratov, starejših, tistih, ki so strahoto Rižarne in nacističnega divjanja doživljali osebno, predvsem pa mladih, fantov in deklet, ki so se rodili deset, dvanajst let po koncu vojne in ki so prišli v sodno dvorano, da bi neposredno iz ust prič spoznali sramotno resnico, da bi se res lahko uresničila želja tistih, ki so pred enim mesecem na pogrebu žrtev v Rižarni poudarili: «Zgodilo se je, a ne sme se več ponoviti.»

Kot rečeno sta nacistični sistem uničevanja in kolaboracionistični Trst na zatožni klopi le neuradno tako zaradi pomanjkljivosti obtožnice preiskovalnega sodnika Serba, na katero je opozoril v soboto odvetniški kolegij, ki zastopa prizadete stranke, kot zaradi dejstva, da je še v teku dodatna preiskava o vlogi in o odgovornosti petih ukrajinskih kolaboracionistov. Že samo dejstvo pa, da je danes porotno sodišče sprejelo, sicer s pridržkom, prijavo nekaterih svojcev žrtev združenja ANPI in Zveze židovskih skupnosti, ki jih obtožnica ne omenja izrecno, kot prizadetih strank pa je dokaz, da lahko pride med obravnavo do nepričakovanih razpletov in da v kletki za jetnike ne bosta «sedeli» le senci, pač pa ljudje. Ta vtis je razširjen tudi v odvetniškem kolegiju zlasti ob upoštevanju dejstva, da se nista ne javni tožilec dr. Claudio Coassin ne branilec odv. Francesco Filograna uprla prijavi prizadetih strank in tudi ne njihovim uvodnim zahtevam po zaslišanju dodatnih prič (tudi to je sodni zbor sprejel s pridržkom).

Ura je bila že deset čez, ko je stopila v sodno dvorano zapisničarka, okrog katere se je takoj zbrala gruča odvetnikov, ki so se prijavili kot zastopniki zasebnih strank in potrebna je bila skoraj še ena ura, da je bilo to delo opravljeno ter da je prišel v dvorano sodni zbor, ki mu predseduje dr. Domenico Maltese, za prisednega sodnika pa je dr. D'Amato Vincenzo. Obravnava se je začela s prisego porotnikov (Adolfo Rot, Maria Colja, Loredana Nicolini, Dario Zamarato, Olimpia Giovannini, Aligi Zotella ter namestnika Maria

(Nadaljevanje na 8. strani)



Sodni zbor, ki bo sodil nacističnim krvnikom iz Rižarne.

Svet in predvsem mladina naj zve vso resnico o strahotah Rižarne

Živé priče prestanega gorja: Ne iščemo maščevanja, iščemo vsaj moralno obsodbo zločincev za zlo, ki so ga naredili...

Mrka in temna dvorana tržaškega porotnega sodišča je včeraj zjutraj zaživela v slepeči luči žarometov: postavili so jih snemalci italijanske, ljubljanske in koprske televizije, da bi posneli na trak zgodovinski dogodek: proces proti krvnikom tržaške Rižarne. Ura ni še odbila devet. Burja zavija okrog vogalov nizke stavbe, kjer se bo v kratkem začela sodna obravnava. Nikjer še nikogar: samo v dvorani televizijski snemalci preizkušajo luči in merijo, če bo zadosti svetlobe, v odvetniški sobi pa priletna ženica. Osemdeset let ji je že, a je kljub temu prišla na sodišče poldrugo uro pred začetkom razprave, da le ne bi zamudila s pričevanjem.

Kaj kmalu dvorišče zaživi: prihajajo priče, prihaja občinstvo, prihajajo časnikarji vseh največjih listov kot dokaz o odzivu, ki ga proces ima v vsej italijanski, slovenski in celo evropski javnosti.

Med ljudmi, ki čakajo pred vhodom, da bi lahko prisostvovali obravnavi, je veliko mladih obrazov, predvsem naših dijakov iz zadnjih razredov višjih srednjih šol. Stiskajo se v kot in dvigajo ovratnike, da bi se vsaj malo zavarovali pred mrzlim pišem, ki te napada od vseh strani. Lica in nosovi so rdeči od mraza, a v očeh razbereš svečanost zavesti, da so vendarle priča nečemu pomembnemu, da bodo iz živega glasu tistih, ki so doživljali tragedijo druge svetovne vojne, tragedijo fašizma in nacizma, vendarle zvedeli za sramotno resnico o kolaboracionističnem Trstu in o edinem uničevalnem taborišču v Italiji.

Vrnem se v sodno dvorano, prej mrzlo in tiho, ki je sedaj zaživela ob zvoku stoterih glasov: odvetniki se pozdravljajo in oblikujejo načrte za skorajšnji nastop, časnikarji že letajo za pričami, da bi od njih zvedeli za podrobnost, s katero bi obogatili svoja poročila. Življenje utripa v hitrem tempu sodobnega časa, ko nekaj minut pred enajsto odjekne v dvorani mogočni in svečani klic: «Vstanite, sodni zbor vstopa». Prvi predsednik dr. Maltese, za njim prisedni sodnik in nato porotniki, drug za drugim tiho in plašno, kot da bi jih bilo sram odgovorne naloge h kateri so poklicani. Neslišno preberejo prisego, ženske še tiše od moških.

Kljub brnenju televizijskih kamer, živ-žavu, bliskavici fotografov in, kar najbolj prizadene, prazni kletki za obtožence, je vzdušje v dvorani skoraj slavnostno, ko predsednik povzame besedo, da oriše nastanek procesa in zasnovo obtožnice. Uvodne formalnosti niso dolge: malo pred poldne je sodni zbor že v posvetovalnici, da sklepa o prijavi zasebnih strank. Bo sprejel vse, ali pa bo iz seznama črtal tiste, ki zastopajo «krive» žrtve? Pričakovanje je precejšnje, saj je od tega sklepa nekje odvisen potek procesa. Odvetniki, ki zastopajo žrtve, so vsekakor optimisti, saj sta njihove zahteve podprla tako branilec kot javni tožilec.

Prisotni se v gručah pomenkujejo, da bi bilo čakanje krajše, kar med pomenkujoče šine Albin Bubnič: «Je prišla, je prišla, kuharica iz Rižarne,» in s prstom kaže na priletno, blago ženico, ki so jo nacisti zajeli na Sušaku in jo nato odgnali v Rižarno, da je bila za kuharico jetnikom. Njena trdnost, njena žilavost in delovna sposobnost sta ji rešili življenje, kot sta rešili življenje Giovanniju Heimiju Wachsbergerju, ki je bil za krojača. «Rabili so me — pravi — zato me niso odgnali v Nemčijo kot mojo mamo, ki se ni več vrnila.» Kuharica Biserka Hajon mu pritrjuje. Kakšni so njeni občutki od procesu? «To je velik dan — pravi s solzami v očeh — saj so končno krvniki na zatožni klopi. Napišite, povejte vsem, kaj so naredili, zlasti mladini, da ne bo šlo v pozabo. Pozabiti in oprostiti ne smemo.» «In da bodo kaznovani, vsaj moralno, za zlo, ki so ga naredili.» pripomni kroiač Wachsberger.

Josip Šlosar, partizan, ki so ga Nemci ujeli in odgnali v Nemčijo in ki mu je krematorijska peč v Rižarni pogoltnila svojce, malce zmeden, oslepljen od močne luči, žarometov, se prestopa pred mizo, kjer bo moral kmalu pričati o svojem trpljenju. Vaši vtisi? «Zahvaljujem se vsem — pravi — za odziv, ki ga je imel proces. Upam, da bo tokrat resnica res prišla na dan.»

«Ste zapisnikar,» me ustavi moški srednjih let. Ne časnikar. Paolu Sereniju je Rižarna vzela mater, ki so jo nacisti pobili, ker je ob izpustitvi na svobodo zahtevala, da ji vrnejo 30.000 lir, katere so ji zaplenili ob aretaciji, pa tudi na lastni koži je okusil vso grozoto koncentracijskih taborišč. «Proces proti morilcem iz Rižarne — poudarja mirno, a odločno in zavzeto — se je končno začel, dodal pa bi rad, da so bili vsi: tamkajšnji umori, vsi brez izjeme zločini proti človeštvu. Rad bi pa še poudaril, da je to vendarle proces proti dvema od 250.000 pripadnikov Einsatzgommandov, ki so pomorili 16 milijonov ljudi v vsej Evropi in ki so uresničevali načrte nacističnih veljakov o genocidu in smrti.»

Ura je skoraj 14. a sodnikov še ni iz posvetovalnice. Pričakovanje se stopnjuje. Končno se sliši zvonec, vsak pohiti na svoje mesto in kmalu nato se sodni zbor vrne v dvorano. «Sodišče je sklenilo, da sprejme...» pravi dr. Maltese. Večina se oddahne in se z nasmeškom spogleda. Prvi uspeh: prijava zasebnih strank je bila sprejeta in proces se nadaljuje.

VOJMIR TAVČAR



Odvetniški kolegij, ki zastopa prizadete stranke, in, v ozadju, občinstvo.

Švedska priznala vlado MPLA

STOCKHOLM, 16. — Švedska vlada je sklenila priznati Ljudsko republiko Angolo kot edino zakonito vlado v bivši portugalski koloniji. V svojem poročilu pravi glasnik švedskega zunanjega ministrstva, da je vlada zadevni sklep že sprejela, formalno diplomatsko priznanje pa bodo sporočili vladi v Luandi še ta teden.

Tudi v Lizboni predvidevajo, da bo portugalska vlada v bližnji bodočnosti priznala vlado MPLA v Angoli. S tem v zvezi ugotavljajo, da je v soboto bilo izredno zasedanje sveta revolucije, ki ga je sklical predsednik Costa Gomes, ki je odgovoren za portugalsko zunanjo politiko. Pred tem pa je Costa Gomes sprejel socialističnega tajnika Maria Soaresa, ki je bil doslej, po vsej verjetnosti iz volilnih razlogov, proti priznanju MPLA.

PRAGA, 16. — Avstrijski zvezni kancler Bruno Kreisky je dopotoval na krajši uradni obisk v Prago, kamor ga je povabil predsednik češkoslovaške vlade Lubomir Strougal. Osrednja tema pogovorov, ki se bodo zaključili jutri, bodo dvostranski odnosi ter možnost za njihov nadaljnji razvoj.

LONDON, 16. — Nizozemski ministrski predsednik Joop Den Uyl se je sestal v Londonu z britanskim premierom Wilsonom v okviru občasnih posvetovanj EGS.

SKLEP FINANČNIH MINISTROV «DEVETERICE» V BRUSLJU

MILIJARDA DOLARJEV POSOJILA EGS ZA REŠEVANJE ITALIJANSKE VALUTE

Še vedno ostre polemike v KD: Piccoli podprl Forlanija in poziva k frontalnemu spopadu z Morom in Zaccagninijem - «Voce repubblicana» napada PSI

RIM, 16. — Čeprav se še niso polegle polemike po oblikovanju enobarvne vlade, za katero bodo jutri prisegli podtajniki, prihaja morda najvažnejša vest iz Bruslja, kjer so finančni ministri «deveterice» sprejeli sklep, da se Italiji podeli posojilo v višini ene milijarde ameriških dolarjev. Ta denar, za katerega se je zavzemal italijanski zakladni minister Colombo, naj bi služil za obnovitev denarnih rezerv državne banke, istočasno pa tudi za možne posege v podporo lire v trenutku (zaenkrat se še ne ve kdaj), ko bo vlada odredila ponovno odprtje denarnega tržišča. Lira je medtem spet zdrsnila in je njeno razvrednotenje doseglo 12 od sto.

Glede samega posojila se zdi, da bodo do 15. marca skušali zbrati denar, za katerega bo nudil kritje konzorcij bank. Tečaj bo, kljub drugačni težnji, stalen.

Osrednji politični dogodek v Italiji ostajajo predkongresne polemike v KD. V ospredju zanimanja je sobotni govor obrambnega ministra Forlanija, ki se je v imenu nekakšnega «neodegasperizma» kandidiral na mesto tajnika KD. Po posegih njegovih nasprotnikov (morotejcev Rossija in Elie) in predstavnikov «baze» (Granelli in Galloni) ter ostremu napadu člana vodstva KPI Napolitana, so se tokrat oglasili tudi Forlanijevi prijatelji. Za PSDI Tanassi in Cariglia, za PLI Bignardi, ki so se takoj odzvali na Forlanijevo vabilo in mu dali svoj «placet». Liberalni predstavnik je še dodal pripombo, naj Forlani upošteva tudi «vmesne» stranke. Oglasil se je tudi najvidnejši predstavnik dorotejcev Flaminio Piccoli, ki je o Forlanijevem govoru dejal: «Hvaležni smo mu za to, kar je rekel, ker se istovetimo v njegovih stališčih, tudi zato, ker se je dotaknil problemov, o katerih ni dopustna površna polemika, kot se je zgodilo doslej. Gre namreč za polemike, ki so nas presenetile zaradi njihove nestrpnosti in tona, ki je zanje bil značilen.» Piccoli je torej dal svoj «glas» Forlaniju, obenem pa ošvrknil nasprotnike in prešel v frontalni napad. Da bi dorotejci jasno razumeli, na kateri strani morajo biti, je Piccoli še nadaljeval: «Forlanijeva stališča so v popolnem nasprotju s prevladujočo težnjo v KD, ki jo danes izraža poslanec Moro. Forlani se skliče na De Gasperijevo dediščino v KD, ki združuje demokratične sile, medtem ko gre Moro v objem zgodovinskega kompromisa.» Piccoli je svojo polemiko zaključil s prepričanjem, da bo iz marcnega kongresa izšla «še bolj strnjena KD», v kateri bodo zbrisana nepotrebna stališča, ki so samo izraz razmnoževanja vodilnih skupin in glavnih štabov posameznih struj. Ta stališča je treba «zbrisati», poudarja Piccoli, v imenu «zavezništev, ki naj poenotijo najpomembnejša stališča». Spopad na kongresu krščanskih demokratov bo, po Piccolijevem posegu sodeč, nekaj več kot zgolj vprašanje oseb. Razprava se ogreva v trenutku, ko gre za «obličje» stranke, kateri predlagajo — v imenu obnavljanja — pogled v preteklost.

Če so predkongresne polemike v KD zelo ostre, ne moremo reči, da vlada premirje med ostalimi strankami, ki bodo na tak ali drugačen način podprle Morovo vlado. Tokrat je na De Martinov uvodnik v nedeljskem glasilu PSI odgovorila «Voce repubblicana» z zelo ostrim napadom. Predvsem se republikansko glasilo obeša na tisti del De Martinovega uvodnika, kjer trdi, da je Morova vlada vendarle spremenila gospodarske smernice. «Voce repubblicana» socialističnega voditelja ironično spominja, da je sprožil krizo na politični osnovi in da se je samo proti koncu zatekel k gospodarskim vprašanjem, le da bi našel neki izhod iz slepe ulice. Glasilo PRI nato polemizira z De Martinom, češ da je «nekatere stvari pozabil», druge «pa zamolčal» in mu pri tem navaja razlike med srednjeročnim načrtom in «populističnimi gospodarskimi smernicami» cikajoč pač na sedanji vladni program.

Republikansko glasilo poudarja, da se bodo poslanci PRI vzdržali glasovanja o vladi iz nasprotnih vzgibov kot PSI. Glede gospodarskih smernic pa poudarja, da so v svojem dnevniku komunisti dali ocene, ki so bližje republikanskim kot pa socialističnim.

Polemika se nato nadaljuje z vprašanjem: «Kaj pravzaprav hoče PSI ?» Na to odgovarja uvodničar republikanskega lista, da vodijo taka stališča skozi kongres socialistične stranke k «obnavljanju stare parazitske socialistično-katoliške politike», ki je kriva za «napake zadnjih desetih let» leve sredine. Osnovno vprašanje današnjega dne, vztraja glasilo PRI, je odnos do komunistov in oblikovanje vlade, ki naj bo sposobna obvladati gospodarsko krizo. Tega sicer «Voce repubblicana» ne pove, vendar je moč razumeti, da se PRI ne zdi, da je to primer sedanje Morove vlade. Lahko res zapišemo, da plava Morova ladjica v razburkanih vodah, ko še sploh ni prejela zaupnice in torej ni začela resno vladati.

Okrepljeno nadzorstvo za preprečitev izvoza kapitalov v Švico?

RIM, 16. — Nekaj dni preden je zadeva desetih milijard, ki so jih odpeljali v Liechtenstein preko Švice razburila italijansko javnost, so finančni stražniki na mejnem prehodu Ponte Chiasso baje odkrili podobno operacijo, s katero je nekdo skušal izvoziti v Švico drugih 10 milijard lir. Nič čudnega, saj računajo, da gre letno skozi švicarsko-italijanski prehod Ponte Chiasso približno 20 tisoč milijard lir iz Italije v Švico. V javnost pride seveda le neznaten del takih primerov.

Tokrat so zadevo odkrili zaradi naključne preiskave v torbici dekleta, ki biva v Comu, a je zaposlena v Švici, in pri kateri so našli dve zalepki. Ena je bila naslovljena na rimsko družbo Genghini in je vsebovala, kot trdi Roberto Di Liberato, funkcionar omenjene družbe, dokumente, ki pričajo v posojilu nekega švicarskega podjetja italijanski družbi, ki je povezana z Genghinijem. V torbici so baje našli tudi drugo zalepko, katere vsebina pa je skrivnostna.

V intervjuju, ki ga je Roberto Di Liberato dal nekemu rimskemu dnevniku, pravi slednji, da gre za popolnoma zakonito operacijo in da ne ve, zakaj so pisma poverili dekletu namesto da bi ju poslali po pošti. Morda zato, je dejal funkcionar, ker Švicarji ne zaupajo italijanski pošti.

RABAT, 16. — Maroški minister za informacije je potrdil izjave kralja Hasana, ki je dejal, da so alžirske čete zadale v soboto maroškim oboroženim silam pri Amgali hud poraz. Po izjavah maroškega glasnika so se Alžirci v spopadu poslužili reaktivnih letal MIG, težke artilerije in oklopnih vozil. Trenutno je večje število maroških vojakov na poti k Amgali, ki leži kakih 300 km od alžirske meje.

ŠE EN PRIMER ZANIKANJA OSNOVNIH PRAVIC SLOVENCEV

V UKVAH PREPOVEDAN POPOLDANSKI POUK SLOVENSKEGA JEZIKA

Pristanek trbiškega didaktičnega ravnateljstva je preklicalo videmsko skrbništvo - Nezaslišane grožnje s karabinjerji - Prizadetih 21 otrok

TRBIŽ, 16. — Spet nov poskus zatiranja slovenskega jezika in pouka. Zgodilo se je v Ukvah, kjer je — po prvih vesteh — videmsko šolsko skrbništvo prepovedalo popoldanski tečaj slovenskega jezika, ki ga je obiskovalo 21 otrok. Tečaj, ki ga je organiziral ukovski župnik Marij Gorjup, je bil v šolskih prostorih, ustrezni pristanek pa je izreklo pristojno didaktično ravnateljstvo, vendar je videmsko šolsko skrbništvo tečaj v šolskih prostorih prepovedalo. Vest o nezaslišanem dogodku se je v nekaj urah raznesla po vasi in vzbudila splošno ogorčenje, predvsem med starši prizadetih otrok. Zvečer so nam iz Ukev poslali župnikov poziv, naslovljen zavodskim svetom slovenskih šol na Tržaškem in Goriškem, vsem slovenskim dijakom, sindikatu slovenskih šolnikov in preko tiska vsej slovenski javnosti.

Izjava se glasi:

«Ukovska župnija je organizirala tečaj slovenskega jezika. Ker župnija nima primernega prostora, je župnik 2. januarja poslal pismeno prošnjo didaktičnemu ravnateljstvu v Trbižu, da bi tečaj slovenskega jezika lahko potekal v šolskih prostorih. Iz Trbiža so dali pismeno dovoljenje v pričakovanju potrdila iz Vidma. Res se je pouk začel 2. februarja ob 14.30. Prisotnih je bilo 21 učencev osnovnih in srednjih šol. Tečaj je vodil prof. Salvatore Venosi, ki poučuje na srednji šoli v Nabrežini pri Trstu. Danes (ponedeljek, 16. februarja) ob 14.50 je vstopila v razred učiteljica Brociaroli in v imenu šolskega skrbnika iz Vidma prepovedala nadaljevanje tečaja slovenskega jezika v šolskih prostorih.»

To je izjava. Prizadeti so nam še povedali, da je učiteljica, ki je govorila v imenu videmskega šolskega skrbnika poudarila, da bodo v nasprotnem primeru posegli karabinjerji. Prizadetim otrokom sta župnik in prof. Venosi zagotovila, da se bo tečaj nadaljeval, pa čeprav v zasebnih prostorih. Vsekakor pa je nezaslišano, da se je kaj takega lahko spet zgodilo. Pred časom so namreč iste videmske šolske oblasti prepovedale podoben tečaj slovenskega jezika v Bardu. Vprašati se moramo, kaj šolske oblasti tako bode, da se slovenski otroci, ki bi sicer imeli pravico do povsem slovenske šole, vsaj v popoldanskih urah uče materinščine, pesmi in kulture v šolskih prostorih. Kje so tu vsa zagotovila, ki so jih dali v deželnem svetu s tem v zvezi, da o dolčćilih sporazuma iz Osima sploh ne govorimo. Očitno šolske oblasti v Vidmu in tisti, ki jih navdihujejo, dobro vedo, da bo slovenska javnost odločno in ostro reagirala na ponovno žalitev. Prav zato pa je tudi to dejanje v kričečem nasprotju s tolikanj proglašenimi načeli o mirnem sožitju in medsebojnem spoštovanju med sosednimi narodi.

Prepričani smo, da bodo slovenska javnost, predvsem pa slovenski dijaki in šolniki, pa tudi demokratične sile večinskega naroda, ožigosali ponovno odrekanje ene najosnovnejših pravic Slovencev v Italiji in poudarili zahtevo, da se s takim početjem enkrat za vselej preneha.

ZAČETEK OBISKA PREDSEDNIKA JUGOSLOVANSKE VLADE V PARIZU

Sodelovanje med Jugoslavijo in Francijo osrednja tema pogovorov Bijedić-Chirac

PARIZ, 16. — Predsednik francoske vlade Jacques Chirac in predsednik jugoslovanskega zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić, ki je danes prispel na tridnevni uradni in prijateljski obisk v Francijo, sta pozno popoldne v palači «Matignon» začela politične pogovore o jugoslovansko-francoskem sodelovanju in aktualnih vprašanjih iz mednarodnega življenja.

Pariški dnevnik «Monde» bo v številki z jutrišnjim datumom objavil ekskluzivni intervju s predsednikom ZIS Džemalom Bijedićem. Jugoslovanski premier je odgovoril na več zanimivih vprašanj zunanjepolitičnega urednika «Monda» Bernarda Ferona. V zvezi s sedanjimi razmerami v svetu je Bijedić med drugim dejal, da so zanje v bistvu še vedno značilni nasprotujoči si procesi. «Po eni strani obstaja izražena želja in pripravljenost za krepitev politike popuščanja in pogajanj, to je politike detanta, medtem ko je na drugi strani hkrati mogoče videti primere uporabe politike sile, pritiskov in vmešavanja v notranje zadeve drugih držav, nadaljuje pa se tudi oboroževalna tekma.»

Eno izmed vprašanj francoskega časnikarja se je glasilo: «Odgovorni jugoslovanski voditelji so večkrat poudarili, da se bo Jugoslavija odločno uprla vsakemu ogrožanju in grožnjam njeni neodvisnosti. Ali nam lahko poveste kaj bolj podrobnega o tem?». Bijedić je odgovoril:

«Če se za trenutek ozremo v zgodovino jugoslovanskih narodov, ne samo najnovejšo, ampak tudi tisto prej, bomo lahko opazili, da jo v največjem delu izpolnjuje boj za neodvisnost. Najboljši primer za to sta narodnoosvobodilni boj in ljudska revolucija, med katero je bila osvobojena in na novih federativnih temeljih ustvarjena skupnost enakopravnih jugoslovanskih narodov in narodnosti. To omenjam kot važno podlago samozaupanja in zaupanja v prihodnost. V zvezi z obrambo neodvisnosti — s tem pa je razumeti tudi obrambo obstoječega samoupravnega socialističnega sistema in mednarodne pozicije Jugoslavije — je največja stopnja enotnosti vseh Jugoslovanov. Ta dejavnik vsebuje tudi naš sistem splošnega ljudskega odpora. In končno, ta odločenost ima tudi svoje neobhodne materialne predpostavke, saj je naša obrambna moč večja kot kdajkoli. Kar zadeva nas, z optimizmom gledamo na prihodnost, ne glede na razne špekulacije in motive, zaradi katerih jih izvajajo. Trdno smo odločeni, da se energično upremo vsakemu morebitnemu poskusu napada na našo neodvisnost, to pa samo po sebi jemlje pogum tistim krogom, katerih ambicije bi lahko segale v naše najvišje nacionalne interese.»

Na vprašanje «nedavno so bila v Jugoslaviji neka sojenja, nekateri sodni procesi pa so napovedani?» je predsednik jugoslovanske zvezne vlade odgovoril: «Če mislite na tista, sicer skrajno redka sojenja, ki jim tisk v mnogih državah pripisuje' včasih začudujoč pomen, potem bi lahko potrdil, da sleherni poskus spodkopavanja našega obstoječega samoupravnega socialističnega sistema ali neodvisne, neuvrščene mednarodne pozicije naravno povzroča odločno reagiranje naše družbe v skladu s pozitivnimi zakonskimi predpisi. To se v enaki meri nanaša na vse storilce takšnih dejanj, ne glede kako in s čim pojasnjujejo svoje alj tuje ambicije, da bi naš sistem in nadaljnji razvoj ogrozili ali spremenili.»

Džemal Bijedić je v intervjuju pariškemu «Mondu» govoril tudi o Evropi po konferenci v Helsinkih in o jugoslovansko - francoskih odnosih.

ZKJ obravnavala stike s strankami v tujini

BEOGRAD, 16. — Komisija za mednarodne odnose pri izvršnem komiteju Zveze komunistov Jugoslavije je na današnji seji pod vodstvom Dobrivoja Vidića obravnavala stike Zveze komunistov Jugoslavije z drugimi političnimi strankami v tujini, o čemer bo v kratkem razpravljalo tudi partijsko predsedstvo. Posebno pozornost so danes namenili nedavnemu kongresu francoske komunistične partije. O tem je govoril tajnik v izvršnem komiteju Aleksander Grličkov, ki je vodil jugoslovansko partijsko delegacijo na zborovanju francoskih komunistov v Saint Ouenu.

OSLO, 16. — Turški zunanji minister Caglayangil je v Norveški, kjer bo s tamkajšnjim zunanjim ministrim Frydenlundom razpravljal o grško turških odnosih, o položaju na Cipru, o sodelovanju v okviru NATO ter o bljižnjevzhodnem položaju. šef turške diplomacije se bo sestal tudi s predsednikom vlade Nordlijem in s finančnim ministrom Kleppejem.

KRIZA TRŽAŠKE OBČINSKE UPRAVE NA POTI K REŠITVI

POJUTRIŠNJEM IZVOLITEV NOVEGA OBČINSKEGA ODBORA

Na sinočnjem srečanju predstavnikov strank ustavnega loka zabeležili soglasje ob nekaterih važnih programskih točkah

Pojutrišnjem se bo sestal občinski svet, da bi po več kot trimesečni krizi končno izvolili novi občinski odbor. Spaccini je namreč zaključil poizvedovalni mandat, ki ga je prejel 20. januarja ob ponovni izvolitvi za župana. Zaključni akt njegovega «programskega soočenja» je bil včeraj zvečer v občinski palači, kjer so se sestali predstavniki svetovalskih skupin vseh strank ustavnega loka, in sicer KPI, PSI, KD, PSDI, PRI in PLI, medtem ko je bil odsoten zastopnik Slovenske skupnosti. Na osnovi programskega dokumenta, ki ga je pripravil župan, so na včerajšnji seji zabeležili vrsto «konvergenc», ki bodo omogočile, da bodo v četrtek končno izvolili novi odbor. Glede posameznih točk, okrog katerih se je ustvarilo široko soglasje, za sedaj niso znane podrobnosti, saj so se vsi udeleženci včerajšnjega sestanka formalno obvezali k molku. Vsekakor bo Spaccini še enkrat predelal svoj osnutek programa, ki bo nato služil za osnovo razprave na četrtkovi seji občinskega sveta. Župan bo imel danes še zadnje srečanje tudi s predstavniki tako imenovanih «enoceličnih skupin», namreč tistih grupacij, ki jih v občinskem svetu zastopa po en sam svetovalec.

Glede oblike novega odbora je za sedaj najbolj verjetno, da bo to enobarvni demokrščanski odbor, ki ga bosta poleg KD podprla tudi PSDI in PRI. V občinskem svetu bi torej odbor lahko računal na podporo samo 26 svetovalcev (22 KD, 2 PRI in 2 PSDI), vendar pa bi tudi druge stranke, predvsem PSI, PLI in KPI, utegnile podpreti nekatere važne programske obveznosti odbora (saj je bil prav ta glavni cilj enomesečnih Spaccinijevih posvetovanj), tako da bi odbor kljub manjšinskemu značaju lahko upravljal občino. Odbor pa bo lahko računal tudi na dejstvo, da nobena od strank ustavnega loka noče komisarske uprave, in da torej opozicija ne bo izkoristila vseh priložnosti, da bi povzročila novo krizo. Sicer pa se bo tudi sam novi odbor predstavil kot «začasen» v pričakovanju, da se položaj razčisti, predvsem po vsedržavnih kongresih PSI in KD, ki bosta prihodnji mesec.

● **Pokrajinski odbor SUNIA** je sklical tri sestanke tovarniških svetov, na katerih bodo razpravljali o ustanovitvi občinske komisije za dodelitev stanovanj, nadzorstvo in upravljanje stanarin. Sestanki bodo danes ob 14. uri na sedežu enotne sindikalne organizacije pri Domju za delavce industrijske cone, jutri ob 10. uri na sedežu UIL za delavce obmorskega področja in v četrtek ob 10. uri na sedežu CISL za delavce osrednjega področja.

● **V petek, 20. t.m., bo v Ljudskem domu v Griži zborovanje, na katerem bodo govorili o okrnitvi proračuna miljske občine za leto 1975. Zborovanju bo prisostvoval tudi župan Millo.**

DRUGA «ODPRTA MEJA»

«Stu ledi» v barvah

Danes ob 19.30 po koprski TV

Danes ob 19.30 bo po koprski televiziji druga redna oddaja «Odprta meja» z obsežnim pregledom dogodkov med slovensko narodnostno skupnostjo v Italiji. Med drugim bo na ekranu razgovor z goriškim odvetnikom Petrom Sanzinom o važni zmagi «Slovenskega gospodarskega združenja» pred deželnim upravnim sodiščem, kulturni ter športni dogodki. Kot posebna zanimivost oddaje bo daljši zapis o folklorni skupini «Stu ledi» v barvah. To bo istočasno tudi prvi daljši barvni posnetek snemalne skupine agencije «Alpe Adria».

● **V Ul. S. Ermacora** se bo drevi ob 20.30 sestala rajonska konzulta za Rojan, Greto in Barkovlje. Na dnevnem redu je razprava o gradbenih dovoljenjih in o obnovi komisij.

● **Danes** ob 19. uri bo v prostorih tržaškega naravoslovnega muzeja v Ul. Ciamician 2 prof. Giuseppe Giaccone predaval o razvoju rastlinstva in živalstva v Tržaškem zalivu v zvezi z onesnaženjem.

16. TRADICIONALNI NOVINARSKI PLES

bo v soboto, 28. februarja od 21.30 dalje v Kulturnem domu

Vabila in rezervacija miz v uredništvu Primorskega dnevnika od jutri, 18. t.m., dalje.

IZREDNI OBČNI ZBOR ZDRUŽENJA ITALIJA-SZ

Okrepitev organizacijskih struktur tržaške sekcije

Tudi v Trstu bi morali organizirati festivale sovjetske kulture, tehnologije in stvarnosti

V nedeljo zjutraj je bil izredni občni zbor tržaške sekcije združenja «Italija - SZ». Kot je izjavil v osrednjem poročilu tajnik tržaške sekcije Antonio Liberio je bil izredni občni zbor sklican zaradi nujnosti okrepitve organizacijskih struktur, ker se je zanimanje za to organizacijo v zadnjem času zelo povečalo. Naj spomnimo, da ima združenje «Italija - SZ» v Trstu že 480 članov, njegov program pa je zelo raznolik, od predavanj za spoznavanje ruske stvarnosti do kulturnih razstav, posredovanja ruskega materiala, predvsem knjig, širši javnosti, in ne nazadnje organizacija tečajev ruskega jezika, ki je letos dosegel rekordno število 66 vpisanih. Zaradi tako obsežnega programa, je bila nujna okrepitev delovnega vodstva, vodilnih kadrov in organizacijskih struktur. V svojem poročilu je še tajnik Liberio omenil skorajšnje pobratenje mest Trsta in Sebastopolija na Krimu.

V slovenščini je nato spregovoril Oskar Kjuder, ki je prinesel pozdrav TPPZ. Orisal je kratko, a zelo plodno delo TPPZ od ustanovitve do danes in nakazal pomen tega zbora. Na koncu je še izjavil, da bo letos Tržaški partizanski pevski zbor šel v Sovjetsko zvezo na srečanje s tamkajšnjimi vojnimi veterani.

Zaključni povzetek je imel vsedržavni organizacijski tajnik združenja dr. Camillo Bassi, ki je nadomestoval glavnega tajnika posl. Vincenza Corghija. Ta je med drugim dejal, da je pomen združenja ta, da poskrbi, da širša javnost spozna sovjetsko stvarnost z vseh strani. Tako je združenje organiziralo po vsej Italiji festivale sovjetske kulture, tehnologije in sovjetske stvarnosti sploh. Bassi je obžaloval, da takih važnejših prireditev še ni bilo v Trstu, ki je zaradi svoje zemljepisne lege stična točka več narodnosti in kultur.

Občni zbor so pozdravili občinski odbornik za kulturo Giorgio Cesare, za PSI Saverio Giacchetti, v imenu posadk obeh sovjetskih trgovskih ladij, ki sta trenutno v popravilu v tržaški ladjedelnici Sv. Marka, pa je spregovoril sovjetski mornar, ki je žel prisrčen aplavz.

Za Združenje italijanskih žena (UDI) je spregovorila v slovenščini in italijanščini Katra Čebulec, ki je med drugim poudarila pomen bratstva med narodi tako danes kot pred tridesetimi leti. Sledila je diskusija, v kateri so navzoči poudarili pomen še tesnejših stikov med Italijo in SZ.

Za zaključek so bile volitve, ki so dale te izide: v predsedstvo, ki je raprezentativen organ, so bili izvoljeni sen. Silvano Bacicchi, Marina Biasini, Willer Bordon, Atto Braun, Jole Burlo, Arturo Calabria, inž. Roberto Costa, Giorgio Decilia, Jelka Gerbec, Saverio Giacchetti, Vittorina Gori, dr. Franco Guadagno, prof. Oskar Kjuder, prof. Giovanni Miccoli, prof. Livio Pesante, Mauro Pittoni, posl. Albin Škerk, Franc Tenze in Dario Varin. V sekcijsko vodstvo pa so bili izvoljeni dr. Graziella Bellini, Katra Čebulec, Elvira Giacomini - Liberio, Mario Luik, Giuseppe Malligoi, prof. Enzo Macchiutti, Bernardini Murgia, Ester Pacor, Nadja Pahor, Miriam Parovel, Paolo Petronio, Ondina Peteani, Giorgio Pisani, Sergio Ronchi, Claudio Rigo, prof. Marina Rossi, dr. Stojan Sancin, Pina Tomaselli in Miro Ziberna.

D. J.

Naša delovna tovarišica Marta Lampe je možu Sergiu rodila brhko prvorojenko.

Primorski dnevnik in uslužbenci ZTT čestitajo srečnima staršema, novorojenki pa želijo mnogo sreče in zdravja v življenju.

V NATRPANI DVORANI LJUDSKEGA DOMA

Kriško občinstvo z navdušenjem sprejelo prvo srečanje s slovenskimi ustvarjalci

PD Vesna je predstavilo domačinom glasbenika Ignacija Oto, likovnika Klavdija Palčiča in domačega književnika Miroslava Košuto

Številne proslave slovenskega kulturnega praznika, obletnice smrti našega največjega pesnika Franceta Prešerna, prehajajo s časom v klišejsko enoličnost; omejujejo se na predstavitev pesnika in njegovih del ter na pevski nastop, pozabljajo pa, da gre tu v prvi vrsti za proslavo dneva slovenske kulture, torej tiste dejavnosti, ki je del našega vsakdanjega življenja. Zato so pobude, kakršni smo bili priča v nedeljo v Ljudskem domu v Križu, tem bolj pomembne, ker predstavljajo našemu človeku slovensko zamejsko kulturno dejavnost in ga s tem opozorijo na delo tistih umetnikov, za katere je nedvomno že slišal, a ni imel možnosti, da bi se z njimi in z njihovim ustvarjalnim delom tudi sam seznanil.

Prvemu srečanju s slovenskimi ustvarjalci je v nedeljo v Križu prisostvovalo številno občinstvo, ki je napolnilo Ljudski dom do zadnjega kotička. Spored se je začel z Vrabčevo Zdravico, ki sta jo pod vodstvom Frančka Žerjava zapela pevska zbora Vesna in Valentin Vodnik iz Doline.

Prvi del sporeda je bil namenjen glasbeniku Ignaciju Oti, ki ga je domačemu občinstvu predstavila napovedovalka Norma Tretjak. Ota je v nedeljo nastopil kot avtor in kot dirigent, saj so mu zaupali kar tri pevske zbore, ki so izvajali njegove pesmi: dolinski moški pevski zbor Valentin Vodnik je zapel «Klopotci», «Mi smo z Brega doma» in «Soudaško», kriški dekliški zbor «Pri polžu» in «Kej me b'š t'ku z'mjero», moški pevski zbor Vesna pa «Temna noč» in «K vojakom.»

Likovnega umetnika Klavdija Palčiča, ki je ob tej priložnosti razstavljal v Križu osem grafik, je predstavil znani kinoamater Aljoša Žerjal s kratkometražnim filmom «Svet Klavdija Palčiča». V filmu je zelo zgovorno in učinkovito prikazal življenje in delo našega zamejskega umetnika; čeprav kriška dvorana ni najprimernejša za tovrstna predvajanja, je bil film, opremljen z glasbeno spremljavo in veznim besedilom, ki ga je sestavila Mara Debeljuh, deležen pozornega odobravanja domačega občinstva.

Razumljivo je, da je domače občinstvo z največjim zanimanjem pričakovalo zadnji del sporeda, ki je bil namenjen književniku, domačinu Miroslavu Košuti. Recitatorji so podali njegove poezije in odlomke iz daljših del ter prikazali Košutovo ustvarjalno delo od pesmic za otroke preko številnih poezij, med katerimi je še posebej navdušil občinstvo «Prvomajski pozdrav», ki v tako skrčeni, a izredno občuteni obliki razgovora med očetom in sinom nazorno prikazuje, kje vse še vlada fašizem, pa do odlomkov iz dokumentarne drame Rižarna, ki jo je v lanski sezoni izvajalo Stalno slovensko gledališče v Trstu.

Recitacije so podali domačini Sonja Bezin, Nikola in Dario Tence, Kristina Guštin, Branko Sulčič, Suzana Žerjal, Andrej Dovšak ter Luciana, Miran, Ildegarda in Drago Košuta. Za klavirsko spremljavo je poskrbela Majda Terčon - Puglia.

Spored, ki ga je poleg Tretjakove napovedoval še Jurij Žerjal, se je zaključil s «Kriško himno», ki sta jo pod vodstvom domačega pevovodje Frančka Žerjava zapela dekliški pevski zbor in moški pevski zbor Vesna. Prireditev je bila skrbno pripravljena, za kar ima velike zasluge predvsem režiserka Soča Košuta-Hafner, ki je skrbno pripravila recitatorje in izdelala spored, ki je stekel brez vsakršnih zapletljajev. Vsem trem umetnikom je kriško prosvetno društvo podelilo spominsko plaketo, pevskemu zboru Valentin Vodnik pa spominsko značko. Omeniti moramo še, da je bil vzpostavljen zanimiv dialog med umetniki in občinstvom, ki jim je zastavilo nekaj vprašanj. Prepričani smo, da se bo v prihodnjih letih ta navada ustalila in bo razgovor med občinstvom in nastopajočimi bolj spontan in se ne bo omejil le na nekaj vprašanj.

Ob koncu prireditve so se gledalci polnoštevilno odzvali vabilu domačega društva in podpisali resolucijo, s katero zahtevajo pravico do rabe slovenskega jezika v izvoljenih organih, ki jo bodo odposlali predsedniku deželnega sveta in deželnemu odboru.

Resolucija

Prisotni, zbrani na prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku v Križu pri Trstu dne 15. februarja 1976, izjavljamo, da nas je hudo prizadela odločitev seje deželnega sveta Furlanije-Julijske krajine z dne 3. februarja 1976 o odložitvi z dnevnega reda vprašanja o uveljavitvi rabe slovenščine z motivacijo, da dežela ni pristojna za obravnavo o rabi slovenščine v izvoljenih organih.

Ogorčeni obsojamo tako postopanje večine deželnega sveta, ker smatramo, da je sprejetje predloga o dopolnitvi pravilnika deželnega sveta s tem, da se slovenskim izvoljenim predstavnikom prizna pravica, da se izražajo v materinščini, življenjskega pomena za slovensko prebivalstvo v Italiji.

Ob tej priložnosti zahtevamo, da se nam zagotovi pravica do rabe materinega jezika v vseh izvoljenih svetih, v javnih uradih in na sodiščih.

AMERIŠKI OPERATERJI V NAŠI DEŽELI

ZDA ponujajo tehnične rešitve za tukajšnje luke in ladjedelnice

V Furlaniji-Julijski krajini tudi skupina ameriških turističnih izvedencev

Te dni se mudi v našem mestu gospodarsko odposlanstvo iz Združenih držav Amerike, ki mu načeluje bivši podtajnik na ministrstvu za notranjo in zunanjo trgovino Titton H. Dobbin in ki ga sestavljajo zastopniki nekaterih vodilnih industrijskih obratov s področja proizvodnje pristaniških in ladjedelskih naprav

Ameriško odposlanstvo se je včeraj sestalo s tržaškim županom Spaccinijem, s prefektom Molinarijem, s podpredsednikom deželnega odbora Stopperjem in z voditelji družbe Italcantieri, s katerimi si je popoldne ogledalo ladjedelnico v Tržiču. Kakor je načelnik Dobbin naglasil na srečanju s podpredsednikom Stopperjem — razgovorov se je udeležil tudi ameriški konzul v Trstu R. Rackmales — želijo člani odposlanstva orisati tukajšnjim poslovnim krogom nekatere tehnične dosežke, ki so jih ameriške industrije v zadnjem času uresničile pri opremljanju pristanišč in ladjedelnic ter drugih struktur, ki so s temi povezane.

Podpredsednik Stopper je članom ameriškega odposlanstva orisal gospodarsko strukturo Furlanije - Julijske krajine in pri tem opozoril zlasti na tiste industrijske dejavnosti, ki bi utegnile še posebej zanimati tehnične rešitve, dosežene onkraj oceana. Stopper je imenil tudi nedavni italijansko jugoslovanski sporazum v Osimu in v tem okviru obrazložil ameriškim strokovnjakom napovedan nastanek proste industrijske cone na tržaškem Krasu.

Ameriško odposlanstvo se bo danes sestalo z deželnim odbornikom za načrtovanje in proračun Maurom, ki mu bo podrobneje orisal načrt deželne uprave za uresničitev pristaniškega kompleksa v Furlaniji - Julijski krajini.

V naše mesto je včeraj dopotovala tudi skupina kakih 20 turističnih operaterjev iz ZDA, ki bodo ostali v Furlaniji - Julijski krajini teden dni in si med tem časom ogledali najbolj značilna turistična središča na našem področju, predvsem pa središča za zimski turizem. Turistični operaterji so dopotovali v našo deželo na povabilo letalske družbe Alitalia, ki organizira v sodelovanju z deželno upravo in tukajšnjimi turističnimi ustanovami tedenske obiske tujih turističnih odposlanstev v okviru tako imenovane pobude «Visit Italy». Že včeraj se je skupina podala iz Trsta na Piancavallo, v naslednjih dneh pa si bo gledala Ravascletto, Zoncolan, Trbiž, Videm, Gorico in vilo Manin v Passarianu. Obisk se bo zaključil v petek zvečer s sestankom s turističnimi operaterji na gradu sv. Justa v Trstu.

V begu pred financarji ladja nasedla na sipino

Tržaški finančni stražniki so zadali nov udarec tihotapstvu s cigaretami? V soboto je okoli 4. ure zjutraj izvidnica finančne straže opazila ob pomolu Ribiškega naselja pri Devinu zasidrano ladjo, ki se je financarjem zdela sumljiva. Približali so se ladji — kasneje so ugotovili, da gre za motorno ladjo Cristiana VIII, ki pluje pod panamsko zastavo — in, ko jih je posadka opazila, je nemudoma zaplula pri čemer niso mornarji niti odvezali vrvi, ampak so jih kar strgali in se niso ustavili niti, ko so stražniki nekajkrat ustrelili v zrak.

Finančni stražniki so nemudoma obvestili svojo centralo; iz tržaškega pristanišča je odplul patrolni čoln, ki je izsledil tihotapsko ladjo v bližini Devina: mornarjem se je tako mudilo, da niso pluli dovolj previdno in ladja je nasedla na sipino. Vso posadko — pet Grkov — so zaslišali na poveljstvu finančnih straž. Njihovih imen pa še niso sporočili, da bi ne ovirali nadaljnje preiskave. Sumijo, da se je posadka bavila s tihotapstvom cigaret, vendar na ladji niso, kljub skrbni preiskavi, našli ničesar.

● **Drevi** ob 20.30 se bo na sedežu, Prosek 220, sestala rajonska konzulta za zahodni Kras. Razpravljali bodo o Ul. S. Nazario in o šolskih vprašanjih.

Poslednje slovo od profesorja Ivana Šavlija

Veliko število znancev, prijateljev in stanovskih tovarišev se je včeraj dopoldne v mrtvašnici glavne bolnišnice poslednjič poslovilo od prezgodaj umrlega profesorja Ivana Šavlija, svojci in nekateri najbližji pa so krsto z njegovimi posmrtnimi ostanki spremili tudi na pokopališče pri Sv. Ani. Vence so mu na zadnjo pot poklonili poleg svojcev tudi Slovenska prosvetna zveza in Narodna in študijska knjižnica.

Med pogrebci je bilo občutiti tiho globoko žalovanje za pokojnikom, saj bo za njim ostal spomin na srčno dobrega, blagega in prijetnega človeka, ki je svoje bogato slovstveno znanje z velikim uspehom posredoval nekaj letnikom povojne slovenske generacije na Tržaškem. Ob njegovi krsti ni bilo besed, bila pa so čustva spoštovanja in hvaležnosti za vse, kar je dal kot pedagog in javni ter kulturni delavec za našo zamejsko skupnost.

SEJA DEŽELNEGA VODSTVA V BUTTRIU BLIZU VIDMA

CGIL NEGATIVNO OCENJUJE PREDLOGE DEŽELNEGA ODBORA

Napoved deželne stavke vseh kategorij z manifestacijo v Trstu

V Buttriu blizu Vidma je v preteklih dneh zasedalo deželno vodstvo CGIL, ki je ob navzočnosti zveznega tajnika CGIL Rinalda Schede pročilo najnovejši razvoj političnega, gospodarskega in družbenega položaja na vsedržavni in na deželni ravni. Med drugim so obžalovali stališče delodajalcev glede obnovitve nekaterih važnih delovnih pogodb, poudarili šibkost in neustreznost novoustanovljene vlade in ugotovili težave v združevalnem procesu med sindikalnimi organizacijami.

Glede deželnega položaja je vodstvo CGIL proučilo dokument, ki ga je objavil deželni odbor ob nedavnem soočenju z enotno sindikalno organizacijo. V tej zvezi so prizadevanja odbora ocenili kot enostavno iskanje finančnih razpoložljivosti brez vsakršnih prednostnih izbir, kar izhaja tudi iz poznejšega osnutka večletnega načrta 1976-79, v katerem naj bi odbor sprejel nekatere zahteve sindikalnega gibanja. Tudi v tem načrtu pa so po mnenju CGIL potrjeni isti kriteriji in smernice. Zato je vodstvo CGIL potrdilo veljavnost zaključkov nedavnega enotnega deželnega zasedanja delegatov in struktur, ki je bilo v Vidmu decembra lani in na katerem so predlagali deželno stavko vseh kategorij z enotno manifestacijo v Trstu.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. prof. Ivana Šavlija darujeta Minka in Drago 3.000 lir za PD Ivan Grbec. V isti namen daruje Nadja Pahor 5.000 lir za Dijaško matico.

Za bolnega Marija Ivašiča darujeta Maks in Mery Spetič s Katinare 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob prof. Ivana Šavlija darujeta Anda in Stanko Andolšek 5.000 lir za Marija Ivašiča.

Ob prvi obletnici smrti dragega Darkota Maverja darujejo svojci 5000 lir za PD «F. Prešeren» iz Boljunca, 5000 lir za ŠD Breg in 5000 lir za sekcijo PSI iz Doline.

V spomin na Angelo Pahor, Sonjino in Nadjino mamo, daruje Kiki Raunik 10.000 lir za šolsko blagajno državne srednje šole F. Erjavec.

V počastitev spomina prof. Ivana Šavlija daruje Anka Princič 5000 lir za šolsko blagajno šole I. Cankar.

V počastitev spomina prof. Ivana Šavlija darujeta Marta in Giorgio Bevk 5000 lir za Dijaško matico.

Maks Kalc — Katinara daruje 5000 lir za Marija Ivašiča.

V počastitev spomina pok. Angele Pahor daruje Poldka Gruden 10.000 lir za Dijaško matico. V isti namen darujeta Olga in Mario Ižanc 5000 lir za Dijaško matico in 5000 lir za Slovenski klub.

Olga Ban daruje 2000 lir za Marija Ivašiča.

Namesto cvetja na grob Milke Čok darujeta Antonija in Angela Čok 2000 lir za PD Lonjer-Katinara.

Ob 1. obletnici smrti sestre Milke Degiorgi darujeta sestra in nečakinja 2000 lir za poimenovanje šole po K.D. Kajuhu v Gropadi.

Angela in Antonija Čok darujeta 2000 lir za Marija Ivašiča.

V spomin na prof. Šavlija darujeta Vida in Dario Jagodic 5.000 lir za ŠD Polet.

Izleti

PD «V. Vodnik» - Dolina priredi v nedeljo, 22. t.m., smučarski izlet v Sappado. Odhod ob 6. uri iz Doline.

Mali oglasi

VSA ZAVAROVANJA — nezgodno — življenjsko — požar — avto in ostala vam nudi ŠVAB C. AGENCIJA GENERALI Opčine, Ul. Salici 1. tel. 211-489.

POLAGANJE PLASTIČNIH IN TOPLIH PODOV

Martin Petelin - Nabrežina 145 - Tel. 200-407

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom

30 let neprekinjenega delovanja

Frank Wedekind
POMLADNO PREBUJENJE
Mladinska tragedija
(Prvič v slovenščini)

Prevod: Bogdan Gjud, dr. Silvin Košak
Scena: arh. Sveta Jovanovič
Kostumi: Anja Dolenčeva
Glasba: Darij Božič
Režija ZVONE ŠEDLBAUER

V petek, 20. februarja, ob 20.30 ABONMA RED A - premierski
v soboto, 21. februarja ob 20.30 ABONMA RED B - prva sobota po premieri; v nedeljo, 22. februarja ob 16. uri ABONMA RED C - prva nedelja po premieri

Kino

La Cappella Underground 11.00, 17.00, 21.30 «I racconti di Beatrix Potter», glasbena komedija.
Ariston 16.30 «Salomè». Carmela Beneja. Igrajo: Verushka, Donyale Luna in Lidia Mancinelli. Barvni film.
Mignon 16.00 «Tutti insieme appassionatamente». Igra Julie Andrews.
Grattacielo 16.00 «La donna della domenica». M. Mastroianni, Jacqueline Bisset in Jean Luis Trintignant.
Fenice 16.00 «Lo zingaro». Barvni film, v katerem igra Alain Delon. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Excelsior 16.00 «Quaranta gradi all'ombra del tenzuolo». Barvni film. Igrata: Barbara Bouchet in Edwige Fenech. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Nazionale 16.00 «Incredibile viaggio verso l'ignoto», Walt Disneyeva risanka.
Eden 16.00 «Esotica, erotica, psicotica». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ritz 15.00 «Remo in Romolo». Igrajo: G. Ferri, E. Montesano, P. Franco. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Aurora 16.30 «Il mistero delle 12 sedie», režija: Mel Brooks.
Capitol 16.30 « Cenerentola ». Barvni Walt Disneyev film.
Cristallo 16.30 «Non siamo angeli». Igra B. Smith. Barvni film.
Moderno 15.30 «I tre giorni del Condor», igra Robert Redford, barvni film za vse.
Filodrammatico 15.30 «Quanto è bella la Bernarda, tutta nera, tutta calda». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ideale 16.00 «Anche per Djongo le carogne hanno un prezzo». Igrata: Jeff Cameron in Esmeralda Banos. Barvna kavbojka.
Impero 16.30 «Buona fortuna maggiore Bradbury». Barvni film.
Vittorio Veneto 15.45 «Yupi du». Igra Adriano Celentano, barvni film
Radio 16.00 «Alle dame del castello piace molto fare quello». Igra Edwige Fenech. Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Astra 16.00 «Per amare Ofelia». Renato Pozzetto. Barvni film.
Abbazia 16.00 «Igloo Uno - operazione Delgado». Igrata Lloyd Bridges in Marie Gomez. Barvni film.

Včeraj-danes

Danes, TOREK, 17. februarja
SILVIN

Sonce vzide ob 7.05 in zatone ob 17.33 — Dolžina dneva 10.28 — Luna vzide ob 20.13 in zatone ob 7.35.

Jutri, SREDA, 18. februarja
DRAGOSLAVA

Vreme včeraj: Najvišja dnevna temperatura 9,2 stopinje, najnižja 6,9, ob 19. uri 7,4, zračni pritisk 1018,1 mb rahlo narašča, vlaga 66-odstotna, veter severovzhodnik 36 km na uro, nebo pooblačeno, morje zelo valovito, temperatura morja 8 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 16. februarja 1976 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa je 34 oseb.

Umrli so: 46-letna Ervina Pugliese por. Godinich, 79-letna Gemma Cominotti, 73-letni Alessandro Bertolin, 78-letna Giovanna Naccari, 79-letni Carlo Oberti, 87-letna Elisa Dollenz, 66-letni Giuseppe Dentice, 66-letni Ervino Krisjak, 62-letni Ludvik Pirc, 83-letni Angelo Militti, 65-letna Anna Miani vd. Sossi, 77-letni Francesco Bastianutti, 80-letni Valentino Corsini, 77-letna Maria Del Moschio por. Clemente, 76-letna Rosa Lucach vd. Bertocchi, 56-letna Gloria Coreni por. Rustia, 63-letni Ivan Samec, 79-letna Maria Giustiniani, 90-letna Virginia Ballotta vd. Berani, 67-letni Mario Faraone, 61-letna Adalberta Petelin por. Turecek, 63-letni Alberto Tassini, 72-letna Carlotta Weisz, 80-letni Metodio Sila, 82-letna Maria Camuffo, 73-letna Luigia Tercich vd. Musina, 31-letna Elisabetta Bressan por. Denicolai, 72-letni Anton Guštin, 67-letna Angela Bassi vd. Bossi, 66-letna Maria Filippas vd. Grisan, 76-letna Ilda Negri, 89-letna Antonia Ussari, 69-letna Maria Furlan por. Ielen, 63-letni Edoardo Kobal.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Al Lloyd, Ul. Orologio 6 - Ul. Diaz 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Picciola, Ul. Oriani 2; All' Annunziata, Trg Valmaura 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Alla Basilica, Ul. S. Giusto 1; Alla Croce Verde, Ul. Settefontane 39; Alla Giustizia, Trg Libertà 6; Alla Testa d'Oro, Trg Mazzini 43.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. štev. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje - Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

SLOVENSKI KLUB

danes, 17. februarja ob 20.30:

FERENC HAJOS
MADŽARI V SR SLOVENIJI

Na predavanje družbenopolitičnega delavca in sodnika iz Lendave toplo vabljeni!

Gledališča

VERDI

Jutri ob 20. uri za red C/B predstava Verdijeve opere «Traviata». Dirigent Bruno Bartoletti, režija Giancarlo Menotti. V glavnih vlogah nastopajo Katia Ricciarelli, Jose Careras in Giorgio Zancanaro.

ROSSETTI

Drevi ob 20.30 predstava Lope De Vegovega dela «Fuenteovejuna» v izvedbi Stalnega gledališča iz Bocna. Šesta abonmajska predstava. Rezervacija za vse ponovitve pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

AVDITORIJ

Od jutri dalje bo na sporedu N. Machiavellijeva « Mandragola » v izvedbi igralske zadruge «Azione teatrale». Abonenti imajo 30 odst. popusta za prvi dve predstavi in 20 odst. za ostale. Veljajo izrezki Rassegna Auditorium. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Razna obvestila

Glasbena matica - Trst. V četrtek, 19. t.m., bo v prostorih v Ul. R. Manna 29/II. ob 19.30 v prvem sklicanju oziroma ob 20. uri v drugem sklicanju redni občni zbor Glasbene matice s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev; 2. Prečitanje poročil; 3. Diskusija; 4. Volitve; 5. Razno.

IZLETNIKE PRIMORSKEGA DNEVNIKA V ROMUNIJO

prosimo, da vplačajo drugi obrok cene za izlet v četrtek, 19. in v petek, 20. t.m. od 9. do 13. ter od 15. do 18. ure v sobi 22, drugo nadstropje v Ul. Montecchi 6

Narodna in študijska knjižnica v Trstu izraža ob smrti profesorja

IVANA ŠAVLIJA

člana in nekdanjega upravnika, njegovi vdovi in svojcem iskreno sožalje.

Dne 16. februarja nas ja zapustil naš dragi

Metodio Sila

Pogreb bo danes, 17. t.m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo: žena, hči in vsi sorodniki

Trst, Senožeče, Ljubljana, 17. februarja 1976

(Občinsko pogrebno podjetje)

Ob 1. obletnici smrti nepozabne

Ljudmile Kalc por. Degiorgi

se je spominjajo mož in sin z družino.

Padriče, 17. februarja 1976

Umrl je naš ljubljeni mož, oče, brat in svak

STANO KOSOVEL
književnik in novinar

Žaro s pepelom bomo položili v družinski grob v Tomaju jutri, 18. februarja, ob 15. uri.

Žalujoči: žena Franica, hči Aino, sestre Tončka por. Ravbar, Karmela por. Graber, Anica in drugo sorodstvo

Ljubljana, Tomaj, Steinach, 17. februarja 1976

Dne 14. februarja je preminil

IVAN SAMEC

Pogreb bo danes, 17. t.m., ob 13.15 iz glavne bolnišnice naravnost v dolinsko cerkev.

Žalujoča družina

Dolina, 17. februarja 1976

(Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3)

Dne 15. februarja je preminil naš dragi

ANTON GUŠTIN

Pogreb bo danes, 17. t.m., ob 14.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost na Repentabor.

Užaloščeni: žena Štefanija, hči Elvira z možem Piergiorgiom, vnuka Walter in Giorgio in vsi sorodniki

Trst, Repentabor, 17. februarja 1976

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Po dolgi in mučni bolezni je, dne 15. februarja, preminila naša draga mama

ANGELA GERMANI vd. PAHOR

Pogreb bo danes, 17. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo: hčerki Sonja in Nadja, brat Francesco, sestra Mara, zeta Miloš in Livio ter drugo sorodstvo

Na željo drage pokojnice namesto cvetja darujte v dobre namene.

Trst, 17. februarja 1976

(Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3)



Ob prvi obletnici smrti dragega

DARKOTA MAVERJA

se ga spominjata

žena in sin z družino.

Boljunec, 17. februarja 1976

Spominjajo se ga tudi njegovi kolegi iz ZTT.

Z NEDELJSKE KONFERENCE NA POMORSKI POSTAJI

Prizadevanja za smotrnejše izkoriščanje morskega bogastva

Skupen dokument zahteva ureditev ustrezne zakonodaje, večjo pomoč iz javnih sredstev in nove koncesije v sporazumih z Jugoslavijo

Na tržaški pomorski postaji je bila v nedeljo napovedana deželna konferenca o ribolovu in morskem bogastvu, ki ga je na priporočilo ribiških zadrug iz Furlanije - Julijske krajine priredilo deželno odborništvo za industrijo in trgovino. Številne javne upravitelje, strokovnjake in zlasti ribiče (v konferenčni dvorani se je zbralo okrog 150 ljudi) sta pozdravila tržaški župan M. Spaccini in predsednik deželnega odbora A. Comelli, nakar je sledilo obsežno poročilo o problemih ribolova in izkoriščanja morskega bogastva, ki ga je podal odbornik za industrijo in trgovino Stopper. Razprava je nato trajala praktično ves dan, zaključila pa se je z odobritvijo daljše resolucije, ki postavlja predvsem zahtevo po uvedbi enotne gospodarske politike na tem področju, in sicer na deželni, državni in mednarodni ravni (v okviru Evropske gospodarske skupnosti ter v odnosih med Italijo in Jugoslavijo kar zadeva ribolov na Jadranu in zlasti v Tržaškem zalivu).

Namen prirediteljev je bil, da bi konferenca nakazala vrsto rešitev za najnujnejše probleme tega področja. V resnici se je na njej izkazalo, da gre za probleme, ki so precej zapleteni in rešljivi samo ob tesnem sodelovanju med državnimi in deželnimi organi, sindikalnimi organizacijami in samimi prizadetimi ribiči oziroma njihovimi zadružnimi organizacijami. Vsekakor se je na posvetovanju utrdila zavest, da je treba tudi v naših krajih pospešiti vsestransko izkoriščanje morskega bogastva ob istočasnem pospeševanju prizadevanj po zaščiti pred onesnaženjem.

Odbornik Stopper je v svojem poročilu precej konkretno preciziral razsežnosti ribiških dejavnosti na našem področju: v lanskem letu je 1500 poklicnih ribičev in okrog 1000 pomožnih delavcev ulovilo 60.000 stotov rib. Dober del ulova je absorbiralo tržišče, del ulova (predvsem plave ribe) so izvozili, del pa so predelali v ribjo moko. Gospodarski rezultati niso bili zadovoljivi, in sicer tudi zaradi tega ne, ker so potrošniki pri nas prav tako zbirčni pri ribah kakor pri mesu: blago druge izbire le stežka najde pot do kupca (ta še zmeraj gleda z nezaupanjem tudi na zmrznjeno blago), izbrane vrste rib pa so razmeroma redke v tem delu Jadrana in jih je treba uvažati iz tujine. K temu je treba dodati še neugoden pojav, da se v Furlaniji - Julijski krajini (kakor v vsej Italiji na splošno) potrošijo večje količine konserviranih rib, ki jih uvažamo iz tujine in ki so nemalokrat le tukajšnji ribji ulov, prodan na tuje po poprečni ceni 100 lir kg in zopet uvožen po ceni 1600 lir kg.

Konferenca je pokazala, da bo treba v Italiji in v naši deželi predvsem urediti ustrezno zakonodajo. Pri tem ne gre samo za odpravo nekaterih neskladij in pomanjkljivosti, temveč tudi za to, da se ribolovne dejavnosti okrepijo tako, da bodo ustrezale dejanskim možnostim, ki jih ima Italija kot izrazito obmorska dežela, in splošnim prizadevanjem po uravnovešenju «prehrambene» bilance s tujino. Hkrati s tem bo treba globlje preučiti morsko floro in favno kot vir prehrane in določiti meje njunega racionalnega izkoriščanja. V tej zvezi so na konferenci predlagali, naj bi na tržaški univerzi ustanovili stolico za ribolovne vede. V zaključnem dokumentu so glede nadaljnjega razvoja ribolova navedene naslednje zahteve: država naj uskladi svojo zakonodajo s pravili EGS, da bodo domači ribiči lahko deležni predvidenih olajšav; hkrati naj uredi pravila, ki zadevajo socialno skrbstvo in davčne obveznosti poklicnih ribičev in pomožnega osebja in naj uvede strožje nadzorstvo nad onesnaženjem morja. Deželna uprava pa naj poleg tega odločneje podpre ribiške dejavnosti, poskrbi za strokovno izobraževanje mladih kadrov, pospeši nastajanje ribiških zadrug (v Furlaniji - Julijski krajini je danes 8 takih zadrug s skupno 770 člani) in pospeši znanstveno raziskovanje morja in njegovega bogastva.

Na konferenci je stopilo v ospredje tudi vprašanje sporazuma o ribolovu med Italijo in Jugoslavijo. Udeleženci se v zaključnem dokumentu zavzemajo za to, da bi deželna uprava navezala stike s pristojnimi oblastmi v Rimu, da bi slednje tudi v okviru osimskih sporazumov skušale doseči z Jugoslavijo nove pogoje glede ribarjenja na Jadranu, tako da bi z ustreznimi popravki upoštevali zemljepisno obliko Tržaškega zaliva in začrtali primernejšo razmejitev teritorialnih voda. Odbornik Stopper je v tej zvezi dejal, da bo sedanji sporazum o ribolovu na Jadranu zapadel 31. decembra letos in da je deželna uprava že nastopila v Rimu z zahtevo, naj se pristojni organi posvetujejo s Furlanijo - Julijsko krajino pred podpisom novega sporazuma; prav tako je deželna uprava zahtevala vključitev v mešane komisije za izvajanje osimskih sporazumov. Ustrezna stališča v zvezi z ribolovom bo treba še točneje izoblikovati, že zdaj pa ima deželna uprava pripravljenih nekaj predlogov: tako predlog o možnosti dvostranskega ugotavljanja pozicije ribiških ladij v spornih primerih, predlog o začrtanju meje teritorialnih voda s svetlobnimi bojami in predlog o prosti plovbi čez teritorialne vode za ribiške ladje, ki bi morale sicer opravljati do lovišč ovinkaste poti z velikimi zamudami in nepotrebnim trošenjem goriva.

Združenje jusarskih upravičencev za Opčine - Bane

sklicuje

I. REDNI OBČNI ZBOR

jutri, 18. t.m., ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.
Vabi svoje člane, nečlane in druge Opence.
Dnevni red:

1. Poročilo o delu v l. 1975
2. Razprava
3. Pokopališče
4. Nova industrijska cona na prostoru Opčine - Bane, zasedeno zemljišče
5. Razno.

V PRVI POLOVICI MAJA

Razstava «Burostile '76» na tržaškem velesejmu

Prireditev bo namenjena predvsem vzhodnoevropskim deželam

Na tržaškem sejmišču bo od 6. do 9. maja zanimiva razstava pisarniških strojev, najrazličnejših opremnih delov in drugih potrebščin — torej vsega, kar potrebujejo uradi sodobnih tvrdk in podjetij. Razstava, ki jo bodo poimenovali «Burostile '76», bo skušala predstaviti najmodernejše pripomočke za racionalizacijo dela v uradih.

V prvi vrsti je ta pobuda posvečena vzhodnoevropskemu tržišču, ki predstavlja tradicionalen cilj tržaškega gospodarstva. Ustanova za tržaški velesejem namreč že računa na širok odziv Jugoslavije, Madžarske in Romunije. Poleg te prvenstvene vloge velja tudi omeniti, da bo razstava skušala vzbuditi zanimanje v državah Bližnjega in Daljnega vzhoda. To bi moral olajšati Sueški prekop.

Izvoljeno novo vodstvo PD I. Gruden in ŠD Sokol

V ponedeljek 9. t. m. zvečer, je bila v društvenih prostorih v Nabrežini prva redna seja prosvetnega društva Igo Gruden in športnega društva Sokol. Sestal se je novi odbor, ki je bil izvoljen na občnem zboru prvega februarja 1976.

Glavna točka seje je bila porazdelitev funkcij. Predsedoval je prejšnji predsednik Stanko Devetak, ki je po kratkem nagovoru predal mesto novoizvoljenemu predsedniku Savu Ušaju. Ta je orisal naloge posameznih odbornikov, ker je v novoizvoljenem odboru precej mladih, ki se prvič srečujejo s problemi društva.

Odbor sestavljajo naslednji člani: predsednik Savo Ušaj, podpredsednica Nadja Doljak, tajnica Marinka Terčon, blagajnik Hadrijan Caharija, gospodar Martin Petelin, kulturni referent Stanko Devetak, športni referent Aleš Pertot, referent za mladino Nevo Radović, kulturni sodelavci Igo Radovič, Rosanda Kralj in Patricia Terčič, športni sodelavci Damijan Pertot, Cirila Kralj, Nevenko Gruden, Ada Caharija in Robi Franko, tajniška pomočnica Tamara Caharija, blagajnikov sodelavec Vladimir Caharija in mladinski sodelavec Saško Pertot.

Tako sestavljeni odbor je začel razpravo o delu v bližnji prihodnosti in sklenil, da bo v najkrajšem času Prešernova proslava, 21. februarja v društvenih prostorih družabni večer za člane in prijatelje, 29 februarja popoldne otroško pustno rajanje in 2. marca pustni ples.

N. D.

Občinska uprava Devina - Nabrežine sporoča, da se bodo ljudska zborovanja o proračunu za finančno leto 1976 nadaljevala s sledečim urnikom:

danes, 17. februarja, ob 19.30 v osnovni šoli v Šempolaju;

jutri, 18. februarja 1976, ob 19.30 v osnovni šoli v Nabrežini.

PISMO UREDNIŠTVU

Poziv kmetovalca deželnim kmetijskim organom

Oglašam se v zvezi z davkom INVIM — davek na prirastek vrednosti nepremičnin, o katerem je pisal tudi sodelavec vašega cenjenega lista, dr. Stanislav Oblak v rubriki «Davčna posvetovalnica», P. d. dne 2. 6. 74. Zelo umestno je dr. Oblak zapisal, da bo z davkom imela opravka skoraj vsaka slovenska družina v Italiji. Z davkom sem imel opravka tudi jaz in sicer zato, ker sem podedoval kmetijsko posestvo. Kljub bojazni, ki jo je v omenjenem članku izrazil dr. Oblak, namreč, da bodo redki tisti, ki bodo dobili potrdilo kmetijskega nadzorništva, ki je potrebno za oprostitev davka, sem se odpravil na krajevno kmetijsko nadzorništvo v Trstu, Ul. Martiri della Libertà 7/IV — mimogrede povedano, urad je težko najti, saj ni na vhodu v stavbo nobene table, ki bi ljudi opozarjala, da je v njej kmetijsko nadzorništvo. Upal sem namreč, da imam vso pravico do potrdila, saj podedovana zemljišča redno in neposredno obdelujem, tako kot je zapisano v členu 2 zakona štev. 643 z dne 26. 10. 72, ki predvideva izpostavitev potrdila s strani kmetijskega nadzorništva v primerih, ko pride do prenosa napremičnin v okviru družine, ki neposredno in običajno obdeluje zemljo in redi živino, kolikor krije delovna sila družinskega jedra vsaj eno tretjino za obdelovanje zemljišč in za rejo živine potrebne delovne sile.

Ker sem polkmet, se je zgodilo tisto, kar je napovedal dr. Oblak. Kmetijsko nadzorništvo mi ni hotelo izdati potrdila. Sprašujem se zdaj, kako to, da se omenjeni člen tolmači v ozkem smislu, ko pa isti člen govori enostavno le o neposrednem in običajnem obdelovanju zemlje v okviru kmečkih družin? Sprašujem se nadalje, kako to, da je v nadzorništvih delo v zvezi z zakonom poverjeno uradnici in ne kakemu funkcionarju - tehniku, ki ima neposredne stike s kmetovalci na terenu?

Sprašujem obenem odgovorne kmetijske oblasti, zakaj tolmačijo zakon v ozkem smislu, ko pa je znano, da n.pr. na Južnem Tirolskem zakon tolmačijo v širokem smislu in kjer zato izdajajo omenjeno potrdilo dedičem kmetijskih posestev, tudi če se ne bavijo izključno s kmetijstvom, dovolj da dajejo omenjeno tretjino za obdelovanje zemljišč in rejo živine potrebne delovne sile?

Pričakujem, da se problem nemudoma razčisti in da se naše kmetijske organizacije za to odločno in hitro zavzamejo, saj povzroča ozko tolmačenje zakona ogromno škodo ne samo našim ljudem, ki se bavijo s kmetijstvom, ampak tudi samemu kmetijstvu. Ozko tolmačenje zakona povzroča, da se bo nadalje skrčilo število tistih, ki obdelujejo zemljo, saj ni velika večina naših polkmetov v stanju, da bi plačala visok davek, razen če se ne odločijo, da del podedovanega posestva prodajo.

Sprašujem nadalje, ali ni ukrepanje deželnih kmetijskih organov tudi v nasprotju s težnjami Evropske gospodarske skupnosti, da se zavaruje in pomaga v kmetijsko ekstenzivnih področjih, kot so vsi hribovski predeli v naši deželi, tudi polkmetom? Ali ne bo ozko tolmačenje zakona, razen našega Krasa, hudo prizadelo velik del deželnega ozemlja, kjer je večina kmetovalcev polkmetov, tistih polkmetov, katerim naj bi se v večji meri pomagalo kot doslej, to vsaj v smislu kmetijske politike EGS?

K. K.

Novi odbor PD «Vesna» v Križu

Te dni se je sestal na prvi redni seji novoizvoljeni odbor prosvetnega društva «Vesna» v Križu. Odborniki so na seji ugodno ocenili potek zadnjega občnega zbora in si tudi začrtali program dela v bližnji prihodnosti.

Vsi člani odbora so soglašali v mnenju, da je občni zbor pravilno odražal stanje v društvu in stanje prosvete v vasi sploh, soglašali pa so tudi, da se bo moralo društvo v bodoče še bolj zavzemati ne le za prosvetno, marveč tudi za splošno vaško problematiko.

Prva naloga čaka društvo v okviru proslavljanja slovenskega kulturnega praznika, o čemer je Primorski dnevnik nekaj že poročal. Gre namreč za izvedbo prvega srečanja z zamejskimi umetniškimi ustvarjalci.

Po razpravi, ki je posegla na razna področja in ki je nakazala tudi nekaj zanimivih idej za delovanje, so si odborniki razdelili nove funkcije v odboru. Za predsednika je bil že na občnem zboru potrjen Niko Sirk, za podpredsednika pa so izbrali Vladimira Tenceja. V tajništvu bodo: Oskar Sedmak, Norma Tretjak in Loredana Ukmar. Referenta za pevska zbora bosta Alojz Sedmak in Ilde Košuta, gospodarja Ljubo Košuta in Radivoj Verginella, referent za kulturo Soča Košuta Hafner, referent za šport in mladino Boris Košuta, referent za rekreacijo Mauro Bogatec, odgovorni za otroško dejavnost bosta Varna Hafner in Jadranka Sedmak, zapisnikarica pa bo Nives Tence.

S. Tence

PO PRITISKU OPOZICIJ V OBEH SVETIH

V petek v Gorici in Tržiču seji pokrajinskega in občinskega sveta

V obeh svetih izvolitev zastopnikov v upravni svet tržiške bolnišnice - Sklic sej so zahtevali v Gorici komunisti in socialisti, v Tržiču pa demokristjani

Pokrajinska seja v Gorici bo v petek, 20. februarja, ob 18.30. Vabilo je svetovalcem poslal te dni pokrajinski predsednik Agati, potem ko so sklic seje, upoštevajoč zakonska določila, zahtevali svetovalci KPI in PSI. Zakon namreč določa, da mora predsednik v roku desetih dni sklicati sejo, če to zahteva s skupnim aktom najmanj ena tretjina, v našem primeru osem, svetovalcev. KPI in PSI pa sta zbrali enajst podpisov.

Levičarski svetovalci so svojo zahtevo po izrednem sklicanju tudi utemeljili. Zahtevali so namreč, da se da na dnevni red izvolitev petih zastopnikov pokrajinskega sveta v upravni svet bolnišnice v Tržiču. Agati je moral tudi tej zahtevi ugoditi.

Na dnevnem redu bodo tako proračun za letošnje leto in obračun za leto 1974. Proračun še ni pripravljen, zato ne bo o njem govora, čeprav določa zakon, da je treba pričeti z razpravo drugi ponedeljek v oktobru prejšnjega leta in da ga je treba odobriti še pred koncem leta.

Najbolj obširna debata pa bo okrog imenovanj zastopnikov pokrajine v številne odbore in komisije. Pet svojih zastopnikov v že omenjeni upravni svet tržiške bolnišnice mora imenovati občinski svet. Poleg teh pa mora imenovati enega še v upravni odbor bolnišnice v Gradežu. Na prejšnjem dnevnem redu pa je tudi izvolitev petih članov pokrajinskega nadzornega odbora, strokovnjaka v pokrajinskem tehničnem odboru, zastopnika v upravnem odboru IACP, treh zastopnikov v posvetovalnem odboru za prosto cono.

Isti dan pa se bo sestal tudi občinski svet v Tržiču. Tu so izredno sklicanje zahtevali demokristjanski svetovalci. Tudi oni so zahtevali, da je treba nemudoma izvoliti zastopnike, tokrat občine, v upravni svet tržiške bolnišnice. Tržiški občinski svet mora imenovati tri zastopnike, še enega izvoli upravni odbor ECA, ki je bila ustanoviteljica bolnišnice. Zakon pa določa, da morajo biti zastopniki občine izvoljeni z večino glasov. Potemtakem morajo levičarski stranki in demokristjani doseči sporazum o tem glasovanju, sicer iz njega ne bo nič. Tržiška občinska seja se bo pričela ob 14. uri.

Priprave na ustanovitev prevoznega konzorcija

Na sestanku predstavnikov pokrajinske uprave ter upraviteljev občin na desnem bregu Soče, ki je bil v torek, so se sporazumeli o nadaljnjih oblikah uresničevanja konzorcija za javne prevoze ter so sporočili politično pripravljenost, da se takšen organizem ustanovi čimprej. Na sestanku so skupno preučili osnutek statuta konzorcija. Predsednik Agati je pri tem omenil prvi sestanek 22. decembra lani, na katerem so bili prisotni predstavniki pokrajine, CRIPEL ter občin Gorica, Gradišče, Krmin, Muš ter Zagraj. Omenil je dodatne težave, ki jih je povzročila zapadlost koncesije najpomembnejšemu zasebnemu prevoznemu podjetju. V tem času so mestna podjetja v Gorici pripravila osnutek statuta ter ga razdelila med prizadete občinske uprave, da bi ga preučile. Od županov so na sestanku zahtevali nekatere podatke, ki bi omogočili boljše opravljanje dela, ter jih opozorili na to, da v letošnje proračune vključijo prispevke, ki jih bodo plačevali novemu konzorciju.

Predsednik Agati je s svoje strani zagotovil finančno podporo manjšin občinam, ki svojih obveznosti do konzorcija ne bi mogle izpolniti. Na sestanku je bil prisoten tudi predsednik goriško tržaškega prometnega bazena dr. Ferrari, ki je posegel v razpravo skupno s predsednikom CRIPEL Marinom ter župani in predstavniki občinskih uprav. Sejo so sklenili z dogovorom, da se ponovno sestanejo 25. februarja. Kasneje so se Agati, Marin in Ferrari ter občinski predstavniki sestali s predstavniki sindikalnih organizacij ter delavci Ribi in jih seznanili s svojim pogledom na reševanje vprašanja javnih prevozov. Sindikati so se zavzemali za takšno reševanje tega vprašanja, ki naj zagotovi delavcem Ribi ohranitev zaposlitve, občanom pa zadovoljivo javno prevozno službo.

Jutri v Doberdobu seja občinskega sveta

V Doberdobu bo seja občinskega sveta jutri v sredo, 18. februarja, ob 16. uri. Na dnevni red so dali naslednje točke: pregled in odobritev proračuna za leto 1976, odškodnine županu in svetovalcem za sejnine za leto 1976, prispevek kulturnemu društvu Jezero ob 30-letnici ustanovitve, prošnja za prispevek deželi za 160 milijonov lir, ki jih bodo potrebovali za gradnjo občinske telovadnice, razpustitev konzorcija za Soški muzej s sedežem v Ronkah, pregled statuta in pristop v Kulturni polivalentni center za tržiški okoliš.

Delo goriškega zavoda IACP

V goriškem zavodu za ljudske hiše so pričeli že lani zahtevati od številnih najemmnikov, ki tudi precej let niso plačevali najemnine, da poravnajo te zaostanke. Z akcijo so že imeli določene uspehe in jo bodo nadaljevali. O tem vprašanju so govorili na zadnji seji upravnega odbora IACP, kjer so tudi izdelali proračun za letošnje leto. V načrtu imajo gradnjo čez 300 stanovanj. O tem širokopoteznem načrtu smo sicer že poročali v našem listu pred nekaj tedni. V pripravi je tudi načrt za gradnjo novega sedeža zavoda, ki ga nameravajo zgraditi na Korzu Italia, na mestu dveh starejših dvonadstropnih stavb, ki sta že nekaj let prazni.

NA PREDLOG ŠTUDENTOV

Trgovski zavod poimenovati po pisatelju Ivanu Cankarju

Predlog sovpada s 100-letnico umetnikovega rojstva

V šolskem in profesorskem krogu na slovenskem trgovskem zavodu si je utrl pot predlog, da se šola poimenuje po slovenskem pisatelju Ivanu Cankarju. Trgovski zavod je zadnja slovenska srednja šola, ki si izbira ime. Ker letos mineva 100-letnica Cankarjevega rojstva, se je v dijaških vrstah izoblikoval predlog, da se šola imenuje po njem.

S tem se mu ne bodo oddolžili samo za neprecenljivo bogastvo, ki ga je dal našemu narodu s svojim opusom, ampak ga hočejo počastiti tudi kot vztrajnega borca za socializem, v katerem je videl utelešenje svoje vizije enakosti in človekoljubja.

Prvi so predlog o poimenovanju sestavili dijaki trgovske šole. Utemeljili so ga z naslednjimi besedami: «Dijaki trgovske šole zbrani na dijaškem zborovanju dne 13.2.1976 soglasno predlagamo, da se naša šola ob 100-letnici Cankarjevega rojstva, poimenuje po tem velikem literarnem ustvarjalcu. Utemeljujemo svoj predlog tudi z dejstvom, da ni na Goriškem nobene šole, ki bi nosila njegovo ime. Ker je naša šola zadnja, ki se mora poimenovati, je prav, da nosi ime našega velikega pisatelja in široko razgledanega človeka, kot je razgledan po svojem ustroju tudi trgovski zavod.»

Predlog študentov so v veliki večini podprli tudi profesorji.

Deželno tajništvo treh šolskih sindikatov poziva osebje otroških vrtcev ONAIRC, naj ne spoštujejo zahtev ravnateljstva za registracijo prometa v skladišču ter v kuhinji in naj ne delujejo s pripravljanjem hrane ter izpolnjevanjem obrazcev, ki so bili dogovorjeni.

V telegramu predsedniku ONAIRC sindikati poudarjajo, da so na sestanku v Gorici proučili sklep osrednjega odbora, da se ukine pripravljanje hrane, če otroške vrtnarice ne bodo izpolnile registrov. Sindikati obsojajo takšen enostransko sprejet sklep, ki predstavlja obliko izsiljevanja ter poskus zvreči na osebje in sindikate odgovornost za ukinitev priprave otroku hrane v vrtcih. Sindikajti zahtevajo preklic odločitve ter takojšen sestanek centralnega komiteja s sindikati v Vidmu. V primeru, da sindikati svojega predloga ne bi izvedli, se bodo poslužili stavke.

Razdelitev funkcij v odboru prosvetnega društva «Oton Župančič»

V Štandrežu se je te dni že dvakrat sestal na 15. občnem zboru izvoljeni odbor prosvetnega društva «Oton Župančič», ki je bil precej pomlajen. Na prvem sestanku so si odborniki porazdelili odgovornosti, na drugem pa so že govorili o delovnih smernicah. Za predsednika je bil potrjen Stano Paulin, ki ga vidimo na naši sliki, podpredsednik je Vojko Cijak, tajnica pa Elda Nanut. Blagajnik je Danilo Nanut, referent za petje pa Aleš Hoban. Za šport bodo odgovarjali Devan Brisko, Danilo Nanut-Blažonov in Katjuša Ožbot, za družabnost in izlete pa Malvina Brajnik in Marta Zorn, za dramski odsek Nataša Petarin. Gospodar bo Klavdij Ožbot, za foto in kinoodsek pa odgovarjata Berto Brendene in Jožko Marinič. Mladinca Loris Nanut in Renzo Faganel bosta skrbela za povezavo z mladinskim odsekom in bosta tudi pomagala drugim referentom. Načelnik moškega zbora ostane Danilo Nanut-Blažonov, ženskega pa Elda Nanut.

Obvestilo INPS za goriške kmete

Vsedržavni zavod za socialno skrbstvo INPS bo v kratkem razdelil med kmete goriške pokrajine posebne pole, ki jih bo treba izpolniti za prejem finančne podpore za brezposelnost ter za družinsko doklado. Obrazce, ki jih bodo poslali po pošti, bodo dobili samo tisti kmetje, ki so že v prejšnjih letih zaprosili za to podporo. Tisti, ki bodo letos prvič zaprosili podporo, naj obrazec dvignejo kar na sedežu INPS v Gorici ali na sedežih patronatov. Prošnje je treba izpolniti najkasneje do 7. aprila.

V goriški splošni bolnišnici so včeraj sprejeli na zdravljenje 73-letno upokojenko Mario Carli iz Gorice, Ul. Seminario 18. Priletna ženska se je ponesrečila že v četrtek, ko je na goriškem pokritem trgu zdrsnila in je padla. Sprva je mislila, da gre le za močnejši udarec, toda v bolnišnici so ji včeraj ugotovili zlom leve rame, zaradi česar se bo morala zdraviti 40 dni.

V SOBOTO ZVEČER

Novoustanovljeno prosvetno društvo «Vipava» je na Peči priredilo Prešernovo proslavo

Pozdrav predsednika društva Ivana Petejana - Nastopili so domači in štandreški recitatorji ter pevski zbor «Kras»

Šele v letošnjem januarju so na področju Peči in Rupe ustanovili novo prosvetno društvo «Vipava», približno mesec dni kasneje pa so že imeli prvo prireditev, Prešernovo proslavo, ki so jo priredili v sodelovanju s SPZ in na kateri so nastopili poleg domačih še člani drugih prosvetnih društev. Ljudi se je v dvoranici pod odrom na Peči zbralo zelo veliko, tako da so napolnili do konca prireditveni prostor. Za prebivalce tega področja pomeni obnovitev prosvetnega življenja veliko pridobitev in ko smo se pogovarjali z odborniki društva in tudi z drugimi domačini smo ugotovili, da vlada za nadaljnje delovanje veliko zanimanje.

Proslavo je s kratkim pozdravom otvoril predsednik društva Ivan Petejan. Pozdravil je goste, med katerimi so bili tudi predstavniki drugih prosvetnih društev. Član ožjega odbora SPZ Danilo Nanut je imel priložnostni govor o pomenu Prešernove proslave. Dotaknil se je vseh življenjsko važnih problemov za našo narodnostno skupnost, omenil vse krivice, ki se nam še vedno godijo, predvsem pa ono o prepovedi rabe slovenskega jezika v javno izvoljenih telesih. Potem ko je omenil tesne povezave med našimi pesniki in pisatelji z našim nacionalnim preporodom, je Nanut poudaril važnost, ki jo imajo naše prosvetne postojanke, med katerimi je najmlajše društvo «Vipava», v naših prizadevanjih za ohranitev našega jezika in naše kulture. Govornik je tudi poudaril tesno povezavo med prosvetnimi društvi in partizanskimi borci ir dejal, da je do ustanovitve prosvetnega društva na tem področju prišlo prav po prizadevanju bivših borcev. Omenil je še važnost reševanja gospodarskih vprašanj, saj je gospodarska samostojnost ena najvažnejših podlag za našo nacionalno ohranitev.

V kulturnem delu sporeda je najprej nastopila domača recitatorska skupina, ki je občuteno podala Prešernov «Krst pri Savici» in druge poezije. Nastopili so Lucijan Kovic, Mirjam Kovic, Adrijana Malič, Norma Lavrenčič in Adrijana Petejan. Za njimi je nastopil moški zbor «Kras» z Dola-Poljan pod vodstvom Pavline Komelove, zatem pa so nastopili recitatorji prosvetnega društva «Oton Župančič» iz Štandreža, in sicer Saša Ožbot, Dorela Congerli, Erika Zavadlav in Giuliana Boštjančič. Za njimi je še enkrat nastopil zbor «Kras». Vsem nastopajočim, posebno pa še prizadevnim pevcem z našega Krasa, se je predsednik društva lepo zahvalil, ko je zaključil prvo uspelo prireditev domačega društva.

Z naše strani smo lahko samo zadovoljni, da je tudi ta Prešernova proslava, poleg drugih, ki so že bile v raznih krajih Goriške, lepo uspela.

Goriški avtoklub skuša čimbolj razširiti mrežo svojih pisarn, da bi tako bolje ugodil svojim članom in drugim avtomobilistom. Vsako sredo popoldne bo uradnik avtokluba na razpolago avtomobilistom Fossalona v tamkajšnji občinski pisarni.

V Milanu je umrl dr. Luigi Poterzio bivši goriški župan



V Milanu je v starosti 72 let umrl dr. Luigi Poterzio, dolgoletni generalni tajnik Zbornice za trgovino, industrijo in obrt v Gorici ter nekdanji župan. Poterzio se je rodil v Gorici ter se je do leta 1918 po priimku imenoval Podberšič. Na trgovinski zbornici je bil dolga leta eden izmed funkcionarjev, po odhodu v pokoj dr. Canduttija pa je prevzel mesto generalnega tajnika. Kmalu po letu 1947 je sodeloval pri pogajanjih za sklenitev prvih lokalnih blagovnih sporazumov. Razvijanje odnosov z Jugoslavijo je nadaljeval tudi potem, ko je bil 14. julija 1961. leta izvoljen za župana. Leta 1963 je bil namreč na čelu delegacije v Novi Gorici, da bi se dogovorila o lokaciji na meji, kjer naj bi se povezali italijanska in jugoslovanska avtomobilska cesta. V gospodarskem pogledu se je zanimal za obnovitev Andrejevega sejma, ki je pozneje prerasel v ESPOMEGO. Ob pričetku pevskih tekmovanj Seghizzi je imel nesrečno roko, ko je zaradi prijav slovenskih in jugoslovanskih zborov podlegel pritiskom ter se opredelil za prirejanje pevskega tekmovanja v odročni kinodvorani Vittoria na Travniku, odločitev, ki zaradi hitrega posega naprednih in odprtih sil ni bila uresničena.

Poterzio je kot zastopnik družbeno nazadnjaškega meščanstva nasledil na županskem mestu dr. Bernardisa. Za njim je nekaj časa županoval dr. Gallarotti, dokler ni leta 1965 obveljala formula leve sredine, ki je imela Martino za svojega prvega župana.

PO PADCU ITALIJANSKE LIRE

Goriški trgovci za okrepitev menjalne vrednosti dinarja

Lani novembra uvedena dobra kvotacija je privabila marsikaterega jugoslovanskega kupca

Goriški trgovci se bodo danes sestali na svojem združenju, da bi preučili položaj menjave dinarja v trgovinah. Konec lanskega novembra, ko so goriške banke menjavale dinarje po 35-36 in je ta menjava veljala tudi v vseh goriških in tržaških trgovinah, so se nekateri trgovci v Gorici odločili, da bodo dinar bolje plačevali. S pomočjo združenja so izvedli široko akcijo in so dinar pričeli menjavati po 38. Tako so pridobili precej jugoslovanskih odjemalcev, saj ni bila ta ugodna menjava omejena samo za priliko jugoslovanskih državnih praznikov konec novembra, marveč je veljala do zadnjih dni letošnjega januarja. V akciji je sodelovalo nad 200 trgovcev in vsi so ugotovili, da je bila pobuda koristna. V Gorico je prihajalo čedalje več jugoslovanskih kupcev.

Seveda je tako organizirana akcija izgubila veljavo v trenutku, ko je, sredi januarja, padla vrednost italijanske lire. Prej ugodna menjava dinarja po 38 je postala neugodna, v zadnjih tednih je bilo moč v trgovinah vnovčiti dinar v glavnem po 40, v nekaterih primerih pa tudi po 41 in celo po 41,50. Število kupcev pa je padlo, kajti mnogi Jugoslovani pričakujejo še nadaljnjo izgubo vrednosti italijanske lire in čakajo z nakupi. Danes naj bi se trgovci odločili kakšno skupno verdnost dati menjavi jugoslovanskega dinarja, seveda če bi se vrednost italijanske lire ohranila na sedanji višini

Tudi bencin se je za italijanske kupce spet podražil. Od 188 lir za liter super bencina v začetku januarja, je cena poskočila na 201 liro, v zadnjih dneh pa je treba za en liter odšteti 209 lir.

Urnik mejnih prehodov druge kategorije

Poveljstvo obmejne policije nam je poslalo urnik mejnih prehodov druge kategorije na Goriškem za mesec februar.

MIRNIK: od 7. do 18.30.
JENKOVO: od 6.30 do 19. ure (ob nedeljah od 6.30 do 20. ure).
PLEŠIVO: od 7. do 19. ure (ob nedeljah od 7. do 20. ure).
VIPOLŽE: od 6.15 do 19. ure (ob nedeljah od 6.15 do 20. ure).
ŠTEVERJAN: od 6.15 do 19. ure (ob nedeljah od 6.15 do 19.30).
PODSABOTIN: od 6.15 do 18. ure (ob nedeljah od 6.15 do 18.30).
SOLKAN 1: od 6.30 do 19.30.
RAFUT: od 7. do 18. ure (ob nedeljah od 8. do 18. ure).
Šempeter: od 6.30 do 19.30 (ob nedeljah od 7.30 do 19.30).
MIREN: od 6.30 do 19. ure (ob nedeljah od 7.30 do 19. ure).
DEVETAKI: od 6. do 18. ure.
JAMLJE (Klariči): od 6.15 do 19. ure (ob nedeljah od 7. do 19. ure).

Počitniške kolonije za državne uslužbence

Zavod za pomoč državnim uslužbencem javlja, da bodo letos imeli na razpolago za otroke državnih uslužbencev 6.500 mest v obmorskih in 4.500 mest v gorskih počitniških kolonijah. Podrobnejše informacije v vseh pisarnah ENPAS.

Z večino odobren proračun posoškega konzorcija za subnormalne

Na seji članov upravnega sveta posoškega konzorcija za pomoč subnormalnim otrokom so se zastopniki članic-občinskih uprav, ki jih upravljajo levičarske sile, vzdržali pri glasovanju o letošnjem proračunu, ker niso od zastopnikov KD dobili zagotovila o proračunskih možnostih. Zastopniki levičarskih uprav so namreč zahtevali sestanek z zastopniki deželne uprave na katerem naj bi zahtevali večjo deželno dotacijo za potrebe tega konzorcija. Menijo namreč, da ima dežela še veliko denarja na razpolago, istočasno pa da ni prav, da bi občine nosile finančno breme stroškov v te namene.

Ne seji je bil govor tudi o potrebi slovenskega šolskega osebja, ker je tudi nekaj slovenskih otrok bolnih. To vprašanje so sprožili zastopniki števerjanske občine, ki je že nekaj let član tega konzorcija, pa tudi zastopniki levičarskih uprav. Večina je v zvezi s tem dala ustna zagotovila, zato so števerjanci glasovali za proračun. Poročali pa smo že v našem listu, da so o tej stvari razpravljali tudi na sestanku treh slovenskih županov, ki je bil v petek zvečer v Sovodnjah. Sovodenjska in doberdobska občina bi namreč pristopili h konzorciju, če bi najeli tudi slovensko osebje, števerjanska občina pa bi iz konzorcija izstopila, če se ne bi to izvedlo.

Kino

Gorica

VERDI 16.30—22.00 «Lo zingaro». A. Delon in A. Girardot. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.
CORSO 16.30—22.00 «Cenerentola». Barvni Walt Disneyev film.
MODERNISSIMO 16.15—22.00 «Ardenne '44: un inferno». B. Lancaster in P. O'Neal. Barvni film.
CENTRALE 16.30—21.30 «La scala della follia». J. Collins in C. Lee. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.
VITTORIA 17.00—22.00 «Donna sposata cerca giovane superdotato». L. Anderson in O. Mathot. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

EXCELSIOR 16.00—22.00 «L' urlo di Chen terrorizza tutti i continenti». Barvni film.
PRINCIPE 17.30—22.00 «Frankenstein junior». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Klovni», italijanski barvni film ob 18.30 in 20.30.
SVOBODA «Srečanje na oceanu», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE «Ključ za vsako ključavnico», švedski barvni film ob 19.30.

Včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Marco Mauro, Elisa Stocco, Alessandra Starace.

SMRTI: 74-letni upokojenec Giuseppe Costanzo, 74-letna upokojenka Agostina Ponton vd. Greatti, 82-letna gospodinja Margherita Fei por. Siega, 72- letna gospodinja Cesira Ustulin, 74- letna gospodinja Luigia Marin vd. Furlan, 91-letni kmet Jožef Simčič, 36-letna gospodinja Rita Antonia Marletta por. Di Gregorio, 77-letna upokojenka Bernardina Feresin vd. Cargnel.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Tavasani, Korzo Italia 10, tel. 25-76.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Rismondo, Ul. E. Toti, tel. 72-701.

INDIJA ŠTEJE ŽE 604 MILIJONE PREBIVALCEV

Enoletni prirastek 13 milijonov ljudi

Kaže, da sterilizacija ne zadošča - Državni nameščenci si zapirajo pot, če imajo veliko otrok - Zgledu dveh držav bodo sledile ostale

NOVI DELHI, februarja. — V Indiji, pa tudi v številnih drugih azijskih deželah, še vedno velja mnenje, ki je pri nas veljalo do pred nekaj desetletji, da so namreč otroci «dar božji». Kaže pa, da od začetka letošnjega leta to prepričanje ne bo smelo veljati vsaj za nameščence državne uprave v državah Delhi in Harian. Kolikor bo državni nameščenec, od vratarja neke ustanove pa do visokega funkcionarja imel več kot dva otroka, bo izgubil sleherno možnost, da bi v službi napredoval. Reši ga zatorej le prostovoljna sterilizacija. Za sedaj so ta «sistem» uvedli v dveh zveznih državah, toda kaže, da bodo v kratkem uvedli ta «sistem» tudi v ostalih državah ljudje, kajti «tako ne gre več». Indija je namreč dočakala novo leto, torej 1976. leto s 604 milijoni ljudi, nekateri pa trdijo, da jih je bilo celo 610, kajti v nekaterih predelih dežele še ne poznajo matičnih knjig in anagrafskih uradov in so število prebivalstva ocenili le približno. Da bo račun bolj nazoren, bomo navedli še naslednje: ko je leta 1947 Indija postala neodvisna, je štela 320-330 milijonov ljudi. Tako so trdile uradne številke, ki pa so bile, kot vivimo, netočne.

Ko je na nedavnem plenumu vladajočega Vseindijskega nacionalnega kongresa minister za zdravstvo in načrtovanje družine Karang Sing govoril o teh problemih, je opozoril delegate, da bo samo v petih dneh zasedanja kongresa Indija dobila 200.000 novih državljanov.

Kot bi gornje številke ne bile dobolj, bomo nanizali še nekaj podatkov:

Indija je ena najbolj naseljenih dežel na svetu. Njena površina zavzema 2,4 odstotkov zemeljske kopne površine, v Indiji pa živi kar 14 odstotkov človeštva. Z drugimi besedami je to zelo gosto naseljeno področje. Vsak sedmi prebivalec naše Zemlje pa je — Indijec. Ko bi vsaj dežela bila razvita, pa ni.

Letni prirastek znaša v zadnjih letih že 13 milijonov ljudi, to se pravi, da dobi nerazvita in že gosto naseljena Indija na leto toliko novih ust kolikor jih živi v dvakrat večji in tudi sicer bolj razviti Avstraliji. Od osvoboditve leta 1947, do danes se je prebivalstvo Indije povečalo za 260—270 milijonov ljudi, to se pravi še več kot jih šteje Sovjetska zveza, ki je po površini sedemkrat večja od Indije in tudi veliko bolj razvita.

Znano je, da je «eksplozija prebivalstva» rezultat zmage nad strašnimi kužnimi boleznimi, nad lakoto, zaradi katere so v preteklosti umirali milijoni ljudi, dalje posledica novih higienskih razmer itd. Toda ta uspeh je v Indiji nevaren in se lahko spremeni v Pirovo zmago, ker naglo naraščanje prebivalstva sproti uničuje rezultate napredka, posebno gospodarskega razvoja. Če bi bila Indija ostala pri približno enakem prebivalstvu, kolikor ga je imela v dobi, ko je postala neodvisna, bi v deželi vladalo že relativno bogastvo, celo izobilje. V minulih 25 letih je namreč v Indiji zrasla že kar krepka industrija, pridelek kmetijstva pa se je povečal za sto odstotkov. Veliko je Indija napredovala tudi na področju zdravstva. Kljub vsem tem neizpodbitnim rezultatom se Indija le s težavo prebija dalje. Pogosto potrebuje pomoč od zunaj, posebno če kako pokrajino zajame val suše ali kaka velika poplava, kar v Indiji ni redkost.

Indijske oblasti so že zdavnaj spoznale, kako hude so posledice tako imenovane «demografske eksplozije». Pravzaprav je Indija bila prva dežela na svetu, ki je v svojo državno politiko vključila tako imenovano načrtovanje družine. Vlada je odprla dokaj gosto mrežo posvetovalnih centrov za matere, zdravstvenih postaj za sterilizacijo in podobnih ustanov, za kar je država dala tudi velika sredstva. V začetku so celo mislili, da sterilizacija predstavlja najbolj učinkovito sredstvo v borbi proti prešteviInim družinam. Tisti starši, ki so že imeli kakega otroka in so se prostovoljno prijavili za sterilizacijo, so dobivali nagrade in sicer najprej v obliki tranzistorskih radijskih sprejemnikov, nato v obliki denarja, hrane in podobno. Sterilizacija se je nekaj časa kar dobro razvijala. Doslej so sterilizirali 17 milijonov ljudi, prvenstveno moških in sicer 12 in pol milijona, žensk pa 4 milijone in pol. Toda izkazalo se je, da po tej poti Indija ne bo prišla daleč, da ne bo mogla zavreti nevarne «eksplozije», kar je tudi logično saj je 17 milijonov nasproti obilnim 600 milijonom ljudi zares malo.

In kako se postaviti po robu «demografski eksploziji»? odgovorov je veliko, možnosti je veliko, toda nobena možnost ne daje popolne rešitve. Demografi upravičeno trdijo, da bo prirastek prebivalstva začel upadati brž, ko bo dosežena določena stopnja ekonomskega razvoja, ko bo dosežen tudi ustrezen življenjski standard. To se je pokazalo v številnih drugih predelih sveta. Toda kako naj do tega pride v Indiji, če smo že prej ugotovili, da naglo naraščanje prebivalstva sproti izpodjeda rezultate ekonomskega napredka. Da bi prišlo do tega, da bi Indija na enak način kot druge dežele zavrla svoj nagel prirastek, bi moralo miniti veliko veliko let.

Zato je bil na plenumu kongresne stranke, ki smo ga že omenili, dan alarm, ki naj mobilizira oblasti in pristaše kongresne stranke, da storijo vse, kar je v njihovih močeh, da se prirodni prirastek zmanjša. Govorilo se je tudi o tem, da naj vlada predloži parlamentu zakonski predlog, ki bi uvedel obvezno sterilizacijo staršev brž ko bi v družini, v zakonu imeli tri ali štiri otroke. Toda ta predlog je bil odklonjen v zveznem merilu in je vsedržavni kongres prepustil reševanje zadevnega vprašanja lokalnim vladam, to se pravi vladam 22 držav, ki naj same ustrezno odločajo. Koj po tem sklepu pa je deihijska vlada sporočila vsem državnim ustanovam, da ne smejo njihovi nameščenci imeti več kot dvoje otrok, v kolikor želijo napredovati v službi. Zgledu te vlade je sledila vlada v državi Harian.

Kakor kaže, je Indija sklenila zavreti «demografsko eksplozijo» in to v začetku z razmeroma znosnimi oziroma milimi ukrepi. V kolikor to ne bo zaleglo, so pripravljeni uvesti tudi ostrejše ukrepe.

B. S.



Lepa «kalunja» v Gročani (Foto M. Magajna)

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Vitomil Zupan: «Zasledovalec samega sebe»

V zbirki Amfora, izbranih leposlovnih del domače in tuje literature, je izšel tudi roman Vitomila Zupana Zasledovalec samega sebe. *Zupan, ki je v zadnjem času vedno pogosteje pričujoč na našem knjižnem trgu, je s tem romanom napisal zanimivo literarno stvaritev, ki pa kljub zanimivosti zgodbe najbrž ne bo dosegla drugih njegovih del, izišlih v zadnjem času.*

V romanu pripoveduje pisatelj zgodbo mladega intelektualca Taha, ki v tujem svetu doživlja kaj nenavadno usodo. Najprej v pariškem cenenem hotelu ubije starca, ki živi v sobi pod njim in se preživlja z rezljanjem križev. Ob preiskavi policija ugotovi, da dokumentov za bivanje nima v redu. Namesto, da bi ga izgnali, si izbere pot v tujsko legijo, toda v Marseillu pobegne na jadrnico, ki se potopi, njega samega pa nakljućje reši na otok s svetilnikom. Tu Tah ozdravi, svetilničar pa mu preskrbi tuje dokumente nekega potopljenega mornarja. Tah se je namreč zaljubil v svetilničarjevo hčer, ki pa ni prava hči. Zato je moral z otoka pod pogojem, da se lahko čez tri leta vrne, če se bo zaposlil in si ustvaril sredstva za preživljanje družine. Tah pošteno služi na ladjah in se ne predaja niti alkoholu niti ženskam. V tem pa ga odkrijejo kot edinega sorodnika umrlega človeka. Tah pod tujim imenom postane bogat. V Casablanci spozna bogato vdovo, omahuje med njo in dekletom z otoka, postane razočaran nad njo in se vrže s skal v morje.

Ta kratka, izredno razgibana pripoved je na videz sama sebi namen, saj je pripovedovana izredno razgibano, obenem pa je svetovljansko pestra. Tah, ki je junak Zupanove pripovedi, je svojevrstna osebnost v slovenski literaturi, ki nima predhodnika. Njegova življenjska avantura je zelo razgibana, nekonvencionalna, polna eksotike, skrivnosti, napetih situacij in nenadnih preobratov. Ob teh doživetjih v svetu, ob srečanjih z nenavadnimi, pa tudi skrivnostnimi ljudmi, se Tah nenehoma čisti, spoznava, išče in kristalizira. In prav v tej kristalizaciji je prava vrednost Zupanovega romana, pravi založba, ko ta najnovejši roman Vitomila Zupana predstavlja slovenskim bralcem. Tekst naj bi brali pazljivo, da bi lahko iz njega izluščili podbesedilo in sobesedilo, ki izpričuje, da je razgibana romantična zgodba okvir, v katerem se pletejo bolj temeljite zadeve.

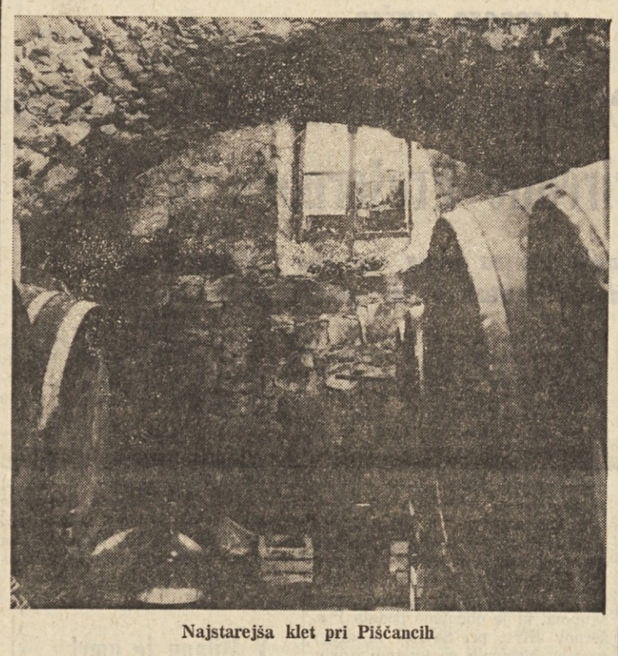
Nedvomno je, da gre za prozo, katere težišče je le navidez v razgibani pripovedi in malce romantični zgodbi včerajšnjega dne. Zgodba sama je le okvir, v katerem spremljamo spreminjanje in brušenje osebnosti glavnega junaka, ki išče najprej rešitev iz bede in svojih stisk, potem ko najde bogastvo in dekle, pa rešitev v ljubezni, ko pa je življenja presit in nad ljubeznijo razočaran, ne najde več smisla življenja. Ko pa analiziramo to Tahovo svojevrstno iskanje, najprej nekega zadovoljstva, potem sreče in slednjič bistva življenja, saj Tah neprestano nekaj išče in za nečim hrepeni, (od tod tudi naslov romana) se vendarle vprašamo, če bo povprečen bralec iskal v Zupanovi pripovedi tisto drugo komponento njegovega teksta in če se ne bo zadovoljil s povprečno, pa čeprav pestro in privlačno zgodbo. Sicer najbrž res ni bistvo v tem ali bralci znajo brati tekste in jih prav razumeti, vendar pa vseeno malce dvomimo v uspeh Zupanovega teksta pri bralcih, ki jih bo zgodba sicer le privlačila, toda najbrž premalo, tistega ozadja pa le ne bodo iskali in vanj vrtali. In ker najbrž tudi zahtevnejšega bralca roman pušča hladnega in neprizadetega ob Tahovih problemih iskanja nečesa, smemo skoraj zapisati, da Zasledovalec samega sebe *le ni tako imeniten tekst kot je bil Menuet za kitaro ali Klement (da omenimo samo dve knjigi zadnjega času)*

Sl. Ru.

KAKO TEČE ŽIVLJENJE STRELJAJ OD TRSTA

Vas Piščanci in njeni prebivalci

Nekaj zanimivih spominov na življenje izpred desetletij - Cestne razmere so bile pred tremi desetletji boljše kot danes - Morda je v tem tudi kaj dobrega



Najstarejša klet pri Piščancih

II.

Ker je bilo sonce že visoko, sva stopila na dvorišče. Pravil mi je, da je tu vreme vedno lepo, ker ni burje in je vedno tak sveti mir. Pokazal mi je ognjišče, okoli katerega se poleti družina zbira. V svoji hiši na Piščancih ni hotel nikoli imeti televizije. Ogenj mu je televizija in še kaj več kot televizija. Pomeni mu tisto človeško toplino, na katero so vaščani že pozabili. Pokazal mi je «kadenjo», torej verigo, na kateri je visel lonec nad ognjem, verigo, ki jo ponekod še uporabljajo. Pokazal mi je «trpelj», to je trikotni železni podstavek, ki ga zasadimo v žerjavico in nanj postavimo lonec. Šli smo zopet v hišico in tam mi je pokazal luč na olje, brlivko, ki me je za trenutek spomnila na Aladinovo svetilko in ki so jo vaščani uporabljali pred desetletji. Na steni je bil obešen sklednik, pravzaprav je to bila odprta stenska omara, v katero postavljamo krožnike in drugo posodo, pa še «napo» nad štedilnikom, kamor tudi postavljamo lončke in domačo kuhinjsko posodo. Pokazal mi je tudi «malenček» to se pravi mlinček za kavo, ki so ga uporabljali za mletje. Včasih so z njim mleli tudi koruzo, ko ni bilo drugega pri hiši.

Stopila sva še v hram, kjer ima Egon nekaj vina in tudi nekaj pridelkov za domačo rabo.

Sonce se je že nagibalo proti zahodu, njemu pa se je mudilo v mesto na delo. Zato sem mu zastavil še zadnje vprašanje in sicer odkod misli, da izhaja ime Piščanci. Odgovoril mi je, da kar se tega tiče, ni prav nič gotovega, možno pa da izhaja iz čivkastega naglasa, ki da so ga imeli vaščani še preden so se iz Vipavske doline naselili sem. Spil sem še zadnji kozarček žganja, ki mi ga je ponudil in se odpravil na drugi konec vasi.

Iskal sem Pepija Piščanca-«Fajfco» kot mu pravijo, to je starega solidnega kmeta, o katerem so mi vaščani že toliko pravili. Tega dne ni imel časa, ker je imel veliko dela v vinogradu in je moral še zaklati dva kunca. Zato sem se moral k njemu vrniti. Prišel sem naslednjega dne.

V prostorni kuhinji, kamor so me povabili, so bili on, njegova žena, hčerka Mira, pa še vnukinji Tanja in Vera. Postregli so mi s kozarcem domačega in pogovor je takoj stekel. Takole mi je Pepi Piščanc pravil:

«V nedeljo je zapadlo res veliko snega. To je za ta kraj čudno. Zadnjič je tod pošteno snežilo leta 1962, ko je bila vas štiri dni odrezana od sveta. Sedaj pa pada bolj temen sneg. Iz tovarn. Pravih zim ni več, na srečo pa so poletja lepa».

Zanimalo me je vprašanje cest, vprašanje povezave vasi z ostalim svetom, z mestom in okolico. «Kar se cest tiče — mi je rekel — smo bili pred tridesetimi leti na boljšem. Pod zavezniško vojaško upravo so bili posebni občinski delavci «palirji», ki so imeli izrecno nalogo, da pregledujejo cestne razmere. Ceste sicer še niso bile asfaltirane, bile pa so zelo dobro vzdrževane. Vodja «palirjev», ki so imeli to nalogo, je bil domačin Gigi Piščanc, kateremu je pomagal še brat Vincenc. Dokler sta delala onadva, smo bili lahko brez skrbi. Toda Gigi je danes star 87 let, Vincenc pa je že umrl. Z odhodom zaveznikov sta prenehala opravljati to delo, tržaški občinski upravi pa se je ta vrsta poklica verjetno zdela nepotrebna in posledice tega so se kaj kmalu poznale. Ceste so postajale iz leta v leto slabše, od občine ni bilo nikogar blizu, da bi si stanje ogledal. Naposled so se ceste na nekaterih mestih tudi vdrle, seveda na škodo prebivalcev Piščancev. Osem let so morali ljudje po dolgih ovinkih na openski tramvaj, ki jih povezuje z mestom, ali če so hoteli v svoje vinograde nad cesto. Lani so končno odstranili material s ceste, kmalu zatem pa se je usad sesul malo niže. Sedaj je usad še na cesti med Lajnarji in Piščanci in ne kaže, da bo takemu stanju kmalu konec. Sicer prihajajo sem občinski delavci, toda delo nikakor ne gre od rok. Pa tudi drugače si moramo pogosto sami kaj popraviti, tako na primer tudi klestiti robidovje ob cesti in odstranjati led. Ker so občinske oblasti naš predel nekoliko zanemarile, si moramo pač pomagati sami.»

«Pri tem je treba pomisliti še, da je bila nekoč — nadaljuje Pepi Piščanc svoje spomine — že davno pod staro Avstrijo naša cesta ena važnejših povezav med mestom in zaledjem. Meja med mestom, ki je bilo takrat prosta cona, in zaledjem pa je bila tik nad vasjo. Prav pri naši hiši je bila «štanga», ki je zapirala cesto. Zato so nekoč temu kraju pravili «Na štangarjih». Na drugih cestah pa je bila mitnica in za vse, kar smo kupili na Krasu, smo morali plačati mitnino. Ko pa je stara Avstrija propadla, je z njo šla tudi prosta cona, ohranila pa se je kontrolna mitnica. Spominjam se, da ko sem kupil v Sežani kravo, sem moral plačati 50 stotink za nekakšno kontrolno karto. Seveda so po vojni to carino odpravili.»

Za trenutek se je Pepi Piščanc - «Fajfca» zamislil in nato nadaljeval.

«Navsezadnje pa je v tem, da nam niso popravljali cest, tudi nekaj dobrega. Tako smo vsaj še vedno v miru pred velikim prometom in pred betonom. Vsaj za sedaj. Pa tudi elektrika je k nam prišla bolj pozno. Šele leta 1951. Bili so tedaj še tu zavezniki.»

Spet se je oddahnil in mi na vprašanje, kako je s kulturnim življenjem in prosvetno dejavnostjo pri Piščancih, takole odgovoril: «Hudo je, da nismo v naši vasi nikoli imeli prostora, kjer bi se lahko shajali, zbirali. Gostilna je v vasi bila le do 1908. leta, nakar je nastopila kriza. Nekateri so odšli, stari so pomrli in gostilno so dokončno zaprli. Po vojni je v okraju Škorklja - Kolonja - Rojan delovalo prosvetno društvo «Pregarc», ki je vključevalo tudi našo vas. Dve leti zapored, mislim da je bilo 1959-1960, so organizirali vrtno veselico. Prav na našem travniku. Kar trlo se je ljudi. Glasba je igrala, nastopila pa je tudi folklorna skupina društva, ki je pela in plesala. Poskrbljeno je bilo za dober kozarec vina in tudi kaj za pod zob. Zdi se mi pa, da je tedaj kdo prvič slišal ime Piščanci. Žal sta bili ti dve veselici osamljeni akciji, društvo se je nato razšlo in prosvetno delovanje je spet zamrlo».

Natočil mi je spet kozarec domačega, žena se je ubadala z domačimi opravili, hkrati pa je sledila pogovoru, hčerka Mira pa je tudi sama kaj povedala, vtem ko sta se vnukinji igrali.

Kar se tiče italijanskega vpliva v vasi, je Mira povedala naslednje:

«Od leta 1950 do 1960 so bili hudi časi za naše ljudi na vasi. Celo nekateri zavedni Slovenci so pošiljali svoje otroke v italijansko šolo. Bila so to leta vsestranskega, materialnega in psihološkega pritiska na Slovence. Spominjam se, kako je kuharica slovenskega otroškega vrtca na Greti hodila od hiše do hiše in prepričevala naše ljudi, naj vpišejo otroke v slovenski vrtec, ker ga bodo sicer zaprli. Pa ga niso zaprli! Razmere so se na srečo v zadnjih letih popravile in hodijo vsi otroci, kar jih je v vasi, v slovenske šole, pa čeprav imamo v nekaterih primerih tudi mešane zakone. In tudi otroški vrtec na Greti je na srečo sedaj stalno v celoti zaseden.

Dušan Jelinčič

(Nadaljevanje sledi)

V FILMSKIH KROŽKIH

Adriano Aprà:

Olimpia agli amici

Kritik in režiser Adriano Aprà je v tržaškem klubu CUC predstavil svoj edini film «Olimpia agli amici» (1970), v katerem igrajo Pierluigi Aprà, Olimpia Carlisi, Daniele Dublino, po Hitchcockovem modelu pa se v začetku filma v kratki vlogi prikaže sam režiser. Scenarij je Aprà napisal skupaj s Tržačanom Giannijem Menonom.

Gre nedvomno za delo velikega ljubitelja filma, gre pravzaprav za film, ki razmišlja o filmskih oblikah. V tem oziru se nam je delo zdelo zelo osebno, dosledno in zanimivo. Kot je priznal sam Aprà v zanimivi razpravi z občinstvom, temelji to delo, kot skoraj vsi proizvodi t. i. novega italijanskega filma, na razmišljanju o oblikah, ki ne upošteva sodelovanja publike.

Pasquale Squitieri:

«I guappi»

Končno smo videli en film Pasquala Squitierija, in sicer njegov film, ki je doživel najboljšo oceno s strani določenih smeri francoske kritike in njenih predstavnikov v Italiji. Film je «I guappi» (1973, igrajo Claudia Cardinale, Fronco Nero, Fabio Testi, Lina Polito).

Razumemo, da je spričo velike revnosti današnjega italijanskega filma vreden pozitivnega sprejema film z izdelano zgradbo in z namenom, da veže zamisel z iskanjem popularnosti izraza. Vtis pa imamo, da Squitieri ne dosega velikih režiserskih rezultatov. Skušali bomo videti še njegove ostale filme. Vsekakor mislimo, da se ne sme popularnost zamenjati z direktnostjo izraza.

S. G.

REŠITEV KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. GORICA, 7. Blohin, 13. obilen, 14. rakova, 15. le, 16. anapest, 18. en, 19. IRA, 21. Alamo, 22. krt, 23. nota, 25. ire, 26. rane, 27. enota, 29. interes, 31. Nero, 33. Aida, 34. glinast, 37. kajak, 40. reja, 41. tok, 43. Rada, 44. eta, 45. pacek, 47. nus, 48. ni, 49. lanital, 51. le, 52. antene, 54. Troyat, 56. Kamnik, 57. Elvira.

NAVPIČNO: 1. goline, 2. Oberon, 3. Ri, 4. ila, 5. cena, 6. anali, 7. bremena, 8. laso, 9. okt., 10. Ho, 11. iverne, 12. Nantes, 17. pari, 20. atonija, 22. Karajan, 24. Atena, 26. redar, 28. ara, 30. tik, 32. ostanek, 34. grenak, 35. letina, 36. Toci, 38. adular, 39. kaseta, 42. Kette, 45. Pani, 46. Karl, 49. len, 50. lov, 53. Tm, 53. yi.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Če nočete naleteti na težave, se skušajte prilagoditi razmeram. Najlepši odnosi z ljubljeno osebo.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V svojih odločitvah ne mislite samo na neposredne koristi. Ne zapletajte že zapletene situacije.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Z boljšo organizacijo poslovanja bi si mogli veliko pomagati. Zaradi ponosa utegnete ostati osamljeni.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Ne rešujte svojih poslovnih vprašanj s provizoričnimi sredstvi. Prijetne ure z drago osebo.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Popravili boste napako, ki jo je nehote storil vaš kolega. Ne odrekajte se potrebnemu počitku.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Če bi kdo skušal nasprotovati vašim uspehom, se mu postavite po robu. Imejte več razumevanja s sodelavci.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Najprimernejši trenutek, da pospešite rešitev važnega vprašanja. Srečne ure v družini.

ŠKORPIJON (od 23. 10. do 22. 11.) Sreča je na vaši strani, posebno v pogledu tveganih pobud. Ne bo vam žal majhne žrtve.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Ne izgubljajte se v malenkostih, pazite raje na bistvene stvari. Presenečenje v teku večera.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Dobra organizacija dela vam bo nudila dokajšnje zadovoljstvo. Uspeh v čustvenih zadevah.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Navzlic napakam in spletkam vam je uspeh zagotovljen. Deležni boste razumevaja drage osebe.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Nekoliko napeti odnosi s predstojniki. Če hočete premagati določene težave, ne podcenjujte svojih sposobnosti.

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 17. FEBRUARJA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

13.30 DNEVNIK
17.00 DNEVNIK
17.15 *Program za najmlajše,* risani filmi
17.45 *Program za mladino: Ihtavi simpatični Braccio di ferro*
18.15 *Prostor — Tedenska oddaja za mladino*
18.45 *Poljudna znanost: «Il Cuore in njegovi bralci»,* 4. nadaljevanje
19.20 *Nabožna oddaja*
20.00 DNEVNIK
20.40 KJE JE ANA? šesta epizoda
21.35 *Velike bitke v preteklosti:* BITKA V GETTYSBURGU (1863)
22.45 DNEVNIK in *Vremenska slika*

DRUGI KANAL

18.45 *Športni dnevnik*
19.00 CANI, GATTI & C.
20.30 DNEVNIK
21.00 MESTO IN PODEŽELJE
Oddaja «Mesto in podeželje» obravnava eno najbolj perečih vprašanj naše dobe, namreč naraščanje industrijskih mest v velikanske konglomerate, na drugi strani pa beg podeželskega prebivalstva v mesta. Seveda sledijo temu hudi problemi, ki nastajajo v mestih in na podeželju. V mestih imamo opravka s tako imenovanimi «eksplozivnimi» primeri, ko odpovedo številne službe, na primer šolstvo, bolnišnice, promet, nadalje ko ljudje živijo v nemogočih stanovanjskih razmerah, v napol porušenih starih stanovanjskih poslopjih brez stranišč in vsega, kar k sodobnemu življenju spada, na drugi strani pa imamo opravka z razseljenostjo podeželja, ko ostanejo vasi tako rekoč brez aktivnega prebivalstva, s samimi starčki in otroki. Danes bo govor o zadevnih problemih, ki se tičejo Sicilije, ki pa doživlja še posebne težave, saj je znano, da vlada na Siciliji še drugo zlo preteklosti, namreč latifundizem in zato so Siciliji vzdeli ime «dežela princev»
22.00 *Pick-up internazionale*
22.45 *Neposreden prenos športnega dogodka*

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.10, 10.00, 11.05, 14.10 *TV šola:*
Dober tek, Tema z variacijami, Geometrija, Ruščina, Učenci pred kamero, TV vrtec, Prirodoslovje, Srednjeveška bosanska država
17.35 *Mikec iz Lönneberga,* film
18.00 *Obzornik*
18.15 *Ne prezrite: Ljubljanski grad*
18.45 *Narodna glasba*
19.15 *Risanka*
19.30 DNEVNIK
20.00 *Aktualna oddaja*
21.00 *H. de Balzac:* TETA LIZA, dramska nadaljevanka, druga epizoda
Za razumevanje druge epizode oglejmo si, kaj se je zgodilo v prvi:
Liza Fischer prepreči samomor mladega poljskega begunca grofa Steinbocka. Mož je nadarjen za kiparstvo in Liza mu ponudi pomoč, da se izuči. Denar ji bo vrnil, ko bo obogatel. Adelina Hulotova je žena Hektorja, vodje oddelka na vojnem ministrstvu in svakinja generala. Liza pogosto obiskuje hišo Hulotove in se razume z nečakinjo Hortenzijo. Vendar ga čuti, da jo nekako zaničujejo, ker je pač revna sorodnica. Toda v njeni hiši živita zakonca Marneff. On je uradnik v oddelku Hektorja Hulota. Ima slabo plačo in živi tudi na račun tega, da ima njegova žena bogatega ljubimca. Hortenzija naj bi se poročila s svetnikom Lebasom. Adelinin in Lizin stric Johann Fischer da za poroko 20.000 frankov, ki pa gredo za Hektorjevo darilo ljubici Josephi. Zaroka se razdre

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

19.55 *Odprta meja* — O SLOVENCIH ZA SLOVENCA
20.15 DNEVNIK
20.30 *Predsednica,* celovečerni film.
22.00 *Pobratena mesta,* PARMA — LJUBLJANA — Rdeče in črno, I.
22.30 *Naučimo se smučati,* sedma lekcija

ZAGREBŠKA TELEVIZIJA

18.15 «Kozara» izobraževalna oddaja
20.00 «V ŽARIŠČU» notranjepolitični komentar
22.00 *Sledovi časa,* oddaja resne glasbe

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Pratika; 12.50 Revija glasbil; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Komorni koncert; 18.55 Jazz; 19.10 Trideset let gledališkega amaterstva v naši deželi; 19.25 Program za najmlajše; 20.00 Šport; 20.35 R. Strauss: «Arabella», opera.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.35 Klavirske skladbe; 10.00 Z nami je. . .; 10.15 Orkester La Vera Romagna; 10.45 Nasveti; 11.15 Poslušajmo jih skupaj; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Jugoslavija v svetu; 14.35 Polke in valčki; 15.10 Glasbeni intermezzo; 16.45 Nekaj poskočnih; 17.00 Program za mladino; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Duo Pahor-Slama; 18.35 Domači pevci zabavne glasbe; 19.00 prenos RL; 20.00 Nesmrtne melodije; 21.00 Literarna oddaja; 22.00 Veliki interpreti.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 11.00 Drugi zvok; 12.10 Četrti program; 13.20 Glasbeno-govorni spored; 14.05 Drobec satire; 15.30 Plošče za mladino; 17.05 Nadaljevanka; 17.25 Komorna in operna glasba; 19.30 Operni koncert; 20.00 Ponovno na sporedu z O. Colli; 21.15 Radiograma.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Lahka glasba; 9.05 Pred nakupi; 9.35 Nadaljevanka; 10.35 Zabavna oddaja; 12.40 Alto gradimento; 15.40 Glasbeno-govorni spored; 17.30 Posebna reportaža; 19.55 Supersonic, plošče; 22.50 Človek v noči.

SLOVENIJA

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 20.30 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.30 Iz glasbenih šol; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Promenadni koncert; 12.10 Popevke brez besed; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.30 Priporočajo vam. . .; 14.10 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 14.40 Na poti s kitaro; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 «Vrtiljak»; 16.45 Narava in človek; 18.05 V torek na svidenje! 18.35 Lahke note; 19.40 Z ansamblom Jožeta Kampiča; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.30 Radijska igra; 21.30 Zvočne kaskade; 22.20 Orkestrske balade; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Popevke.



NOGOMET

17. KOLO 1. ITALIJANSKE LIGE

COMO PRISILIL JUVENTUS NA REMI NAPOLI ZDRKNIL NA ČETRTO MESTO

Perugia presenetljivo premagala Torino - Milanski enajsterici uspešni

Kljub temu, da v prvem povratnem kolu prve italijanske nogometne lige ni bila dosojena nobena najstrožja kazen in ni bilo niti nobene izključitve, ni manjkalo presenečenj. Najprej bi omenili poraz Torina v Perugii. Domačini so tako prekinili izredno dolgo serijo uspešnih nastopov Turinčanov, saj niso bili poraženi v petnajstih tekmah.

Po drugi strani pa niti vodeči Juventus ni zmogel pred domačimi gledalci več kot neodločenega izida s povprečno enajsterico Coma. Tako je predzadnja ekipa na lestvici prekinila Juventusu izredno serijo zmag. Vodeči Juventus je pred tem nastopom slavil kar devet zaporednih zmag. Ne glede na to pa so Turinčani še povečali prednost pred neposrednimi mestnimi tekmeci od Torina.

S tesno zmago v gosteh se je Milan povzpel na odlično tretje mesto. Srečanje med Sampdorio in Milanom so odigrali v Bergamu. Z minimalno zmago je tudi Inter odpravil Lazio.

Številni ljubitelji nogometa v Neaplju so morali v nedeljo požreti še eno grenko pilulo. Vse boljša Fiorentina je osvojila ves izkupiček z zmagovitim zadetkom šele dve minuti pred koncem. Inter in Napoli imata sedaj enako število točk, toda Milančani so na tretjem mestu lestvice, ker imajo boljšo razliko v zadetkih. Preslabi Cagliari je prisilil Ascoli na delitev izkupička. Brez zmagovalca sta se razšla tudi Bologna in Verona. To srečanje pa se je edino končalo brez zadetkov.

* * *

RIM, 16. — V zaostali tekmi sta Roma in Cesena igrali 2:2 (1:0).

C LIGA

Udinese — Venezia 3:0 (0:0)

Udinese je v nedeljskem 22. kolu italijanske C lige gladko odpravil Venezio s tremi goli razlike. Vsi trije zadetki Videmčanov, ki so igrali pred navdušenim domačim občinstvom, so padli v drugem polčasu. Realizatorji so bili Galasso, Garganico in Gaiardi, ki so bili tudi glavni pobudniki videmske igre. Kljub visoki zmagi pa imajo furlanski tretjeligaši kaj malo možnosti, da bi prehiteli vodečo Monzo, ki ima pet točk prednosti in tekmo manj, kljub temu, da je v nedeljo le remizirala proti Albeseju.

ROKOMET

Italijansko rokometno prvenstvo A lige je v nedeljo počivalo, kar je izrabila Duina za prireditev manjšega turnirja, ki je bil v Trstu. Poleg prireditelja sta na njem nastopila še jugoslovanska tretjeligaška kluba Koper in Kaštelir.

Na turnirju so zmagali italijanski predstavniki, ki so gladko odpravili obe gostujoči ekipi. Tržaški igralci so turnir izrabili za pripravo na povratni del prvenstva. Skem naselju, so se v finalni del turnirja uvrstili: Bled, Mežica, Maribor in Fužinar Končni vrstni red pa je bil naslednji: 1. Fužinar Ravne na Koroškem; 2. Bled; 3. Maribor; 4. Mežica.

Tako bosta šesterki Fužinarja in Bleda zastopali Slovenijo na letošnjem 10. in obenem jubilejnem «Turnirju prijateljstva».

ODBOJKA

V Ljubljani so najboljši slovenski odbojkarji igrali za zimski pokalni turnir. Po predtekmovanjih, ki so bila v Brezovici in Študent-

V 21. KOLU ČETRTE ITALIJANSKE NOGOMETNE LIGE

Triestina pregazila Goričane Ponziana presenetila v Dolu

Prvenstvo bodo prihodnjo nedeljo prekinili zaradi nastopa italijanske reprezentance («under 20») - Tržačani imajo trenutno kar šest točk prednosti

Triestina — Pro Gorizia 4:0 (2:0)

TRIESTINA: Valsecchi, Berti, Luchetta, Politti, De Luca, Monticolo, Andreis, Fontana, Foresti, Zanini, Goffi (od 83. min. Furlan).

PRO GORIZIA: Fantini, Tricarico, Furlani, Zoratti, Patruno (65. min. Barozzi), Clemente, Martelossi, Sambugaro, Pontrel, Bianco, Valesi.

STRELCI: v 7. min. Goffi, 32. min. Berti, v 47. min. Goffi, v 74. min. Politti.

SODNIK: Sala iz Lecca.

Na razmočenem in blatnem igrišču je Triestina v deželnem derbiju z lahkoto odpravila Pro Gorizio, ki ni bila nikoli kos Tržačanom.

Srečanje tehnično ni bilo zadovoljivo, kajti blatno igrišče ni dopuščalo rednega poteka igre Ker je bilo igrišče precej spolzko, so morali zato nogometaši bolj paziti na stabilnost kot na igro. Na takem igrišču skoraj se ni dalo igrati nogometa, in to je bilo takoj razvidno že po nekaj minutah igre, ko se je žoga večkrat zaustavila na luži vode ali pa nepričakovano menjala smer. Vsaka taktična razporeditev je tako bila zaman, važno je bilo le slediti žogi. Vendar preden se je igra nekoliko razživela, so domačini prišli v vodstvo. Berti je z desne strani igrišča predložil visoko žogo pred vrata Fantinija, ki je okleval, in tako dal možnost popolnoma samemu Goffiju, da je z glavo usnje potisnil v mrežo. Takoj je bilo razvidno, da je usoda Pro Gorizie zapečatena, kajti gostje razpolagajo s šibkim napadom, saj so doslej dali le devet golov, od katerih le enega v gosteh. Na tako razmočenem igrišču pa priti do gola je bilo res težavno. Gostje so v glavnem pazili na domačine, v katerih vrstah sta se posebno izkazala v obrambi Berti, ki je večkrat šel tudi v napad, in Zanini, ki je gospodaril na sredini igrišča. Omenili bi lahko še veterana De Luco, ki je lepo zaustavil edinega pravega napadalca Pro Gorizie Pontrela, in veterana Goffija, ki se je najbolj izkazal med napadalci.

Premoč Triestine je bila očitna, saj je moštvo stalno pritiskalo in s tem zasluženo v 32. minuti igre podvojilo z branilcem Bertijem, ki je z močnim strelom izven kazenskega prostora spravil na kolena Fantinija.

V nadaljevanju so Tržačani še tretjič zatresli mrežo Fantinija in nato je Politti v 74. min. zaokrožil rezultat na 4:0. B. R.

Z gladko zmago proti Pro Gorizii je Triestina v nedeljo nepričakovano spet povišala svoj naskok (šest točk) nad zasledovalci. Mestrina je po štirih zaporednih zmagah doma remizirala proti Lignanu; Dolo, ki je po prvem delu igre vodil, se je moral proti Ponziani zadovoljiti z remijem.

Visok poraz je doživela tudi Adriese v Montebelluni, ki je s tem uspehom dohitela nedeljskega tekmeca. V družbi Adrieseja in Montebellune je ostala tudi ekipa Audace, ki je v anticipirani tekmi sicer s težavo odpravila šibki Legnago.

Pozitivno serijo (12 uspešnih nastopov) nadaljuje Coneglianese, ki je tokrat z dvema goloma premagal Portogruaro. Tudi Chievo je doma izbojeval prvo zmago v zimskem delu prvenstva na račun S. Donà in s tem dohitel Sampietrese, ki je remizirala z Bassanom.

Omenimo naj še prepričljivo zmago Monfalconeja nad Pordenonejem (tretji zaporedni poraz), ki je privedel pordenonsko moštvo na precej kritičen položaj lestvice. Za ekipo Pordenone so sedaj le Pro Gorizia, Legnago, Portogruaro in Bassano, ki se srčno upirajo pred izpadom. Vendar mislimo, da se bo boj za obstanek v ligi verjetno osredotočil prav na te štiri ekipe, od katerih bodo tri nazadovale v promocijsko amatersko prvenstvo.

Prihodnjo nedeljo bo prvenstvo D lige prekinjeno, ker bo državna reprezentanca «under 20» igrala na nogometnem turnirju v Pesiji. To bo druga prekinitev prvenstva, ki ji bo sledila še tretja 18. aprila, vedno zaradi nastopa reprezentance «under 20», ki bo takrat igrala na turnirju v Iranu. B. R.

Dolo — Ponziana 1:1 (1:0)

DOLO: Fornasiero, Bisso, Dalle Carbonare, Monaco, Pomaro, Scappin (86. min. Santello), Gelain, Zuliani, Favaretto, Buson, Pinton.

PONZIANA: Magris, Cattonar, Cirello, W. Bembo, Del Piccolo, Olivier, Peris, Trentin, Meraviglia, Lenardon (59. min. Gramola), Dalle Crode.

STRELCA: v 6. min. Buson iz 11-metrovke, v 70. min. Cirello.

SODNIK: Cerquoni iz Macerate.

Kljub stalni premoči domačinov, je Ponziana odnesla iz Dola dragoceno točko. Enajsterica Dola je prevladovala od začetnega žvižga do poslednje minute igre. Ustvarila je več priložnosti za gol in zadela tudi dvakrat drog. Kljub temu pa domačini niso povsem zadovoljili, vendar razlika na igrišču med Dolom in Ponziano je bila zelo očitna in Tržačani se morajo zahvaliti branilcu Cirellu, ki je z močnim strelom v nadaljevanju spravil na kolena vratarja Dola in s tem izenačil stanje. Domačini so sicer prišli v vodstvo že v 6. minuti igre po dokaj dvomljivi 11-metrovki, vsaj tako trdijo v taboru Ponziane, kjer so seveda z remijem zelo zadovoljni, saj je malokdo računal na točko v Dolu. B. R.

EDINBURG, 14. — V okviru tekmovanja za evropski teniški pokal narodov je Anglija premagala Švedsko s 3:0.

KOŠARKA

1. ITALIJANSKA LIGA

Brumatti neustavljiv Tržačani na kolenih

Goriška Patriarca izgubila v Turinu

Pall. Ts — Cinzano 81:67 (39:33)

CINZANO: D. Boselli, Brumatti 29, Benatti 9, Sabattini, Ferraccini 9, Robbins 16, Borghese, Borlenghi, Bianchi 12, F. Boselli 6.

PALL. TRIESTE Taylor 29, Pozzecco, Jacuzzo 14, Bassi 2, Oeser 10, Forza, Millo 4, Ceccotti, Bubnich 2, Meneghel 6.

SODNIKA: Bianchi in Pinto iz Rima.

PROSTI METI: Cinzano 11:14, Pall. Trieste 5:8.

Po pričakovanju je tržaški prvoligaš klonil ekipi Cinzana, ki sodi med boljše ekipe te skupine, saj je s polnim številom točk na vrhu lestvice. Takoj pa moramo poudariti, da so Tržačani predvsem v začetku zaigrali izredno slabo in daleč pod svojimi sposobnostmi.

Dokler ga je branil Robbins (to je do polovice drugega polčasa) je Taylor dosegel takšen rezultat: 3:13 pri metih na koš, 2:4 pri prostih metih, skupno torej 8 točk. To pa je vsekakor premalo za igralca, ki pravzaprav predstavlja tričetrt ekipe. Kasneje je sicer zaigral boljše (dosegel je 13:26 pri metih in 3:6 pri prostih metih), vendar je bilo tedaj prepozno, ker si je Cinzano nabral že precejšnjo prednost.

Marko

Martini — Patriarca 97:76

MARTINI: Delli Carri 8, Merlati 10, Mitton 1, Celoria 4, Marietta 14, Laing 12, Riva 24, Paleari 24, Cima, Carucci.

PATRIARCA: Savio 7, Furlan 6, Garrett 27, Soro 8, Ardessi 6, Fortunato 6, Flebus 2, Bruni 14, Marušič, Cortinovis.

SODNIKA: Fiorito in Martolini iz Rima.

Patriarca je v Turinu pričakovano izgubila svojo nepremagljivost v drugem delu letošnjega prvenstva. Goričani namreč niso bili kos razigranim domačinom, ki so imeli v Rivi in Paleariju najboljša predstavnika, tako da sta oba ob koncu srečanja zabeležila kar 48 košev.

Patriarca je Chinamartiniju kljubovala le v prvem polčasu, ko sta si bili ekipi enakovredni. V drugem delu srečanja pa so domačini ostreje pritisnili in se postopoma oddaljili od gostov. Naj ob tem omenimo odlično igro Garretta, ki je dosegel 27 košev ter ujel nešteto žog v obrambi.

A kvalifikacijska skupina

IZIDI 5. KOLA

Lazio - Pintinox	68:66
L. Brindisi - Scavolini	76:63
Cinzano - Pall. Ts	81:67
Brill - Jolly	87:84

LESTVICA

Cinzano Milan in Brill Cagliari 10; Jolly Forlì 8; Libertas Brindisi 6; Pallacanestro Trieste 4; Lazio Rim 2; Pintinox Brescia in Scavolini Pesaro 0.

PRIHODNJE KOLO (22. 2.)

Cinzano - Brill; Pintinox - Scavolini; Lazio - Pall. Ts; Brindisi - Jolly.

B kvalifikacijska skupina

IZIDI 5. KOLA

Brina - Sapori	72:59
Chinamartini - Patriarca	97:76
Ausonia - Duco	102:99
FAG Neapelj - Juventus	71:69

LESTVICA

Chinamartini Turin in Patriarca Gorica 8; Sapori Siena 6; Brina Rieti, Ausonia Genova, Duco Mestre in FAG Neapelj 4; Juventus Caserta 2.

PRIHODNJE KOLO (22. 2.)

Brina - FAG; Sapori - Duco; Ausonia - Chinamartini; Juventus - Patriarca.

Sinudyne prvi

V 5. kolu prve italijanske košarkarske lige v skupini za državni naslov je bil derbi v Bologni, kjer je domači Sinudyne poskrbel za največje presenečenje prvenstva. Petersonovi varovanci so namreč premagali evropskega prvaka Mobilgirgi.

Za presenečenje pa je poskrbelo tudi drugo bolonjsko moštvo, ki je nepričakovano zmagalo v Milanu. Alco, trenerja Ace Nikolića, je namreč premagal Mobilquattro. In še eno presenečenje: rimski IBP je odpravil državnega prvaka Forst iz Cantuja. Končno prvi točki za Videmčane, ki so doma zanesljivo premagali beneški Canon.

IZIDI 5. KOLA

IBP Rim - Forst	88:79
Mobilquattro - Alco	80:90
Sinudyne - Mobilgirgi	77:70
Snaidero - Canon	88:73

LESTVICA

Sinudyne Bologna 10; Mobilgirgi Varese 8; Forst Cantù in Alco Bologna 6; IBP Rim 4; Mobilquattro Milan, Canon Benetke in Snaidero Videm 2.

PRIHODNJE KOLO (22. 2.)

Alco - IBP Rim; Canon - Mobilquattro; Forst - Mobilgirgi; Snaidero - Sinudyne.

BOKS

Jugoslovani boljši od močnih Kubancev

Najboljši jugoslovanski boksarji so v Banjaluki premagali Kubo s 16:6. Tako visoka zmaga domačinov nekoliko presenеča, ker spadajo kubanski boksarji med najboljše na svetu med amaterji. Niti prikazan boks ni povsem zadovoljil številnih gledalcev, ki so se to pot zbrali okoli ringa.

12. NOGOMETNI TURNIR V MOSTARJU

SZ PO PREDVIDEVANJU PREMAGALA ŠE DINAMO

Zagrebčani so bili drugi pred C. zvezdo in Veležem

MOSTAR, 16. — Nogometaši SZ so zmagovalci 12. nogometnega turnirja v Mostarju. Blohin in tovariši so v odločilnem srečanju premagali Dinamo iz Zagreba s 4:3. Prvi polčas se je končal brez zadetkov, toda v nadaljevanju so gledalci le prišli na svoj račun, saj so videli v drugem polčasu kar sedem zadetkov. Tudi v tem odločujočem spopadu so se sovjetski reprezentanti pokazali bolj prisebni in odločni

Domači nogometaši pa so se morali zadovoljiti z zadnjim četrtim mestom. V malem finalu je beograjska Crvena zvezda odpravila Velež z 2:1. V prvem dnevu turnirja je SZ premagala Crveno zvezdo z 2:1, Dinamo pa Velež z 1:0.

KONČNI VRSTNI RED

1. SZ, 2. Dinamo, 3. Crvena zvezda, 4. Velež.

KROS

Fava pri moških Dorio pri ženskah

V Cassinu in Roveretu je bilo italijansko prvenstvo v teku čez drn in strn za moške in ženske. Tako pri članih kot tudi pri članicah ni prišlo do nobenih presenečenj, pa čeprav sta bili obe progi izredno zahtevni. Nova prvaka sta Franco Fava in Gabriella Dorio.

Pri članih je zmagovalec Fava naletel na najhujšega tekmeca pri Videmčanu Ortisu, ki letos prvič tekmuje v članski konkurenci. Zmagovalka Dorio pa je naletela (v odsotnosti Paole Pigni) na najhujšo nasprotnico pri Garganovi iz Palerma.



KOMENTAR MIRKA NOVOSELA

V Valjevu prekinili tekmo

V tem kolu je prišlo do enega samega presenečenja. Zadar je namreč nepričakovano slavil v Beogradu, kjer je tesno, a zasluženo premagal favorizirano Crveno zvezdo. Zadrčani so tako osvojili predragoceni točki in zapustili zadnje mesto na lestvici.

Število kandidatov za izpad v nižjo ligo postaja vse manjše.

Eden od teh kandidatov je nepričakovano postal tudi Metalac iz Valjeva. Srečanje v tem kraju med Metalcem in Partizanom so morali — zaradi metanja predmetov s strani občinstva na sodnike — prekiniti. Pričakovati je, da bo disciplinska komisija težko ukrepala. Verjetno bo zmagal Partizan z 20:0, Metalcu pa bodo povrh odvzeli še točko. Upoštevajmo še, da bo v naslednjih kolih Metalac igral doma (sicer mora računati na diskvalifikacijo igrišča) proti Jugoplastiki, Bosni in Crveni zvezdi. V gosteh pa ne bo mogel računati na točke. Skratka, košarkarjem iz Valjeva se obeta dokaj težko nadaljevanje tega prvenstva in ni izključeno, da bo prav to moštvo zapustilo skupino najboljših.

Jugoplastika je brez težav odpravila Industromontažo. Jerkov je dal 40 točk in veteran Tvrdić 26. Tudi Lokomotiva je z dobrim začetkom in zanesljivim koncem tekme spravila na kolena Radnički FOB. Slavje tudi Delibašića (32) in «njegove» Bosne.

V Ljubljani je bilo zelo razburljivo. Tekma med Olimpijo in sarajevskim železničarjem je bila izredno izenačena in po dramatičnem boju so Ljubljančani le zmagali z dvema točkama razlike ter so tako osvojili predragoceni točki. Olimpija ima trenutno 16 točk in s točkami, ki jih bo osvojila na domačem igrišču, se bo skoraj gotovo rešila pred izpadom.

Če izvzamemo zmago Zadra v Beogradu, je bilo to kolo povsem brez presenečenj. To pa je le «zatišje pred hudo burjo». Že v prihodnjem kolu bo namreč več izredno zanimivih tekem, ki bodo morda razčistile položaj tako na vrhu kot na dnu lestvice.

Ljubljančani bodo odpotovali v Čačak, kjer bodo skušali osvojiti prvo zmago v gosteh. Za Borac bo to srečanje skoraj dramatično. Košarkarji iz Čačka bodo morali nujno zmagati, saj so trenutno z Industromontažo na dnu lestvice.

Izredno zanimiv bo tudi derbi v Zagrebu med domačim moštvom in Metalcem. Favorit je seveda Zadar, za Metalac pa se bo prav v mestu državnega prvaka začela prava «trnova pot».

Lepo priložnost za zmago bo imela v Zagrebu Industromontaža, ki se bo spoprijela z Bekom, ki pa je doslej prijetno presenetil.

Prihodnje kolo pa bo ugodnejše za Partizan, ki bo doma igral z Lokomotivo, kot za Jugoplastiko, ki bo gostovala v Sarajevu, kjer bo železničar jurišal na zmago in na dragoceni točki.

Do konca prvenstva manjka še sedem kol. Prvenstvo pa se obeta kot izredno zanimivo, saj ni izključeno, da bo že v prihodnjih kolih prišlo do večjih presenečenj.

IZIDI 19. KOLA

V Splitu: JUGOPLASTIKA — INDUSTROMONTAŽA	119:76
V Zagrebu: LOKOMOTIVA — RADNIČKI FOB	90:83
V Valjevu: METALAC — PARTIZAN (prekinjena pri izidu	77:92)
V Ljubljani: OLIMPIJA — ŽELJEZNIČAR	100:98
V Sarajevu: BOSNA — BORAC	104:79
V Beogradu: BEKO — RABOTNIČKI	101:82
V Beogradu: CRVENA ZVEZDA — ZADAR	94:87

LESTVICA

Partizan Beograd 32; Jugoplastika Split 30; Bosna Sarajevo 26; Beko Beograd 22; Radnički FOB Beograd 20; Lokomotiva Zagreb in Metalac Valjevo 18; Crvena zvezda Beograd, Olimpija Ljubljana in Zadar 16; Rabotnički Skopje in Železničar Sarajevo 14; Borac Čačak in Industromontaža Zagreb 12.

PRIHODNJE KOLO (21. 2.)

Zadar - Metalac; Partizan - Lokomotiva; Rabotnički - Bosna; Borac - Olimpija; Železničar - Jugoplastika; Industromontaža - Beko; Rabotnički - Crvena zvezda.

MIRKO NOVOSEL

TOTIP

1. —	1.	nev.
	2.	nev.
2. —	1. Beefeater	X
	2. Bokara	2
3. —	1. Vic	1
	2. Aspropra	X
4. —	1. Cirleco	1
	2. Fresca	2
5. —	1. Esploratore	X
	2. Cocal	2
6. —	1. Pantesco	1
	2. Antonov	X

KVOTE

10 — 123.677 lir
9 — 16.100 lir

Totocalcio

Ascoli — Cagliari	X
Bologna — Verona	X
Inter — Lazio	1
Juventus — Como	X
Napoli — Fiorentina	2
Perugia — Torino	1
Roma — Cesena	nev.
Sampdoria — Milan	2
Brescia — Pescara	X
Foggia — Genoa	2
Palermo — Modena	1
Casertana — Sorrento	2
Grossetto — Lucchese	1

KVOTE

12 — 364.779.100 lir
11 — 5.915.300 lir

Italijanska nogometna prvenstva

A LIGA

IZIDI 17. KOLA

Ascoli — Cagliari	1:1
Bologna — Verona	0:0
Inter — Lazio	1:0
Juventus — Como	1:1
Napoli — Fiorentina	1:2
Perugia — Torino	2:1
Roma — Cesena	2:2
Sampdoria — Milan	0:1

LESTVICA

Juventus 29; Torino 25; Milan 22; Inter in Napoli 21; Cesena 20; Fiorentina in Bologna 18; Perugia 17; Roma 16; Ascoli 14; Lazio, Sampdoria in Verona 12; Como 8; Cagliari 7.

PRIHODNJE KOLO (22.2.)

Cagliari — Inter, Cesena — Napoli, Como — Sampdoria, Fiorentina — Juventus, Lazio — Perugia, Milan — Bologna, Torino — Ascoli, Verona — Roma.

NAJBOLJŠI STRELCI

14 zadetkov: Pulici (Torino)
9 zadetkov: Savoldi (Napoli)
8 zadetkov: Graziani (Torino) in Bettega (Juventus)
7 zadetkov: Calloni (Milan) in Boninsegna (Inter)
6 zadetkov: Chinaglia (Lazio), Riva (Cagliari), Frustalupi (Cesena), Desolati (Fiorentina) in Scarpa (Perugia).

B LIGA

IZIDI 20. KOLA

Brescia — Pescara	2:2
Catanzaro — Atalanta	1:0
Genoa — Foggia	2:0
L.R. Vicenza — Avellino	4:1
Novara — Taranto	2:2
Palermo — Modena	1:0
Piacenza — Ternana	3:2
Reggiana — Brindisi	3:1
Spal — Sambenedettese	0:0
Varese — Catania	1:0

LESTVICA

Genoa 26; Varese in Catanzaro 25; Novara in Pescara 23; Foggia 22; Brescia 21; Spal, Atalanta, Modena in Taranto 20; Ternana in Sambenedettese 19; Reggiana, Vicenza in Piacenza 18; Catania in Palermo 17; Avellino 15; Brindisi 14.

PRIHODNJE KOLO (22.2.)

Atalanta — L.R. Vicenza, Avellino — Foggia, Brindisi — Palermo, Catania — Catanzaro, Genoa — Piacenza, Modena — Novara, Pescara — Spal, Sambenedettese — Varese, Taranto — Brescia, Ternana — Reggiana.

C LIGA

A SKUPINA

IZIDI 22. KOLA

Mantova — Alessandria	1:0
Treviso — Bolzano	3:1
Trento — Cremonese	1:1
Albese — Monza	0:0
Lecco — Padova	1:0
Seregno — Pro Vercelli	0:0
Clodiasott. — Pro Patria	2:0
J. Casale — S. Angelo Lod.	1:0
Udinese — Venezia	3:0
Belluno — Vigevano	—

LESTVICA

Monza 35; Udinese 30; Treviso 29; Cremonese 27; Lecco 25; Juniorcasale in Clodiasottomarina 24; Venezia, S. Angelo Lod., Mantova in Pro Patria 22; Vercelli in Seregno 21; Bolzano 20; Padova in Alessandria 18; Albese 17; Vigevano 15; Trento 14; Belluno 8.

PRIHODNJE KOLO (22.2.)

Alessandria — Udinese, Bolzano — Albese, Cremonese — Juniorcasale, Padova — Trento, Pro Patria — Treviso, Pro Vercelli — Monza, S. Angelo Lod. — Mantova, Seregno — Lecco, Venezia — Belluno, Vigevano — Clodiasottomarina.

D LIGA

C SKUPINA

IZIDI 21. KOLA

Montebelluna — Adriese	4:1
Sampietrese — Bassano	1:1
Audace — Legnago	1:0
Mestrina — Lignano	1:1
Dolo — Ponziana	1:1
Monfalcone — Pordenone	3:1
Conegliano — Portogruaro	2:0
Triestina —Pro Gorizia	4:0
Chievo — San Donà	3:0

LESTVICA

Triestina 34; Mestrina 28; Dolo 27; Adriese, Montebelluna in Audace 26; Conegliano 24; Lignano 22; San Donà 21; Chievo, Sampietrese in Ponziana 19; Monfalcone 18; Pordenone 17; Pro Gorizia 14; Legnago 13; Portogruaro 12; Bassano 11.

PRIHODNJE KOLO (29.2.)

Chievo — Audace, Adriese — Conegliano, Mestrina — Dolo, San Donà — Monfalcone, Pro Gorizia — Montebelluna, Ponziana — Pordenone, Bassano — Portogruaro, Legnago — Sampietrese, Lignano — Triestina.

Dušan Žefjeznov

MAJ V DEŽELI SOVJETOV

26.

POT K SVETLOBI

«Dohodi k obali na območju Gaussove gore so zatrpani z mogočnim ledom in ledenimi gorami in pot je za ladjo neprehodna,» je rekel načelnik odprave. «Toda na območju otoka Haswell so na celini izhodi prvotnih kamenin...»

Majhni delci zemeljske skorje brez ledu so vzbujali upanje. Treba je bilo temeljito raziskati ta del obrežja.

13. januarja so Somov, Čerevičnij, Vjalov, Gusev in Šumskij vzleteli. Aleksej Kaš je ponovno usmeril letalo proti zahodu. Raziskovalci so se stiskali ob oknih kabine in opazovali pod njimi se razgrinjajočo pokrajino in jo primerjali z zemljevidom, ki so ga bili naredili avstralski učenjaki v letih 1912-1913. Kakšna ogromna prostranstva lahko pregleda zračni opazovalec! Takoj so padle v oči nepravilnosti, ki jih nehote dopušča pešpotno raziskovanje.

«Na zemljevid bomo morali vnesti nekaj natančnejših podatkov,» je pripomnil Aleksander Mihajlovič Gusev.

«Dobrohotno se spominjam oddelka Franka Wilda, tam pa, kjer so se Avstralci zmotili, pa popravimo in dopolnimo,» se je odzval Somov.

Letalo je letalo nad čredo tjulenjev, ki se je bila namestila na robu belega polja. Helenin ledenik je ostal zadaj.

«Haswellov otok!» je pokazal pilot. «Poglejte, pingvini so ga zasedli...»

Zračni izvidniki so se strmo spustili in opisali kroge nad brezštevilnimi gnezdi. Pingvini so bili verjetno vznemirjeni. «Le odkod neki se je vzela ta ogromna rjoveča ptica?» Žal je bilo nemogoče pojasniti, da ne grozi pingvinom nikakršna nevarnost, prav tako tudi tjulenjem ne, nobenemu živemu bitju; vodja odprave je bil sklenil: območje južnotečajnega observatorija Mirnij bo zaščiteno območje za divjad.

Zanimanje raziskovalcev so vzbudile temne lise na obali, ki so jo bili odkrili na prejšnjem poletu. Tukaj so — pristopi prvotnih kamenin! Aleksej Kaš je napravil zavoj in je večkrat zdivjal v nizkem poletu.

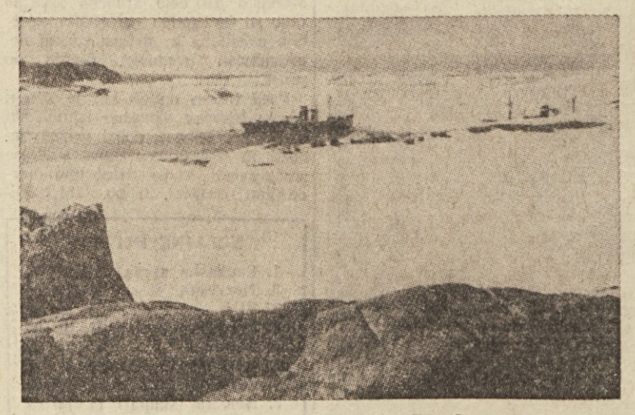
«Ali naj se spustim?» je vprašal pilot.

Vodja odprave je pritrdilno prikimal z glavo.

Čez minuto ali dve so raziskovalci že stali na brezimnem ozemlju Antarktike, med Deželo kraljice Mary in Deželo Wilhelma II., približno 130 kilometrov zahodno od bivšega prezimovališča Avstralcev.

Postavili so okrogel, črn šotor. Semkaj, na majhno kamnito ploščad sredi brezmejnih ledenih prostranstev, je letalo pripeljalo še novo skupino učenjakov in pomorščakov. Ti so raziskali možnosti za dostop ladij k obali. Ni bilo dvoma: «Tukaj bomo začeli postavljati mesto!» Določili so tudi koordinate: 66° 33' južne širine in 93° vzhodne dolžine. To je skoraj poldnevnik Krasnojarska, toda za štirinajst tisoč kilometrov južneje...

«Ob» je zapustila zaliv Depo, se izognila Heleninenu ledeniku in lomeč bela polja, priplula 150 metrov proč od ozemlja, ki so ga bili izbrali za postavitev znanstvenega mesteca. 20. januarja je prispela «Lena». Tretja ekspedicijska ladja — ladja-hladilnik št. 7. pa je bila na poti.



«Lena» in «Ob» ob obali Pravde

Dan in noč so brneli helikopterji in traktorji, ki so vozili brezštevilni tovor na obalo Pravde, kot so poimenovali raziskovalci ta kraj. Gradili so sovjetski južnotečajni observatorij Mirnij.

Antarktika je neljubeznivo sprejela odpravo. Od 5. januarja do konca meseca so meteorologi zabeležili samo štirinajst dni brez viharnih vetrov. Kolikokrat je uragan lomil led, po katerem so si utirali pot goseničarji in traktorji! Ladje so se umikale, pomorščaki so iskali nova mesta, da bi lahko raztovarjali. Hitrost vetrov je dosegala 30 metrov na sekundo. Potoki snežnega prahu so divjali iz notranjih območij celine. Na ploščadi, kjer so gradili, so se dvigali snežni zameti. Dogajalo se je, da je veter grabil zaboje s tovorom, ogrodja montažnih hiš, gradbeni material in jih nesel k morju.

Boj z naravnimi silami je terjal od graditeljev, znanstvenikov, pomorščakov in letalcev velikanske napore moralnih in fizičnih sil. Veliko neprijetnosti je povzročalo tudi velikansko kolebanje temperature. V teku enega ali dveh dni se je temperatura dvignila od minus sedem, osem stopinj na plus sedem, osem stopinj, potem pa je ponovno silovito padla. Čeprav je bilo januarja nekaj toplih dni, je bila vendar srednja mesečna temperatura vedno pod ničlo.

Na težave so naletavali na slehernem koraku. Jevgenij Suzjumov je v svojem dopisu «Literaturni gazeti» zapisal: «Ob jasnem vremenu sonce spodjeda in kruši led in na poti k obali nastajajo razpoke in prepadi. Nepričakovano se prelomijo velikanska polja in z visoke ledeniške pregrade se odlamljajo ogromne gmote — ledene gore. Morje vzkipi, vse naokoli nastaja vodni vrtinec, «Ob» se pričenja zibati na valovih, jeklene vrvi se napnejo kot strune. Tam, kjer je bila še včeraj ravna pot, je treba danes postaviti lesene mostove. Led pa kar naprej polzi in se ruši. Trgajo se jeklene vrvi in železne spojke, ki povezujejo debla in zadnji del mostu obvisi nad zijajočo špranjo. Graditelji morajo znova postaviti mostove... Na vse načine poskušajo prepeljati tovor na ploščad. Prevažajo ga celo po vrvni poti, ki je razpotegnjena z «Oba» na obalo. V upornem naporu minevajo dnevi in noči. Ni meje med dnevom in nočjo... Pred našimi očmi raste naselje sovjetskih raziskovalcev. .»

(Nadaljevanje sledi)

12. zimske olimpijske igre v Innsbrucku 1976

PO INNSBRUCKU ŠTIRI LETA OLIMPIJSKEGA MIRU VELIK ŠPORTNI USPEH ZASTOPNIKOV SZ IN NDR

«Enostavne» igre so v glavnem poplačale velik napor prireditelјev - Veliko polemik: posegel je celo Kissinger - Na zaključni svečanosti prisoten tajnik OZN Waldheim

INNSBRUCK, 16. — 12. zimskih olimpijskih iger je konec. Po zadnji tekmovalni panogi je spretni režiser zaključne slovesnosti najprej nagradil avstrijsko zmago in do prave stopnje ogrel približno 10 tisoč gledalcev, ki je napolnilo «Olympiahalle». Med častnimi gosti sta bila tudi avstrijski predsednik Kirchschläger in tajnik OZN Waldheim.

Olimpijski ceremonial je točno določen od pravilnika, po «enostavnih igrah» pa so organizatorji skušali tudi med to prireditvijo razbiti prestrogo resnost, ker so konec koncev olimpijske igre srečanje mladine in veselja in ne pogrebna svečanost.

Nič čudnega zato če so se igre končale ob zvokih polk in valčkov ter ob plesanju pustnih mask in narodnih noš, ki so zaradi sličnosti našim navadam nas morda malo navdušile, so pa bile za goste iz Azije, Skandinavije, Amerike in iz drugih evropskih držav zanimiva pridobitev v okviru folklornega znanja.

V veliko dvorano so najprej vkorakali zastavonoše 37 držav udeleženk iger takoj za njimi pa športniki, pomešani med seboj in brez posebnih skrbi za koreografijo. Namen je bil simbolično prikazati prijateljstvo med športniki. Tega nihče ne more zanikati, tehnično pa je bil ta masovni mimohod težje izvedljiv, ker ločijo športnike tudi jezikovne pregrade.

Na velikem ekranu so prireditelji v dobri minuti prikazali nekaj značilnih prizorov letošnjih iger. Najbolj zanimiv je bil gotovo prizor gledalcev slaloma, ki so se takoj po zadnjem smučarju zagnali na progo, da bi si prisvojili kot spomin na olimpijske igre količe in zastavice, ki so označevale vrata.

Kratek govor je imel predsednik mednarodnega olimpijskega odbora Killanin, ki se je zahvalil organizacijskemu aparatu in poudaril predvsem uspeh pri varnostni službi. Sledilo je običajno spuščanje olimpijske zastave, istočasno pa so preko velikega ekrana podajali ugašanje olimpijskega ognja v dveh žarah ob vznožju skakalnice v Bergislu.

Na velikem semaforu se je nato pojavil napis «Na svidenje v Lake Placidu» v angleščini, francoščini in nemščini.

Prezgodaj je še, da bi dali popolno sliko letošnjih zimskih iger. Glede na čas katerega so imeli na razpolago Avstrijci je prireditev uspela zelo dobro. Bilo je nekaj manjših spodrsljajev, ki pa spadajo v tako velik zbor ljudi. Nedvomno je s temi igrami olimpijsko gibanje nekaj pridobilo, kar je poudaril večkrat v zadnjih dnevih tudi Killanin.

Na športnem polju je zabeležila Sovjetska zveza skupno z Nemško demokratično republiko izreden uspeh. Obe državi sta osvojili kar 20 od skupnih 37 zlatih kolajn ter večje število srebrnih in bronastih in Olimpiado skoraj spremenili v Spartakiado narodov SZ in NDR.

To dejstvo ni šlo neopaženo mimo. Medtem ko so pravi športniki priznali, da je uspeh posledica načrtnega dela na zelo široki podlagi, so se drugi za lastne neuspehe izgovarjali na razne načine. Iz Kanade in ZDA so na primer prišli glasovi, da imajo pri določanju vrstnih redov velik pomen odločitve pristranskih sodnikov iz vzhodnih držav.

Posegel je tudi Kissinger (kako bi brez njega?), ki je preko ameriškega predstavnika v olimpijskem odboru zahteval naj se reporterji tako imenovane postaje «Radio svobodne Evrope» nemudoma ponovno sprejmejo v olimpijski krog, potem ko so jih po protestu socialističnih delegacij izključili iz novinarskega zbora.

Italijanski obračun je v okviru normalnosti. Pričakovalo se je le uspehe v alpskem smučanju, ki so tudi prišli.

Jugoslovani od iger niso veliko pričakovali in niti dosegli niso dosti. Bojan Križaj je nastopal v panogi, kjer je tveganje odločilno. Tvegal je in drznost tudi plačal. Skakalci so se na koncu malo popravili, so pa ostali v anonimnosti. Hokejisti so startali na prvo mesto v drugi jakostni skupini z velikim prepričanjem, ob koncu pa so podlegli deloma zaradi podcenjevanja nasprotnikov in deloma zaradi padca forme.

Tako za Italijo kot za Jugoslavijo velja skoraj isti napotek: olimpijske igre so prireditev, ki terja dolgoročne priprave in ne improvizacijo. Olimpijska ekipa nikakor ne more biti izjemna vrsta, temveč odraz širokega ljudskega športnega gibanja.

KOLAJNE

1.	Sovjetska zveza	13	6	8
2.	NDR	7	5	7
3.	ZDA	3	3	4
4.	Norveška	3	3	1
5.	ZRN	2	5	3
6.	Finska	2	4	1
7.	Avstrija	2	2	2
8.	Švica	1	3	1
9.	Nizozemska	1	2	3
10.	Italija	1	2	1
11.	Kanada	1	1	1
12.	V. Britanija	1	0	0
13.	ČSSR	0	1	0
14.	Liechtenstein	0	0	2
	Švedska	0	0	2
16.	Francija	0	0	1

LESTVICA PO TOČKAH:

1.	Sovjetska zveza	91
2.	NDR	57
3.	ZDA in ZRN	28
5.	Norveška	25
6.	Finska	23
7.	Avstrija	18
8.	Švica	15
9.	Nizozemska	14
10.	Italija	12
11.	Kanada	9
12.	Velika Britanija	5
13.	ČSSR	3
14.	Liechtenstein	
	Švedska	2
16.	Francija	1

Jugoslovani: lahko bolje!

Jugoslovansko zastopstvo ni odpotovalo v Innsbruck z velikimi ambicijami. O kolajnah seveda nihče ni govoril, pričakovati pa je bilo kakšno lepo uvrstitev. Tudi to smo žal zaman čakali: 18. mesto Križaja v veleslalomu in 10. mesto v hokeju sta številčno najboljša dosežka, oba pa sta pustila tudi nekaj grenkobe.

Bojan Križaj je sicer v veleslalomu opravil svoje, razočaral pa je v slalomu, kjer je sicer dal vtis, da bi lahko dosegel dobro uvrstitev. Upati je, da so letošnji številni padci le dokaz trenutne faze pri dozorevanju tega atleta, ki pa bo moral kmalu pridobiti tudi na zanesljivosti.

Hokejaši so razočarali. Po porazu proti ZDA sicer še ni bilo razburjenja, ker je bil planiran, po zmagi nad Romunijo pa je bilo prvo mesto v B ligi, in s tem najboljša dosedanja uvrstitev — 7. mesto, že skoraj zagotovljeno. Nepričakovana poraza, predvsem proti Japonski, sta pa prinesla 10. mesto.

Skromne ambicije sta imela tekača Kordeževa in Jelenc, ki pa sta že s tem, da sta se povsod uvrstila, opravičila svoj nastop. Posebno Kordeževa je z 38. mestom zelo zadovoljila. Pašović pa je bil v slalomu 46., Kozelj pa 31. ter 35. v veleslalomu in smuku. Na dnu razpredelnice Jugoslovanov so skakalci, saj se niti Norčičevo 28. mesto ne da primerjati z ostalimi.

ZADNJE KOLAJNE NA 90-METRSKI SKAKALNICI

Klammer začel, Schnabl pa končal Avstrijci so prišli do svojega

Skakalci NDR so morali tokrat položiti orožje - Nešportno obnašanje občinstva - Še en razočarujoč nastop Jugoslovanov

INNSBRUCK, 16. — Olimpijske igre so se zaključile v res imenitnem scenariju — krasni skakalnici pri Berg Iselu, katero je že navsezgodaj preplavilo 70.000-glava množica, ki je nestrpno pričakovala nastop in predvsem slavje domačih skakalcev. Samo očitna ekipna zmaga bi namreč lahko pri Avstrijcih oprala sramoto s 70-metrske skakalnice, ko sta dva zastopnika NDR, Aschenbach in Danneberg presenetila favorizirane domačine. To se je tudi zgodilo: Karl Schnabl je z dvema dobrima skokoma osvojil zlato kolajno, Toni Innauer pa je z enim odličnim in enim poprečnim skokom odnesel srebro. Če dodamo, da sta bila Bachler in Wanner peti oziroma šesti, je jasno, da so Avstrijci tokrat le zagospodarili. Pri tem jim je verjetno pomagalo bodrenje občinstva, ki je izjemno nešportno spremljalo vso prireditev in sistematično žvižgalo glavnega nasprotnika, zmagovalca prve prireditve, pa tudi malo preveč očitna pomoč avstrijskega sodnika pri ocenjevanju sloga. Tako se je namreč zgodilo, da je pri drugem skoku Innauer dobil od štirih članov 16 točk, od petega — Avstrijca Bechera, pa 19!

Prva serija sicer ni obetala tolikšnega slavja domačinov. Innauer je bil z izrednim skokom — 102,5 m — daleč prvi in na videz nedosegljiv, Danneberg pa je bil zaradi dosežene daljave in kljub slabemu slogu drugi. Sledili so Schnabl, ki je imel 12 točk zaostanka, Eckstein, Bachler, Glass in Wallner. V deseterico prvih sta se vrinila samo sovjetski zastopnik Karapuzov in Finec Tormaenen. Jugoslovani so tudi takoj dali razumeti, da nimajo kaj iskati. Norčič, na teh igrah najuspešnejši, je bil šele 31. s skokom 85 metrov, ki pa mu je prinesel manj točk kot so jih pri isti dolžini dobili drugi, ostali pa so povsem zaostali.

V drugem delu pa je prišlo do preobrata. Že takoj je presenetil Glass, ki je bil po prvi seriji šele 10, ki pa je ob skoku 97 metrov prevzel vodstvo pred Bachlerjem in Wallnerjem. To podvig mu je prinesel bronasto odličje. Po vrsti nezanimivih skokov, med katerimi je treba uvrstiti Aschenbachovega, je poletel Innauer, ki pa je še enkrat plačal svojo neizkušenost. Kot že pri novoletni skakalni turneji je namreč z enim napačnim nastopom pokvaril vse: verjetno je mislil, da mu tudi poprečen skok zadostuje po izdatni prednosti, pri 91 metrih pa ga (razen Avstrijca) žirija res ni mogla visoko oceniti. Danneberg je sicer tudi zgrešil skok (89,5 m) Schnabl pa ni tvegal. Odločil se je za sicer ne izreden skok, izvedel pa ga je le brezhibno in za dve točki prehitel Innauerja.

Tudi tokrat je bil najboljši od Jugoslovanov Norčič. Skočil je le do 82,5 metra (sploh so zaradi poslabšanih razmer skakali krajše vsi), ocene pa so bile zelo visoke (vse okoli 16) in s tem je Jugoslovan pridobil nekaj mest — končal je na 28. Ostali bodo morali letošnje nastope čimprej pozabiti. Dolhar je s 77,5 metra bil 42. in prehitel Demšarja, ki je s 74 metri pokvaril že prej nezadovoljivo uvrstitev, Zupan pa je z dvema katastrofalnima skokoma obtičal prav na dnu: zbral je komaj polovico zmagovalčevih točk. Slabo so skakali tudi Italijani: najboljši je bil Giacomelli, takoj za Demšarjem.

VRSTNI RED:

1.	Karl Schnabl (Av.)	234,8
2.	Toni Innauer (Av.)	232,9
3.	Henryk Glass (NDR)	221,7
4.	Danneberg (NDR)	221,6
5.	Bachler (Av.)	217,4
6.	Wallner (Av.)	216,9
7.	Eckstein (NDR)	216,2
8.	Aschenbach (NDR)	212,1
9.	Steiner (Švi.)	208,5
10.	Toermaennen (Fin.)	204,9
28.	Norčič (Jug.)	178,0
42.	Dolhar (Jug.)	160,2
43.	Demšar (Jug.)	157,8
44.	Giacomelli (It.)	157.6
47.	Tommasi (It.)	152,1
49.	De Crignis (It.)	143,3
51.	Bazzana (It.)	138,0
55.	Zupan (Jug.)	119,4

Nekaj ur za zapahi

Hokejista ZDA Robert Miller in Gary Ross sta nekaj ur preživela v policijskem priporu.

V nedeljo pozno zvečer sta skušala vstopiti v neki bar, ki pa je bil že natrpan. Ker jima vstopa niso več dovolili sta brez ključa odprla vrata in začela pretepati vse, ki so jima prišli pod roke. V težavah je bila tudi prva policijska izvidnica, ki je prišla mimo. Poklicati so morali pomoč, da so streznili oba krepka mladeniča.

Pred posebnim sodiščem se bosta morala zagovarjati zaradi upora policijskim oblastem in pretepa.



Zmagovalec skokov v Bergislu Kari Schnabl

Bo Lake Placid sposoben prirediti naslednje igre?

Mestece v zvezni državi New York ima že slabe izkušnje Brez državne blagajne bo težko šlo - Cortina kot rezerva?

13. zimske olimpijske igre so bile dodeljene ameriškemu letoviščarskemu kraju Lake Placid v zvezni državi New York. Gre za manjše mestece skoraj točno na črti New York - Montreal, katero se najde le na podrobnih zemljevidih.

Lake Placid se nahaja v osrčju gorovja Adirondack na nadmorski višini nekaj več kot 500 metrov. Dežela okoli njega je posejana z gozdovi in jezeri. Kraj dobiva ime prav po jezeru. Vzpetine okoli Lake Placida niso izredne. Najvišji vrh gorovja Mount Whiteface dosega skromnih 1485 m nadmorske višine, kar pomeni, da bodo morali proge za alpsko smučanje izpeljati prav z vrha kot se je že zgodilo pred štirimi leti v Sapporu.

Meteorološke statistike glede zasnežitve ne dajejo preveč skrbi, čeprav se vreme po tradiciji obrne prav ob priliki olimpiskih iger.

Kar daje misliti so slabe izkušnje Američanov kot organizatorjev. Že dvanajste igre bi morali prirediti v Denverju, javno mnenje in občinska uprava pa sta nudili tak odpor pripravljalnemu odboru, da sta preko ljudskega referenduma dosegli odpoved iger. Vzrok: velik finančni napor bi povzročil povečanje davkov. Državna blagajna o pomoči niti slišati ni hotela.

Lake Placid ima že olimpijsko tradicijo iz daljnega leta 1932. Igre so bile tedaj porazne. Dejstvo, da se nahaja v zvezni državi New York samo veča negotovost o usodi organizacije. Znano je že, v kakšnih težavah se nahaja mesto New York samo, in dejstvo, da državne oblasti niso hotele priskočiti na pomoč mestni upravi, je verjetno dovolj zgovorno za njihovo radodarnost. Na vladno pomoč verjetno niti v tej priložnosti organizatorji ne bodo mogli računati.

Lake Placid je izrazit center za masovni turizem. Poletni in zimski. Po gozdovih je speljanih nekaj stotin kilometrov markiranih stez in na nekoliko širšem področju je posejanih 700 avto-campingov.

Za alpsko smučanje so proge v glavnem nared, za ostale športe pa še ne. Težavna bo tudi odločitev za zgraditev objektov (športna palača in velika skakalnica), ki v veliki oddaljenosti od večjih mest in ob nepriljubljenosti skakalnega športa v ZDA obetajo docela pasivno investicijo.

Nič čudnega zato, če se že govori o drugih kandidaturah. Med še neuradnimi glasovi se je slišalo tudi ime Cortina d'Ampezzo.



Dorothy Hamill (ZDA) najboljša v umetnostnem drsanju

USMERJANJE JAVNEGA MNENJA V ITALIJI

Brez «če» so azzurri odlični Krivda je vedno v mazanju

Kričeči primeri smučarjev tekačev Pri biatlonu je maže zamenjal mraz

Za Italijo je izkupiček letošnjih zimskih iger v mejah normalnosti: 1 zlata, 2 srebrni in 1 bronasta kolajna. Vse v alpskem smučanju. Spremenjeno v razne sisteme točkovanja je Italija kar na drugem mestu za ZRN, ki pa je vse dobila samo preko ene smučarke, medtem ko so bili Italijani uspešni kar s 4 tekmovalci.

Ni naš namen, da bi ustvarjali polemike in jih tudi ne moremo, ker se naš dnevnik v Italiji ne bere. Skušali bomo le podati izbor izjav, katere so podali po tekmovanjih športniki sami, največ pa klientelarni in parazitarni aparat, ki živi na ramah in znoju športnikov. Slabi uspehi v vseh ostalih panogah so le odraz pomanjkanja sistematičnega dela na široki podlagi.

Panoga, ki je prva dvignila oblak prahu je bil moški smuk. Plank je sicer dosegel tretje mesto, baje pa je izjavil, da bi s smučmi druge znamke tudi zmagal. Še bolj ognjevit pa je bil Roland Thöni, (14. mesto), ki je povedal, da bi z drugimi smučmi lahko dosegel neprimerno višje mesto, morda tudi kolajno.

Sledil je pekoč poraz v teku na 30 km. Italijani so tu startali podprti od lepe tradicije in si brez težav mislili, da spadajo v elito. Uspeh je bil zelo slab, krivec pa le eden: slabo namazane smuči. Zanimivo je, da so za tek vsi izbrali maže zelene barve. Vsem se je obrestovala, samo Italijanom ne.

V štafeti 4x10 km so bili Italijani sedmi. Uvrstitev odgovarja njeni moči. Če bi NDR ne odstopila bi bili celo osmi. V obračunu so seveda spregledali nezgodo SZ in odstop NDR. Vračunali so samo, da je bil njihov Kostner zelo dober v svojem odseku, da sta bila drugi in četrti tekač vsaj zadovoljiva in da je bil prvi zelo slab. Vzrok velike zamude že po prvi predaji: seveda neprimerne maže. Brez te neprilike — tako so povedali — bi lahko prišli do bronaste kolajne. Zamislimo si le, kaj bi se zgodilo, če bi bila Italija na tem da osvoji bronasto ali celo srebrno kolajno (kot se je zgodilo pri NDR) in bi bila prisiljena k odstopu zaradi neprevidnosti uradnega osebja ob progi.

Pred tekom na 50 km je zvezni trener tekačev slovesno izjavil, da starta četverica v dobri pripravljenosti in trdno prepričana v svoje zmogljivosti, ki so daleč nad dotedanjimi rezultati. Že po slabi tretji- ni proge so imeli Italijani izredno velike zamude nad vodečimi in nato drug za drugim odstopili. Krivda za neuspeh: predvsem slabe maže smuči.

Še ena cvetka iz biatlona posameznikov. Bertin je bil odličen četrti, nahujskali pa so ga naj pove, da bi se lahko uvrstil više in Bertin je ubogljivo povedal, da je imel pri zadnjem streljanju skoraj zmrznjen prst. Na maže se ni mogel izgovarjati, ker je tekel dobro. Težko razumljivo pa je, da prst pri stalnem naporu in tudi ne pri izredno nizki temperaturi omrzne.

Rešitev za celo ekipo je menda v maži, ki bi posebno navkreber sama porivala.

Posebna lestvica najbolj uspešnejših smuči je prinesla dvojno zmago Franciji. V alpskem smučanju so smuči francoske izdelave zmagale kar 5-krat (všteta je tudi kombinacija, ki sicer olimpijsko ne velja). Na prvih dveh mestih torej dve francoski znamki, na tretjem pa italijanska.

KOLAJNE 1924 - 1976

1.	Sovjetska zveza	52	32	34
2.	Norveška	50	51	43
3.	ZDA	29	36	27
4.	Švedska	25	23	26
5.	Finska	23	34	22
6.	Avstrija	22	31	27
7.	Švica	15	17	16
8.	Nemčija (skupaj)	14	14	9
9.	NDR	12	10	16
10.	Francija	12	9	12
11.	Kanada	12	7	14
12.	Nizozemska	9	13	9
13.	Italija	9	7	7
14.	ZRN	8	6	8
15.	Vel. Britanija	5	4	8
16.	ČSSR	2	5	6
17.	Japonska	1	2	1
18.	Poljska	1	1	2
	Belgija	1	1	2
20.	Španija	1	0	0
21.	Madžarska	0	1	4
22.	Sev. Koreja	0	1	0
23.	Lichtenstein	0	0	2
24.	Romunija	0	0	1

NOSILCI KOLAJN 12. ZIMSKIH OLIMPIJSKIH IGER

PANOGE	Zlata	Srebrna	Bronasta
Klasične panoge			
Skoki 70 m	Hans-Georg Aschenbach (NDR)	Jochen Danneberg (NDR)	Karl Schnabl (Avstrija)
Skoki 90 m	Karl Schnabl (Avstrija)	Anton Innauer (Avstrija)	Henri Glass (NDR)
Nordijska kombinacija	Ulrich Wehling (NDR)	Urban Hettich (ZRN)	Konrad Winkler (NDR)
Tek 15 km (moški)	Nikolaj Bažukov (Sov. Zveza)	Jevgenij Beljajev (Sov. zveza)	Artto Koivisto (Finska)
Tek 30 km (moški)	Sergej Saveljev (Sov. zveza)	William Koch (ZDA)	Ivan Garanin (Sov. zveza)
Tek 50 km (moški)	Ivar Formo (Norveška)	Dieter Klause (NDR)	Björn Södergren (Švedska)
Štafeta 4x10 km (moški)	Finska	Norveška	Sovjetska zveza
Tek 5 km (ženske)	Helena Takalo (Finska)	Raisa Smetanina (Sov. zveza)	Nina Baldićeva (Sov. zveza)
Tek 10 km (ženske)	Raisa Smetanina (Sov. zveza)	Helena Takalo (Finska)	Galina Kulakova (Sov. zveza)
Štafeta 4x5 km (ženske)	Sovjetska zveza	Finska	NDR
Biatlon			
Posamezniki	Nikolaj Kruglov (Sov. zveza)	Heikki Ikola (Finska)	Aleksander Jelizarov (SZ)
Štafeta	Sovjetska zveza	Finska	NDR
Alpsko smučanje			
Smuk (moški)	Franz Klammer (Avstrija)	Bernhard Russi (Švica)	Herbert Plank (Italija)
Veleslalom (moški)	Heini Hemmi (Švica)	Ernst Good (Švica)	Ingemar Stenmark (Švedska)
Slalom (moški)	Piero Gros (Italija)	Gustav Thöni (Italija)	Willy Frommelt (Liechtenstein)
Smuk (ženske)	Rosi Mittermeier (ZRN)	Brigitte Totschnig (Avstrija)	Cindy Nelson (ZDA)
Veleslalom (ženske)	Kathy Kreiner (Kanada)	Rosi Mittermeier (ZRN)	Danielle Debernard (Francija)
Slalom (ženske)	Rosi Mittermeier (ZRN)	Claudia Giordani (Italija)	Hanni Wenzel (Liechtenstein)
Hitrostno drsanje			
500 m (moški)	Jurij Kulakov (Sov. zveza)	Valerij Muratov (Sov. zveza)	Daniel Immerfall (ZDA)
1000 m (moški)	Peter Müller (ZDA)	Jorn Didriksen (Norveška)	Valerij Muratov (Sov. zveza)
1500 m (moški)	Jan Egil Storholt (Norveška)	Jurij Kondakov (Sov. zveza)	Hans van Helden (Nizozemska)
5000 m (moški)	Sten Stensen (Norveška)	Piet Kleine (Nizozemska)	Hans van Helden (Nizozemska)
10000 m (moški)	Piet Kleine (Nizozemska)	Sten Stensen (Norveška)	Hans van Helden (Nizozemska)
500 m (ženske)	Sheila Young (ZDA)	Cathy Priestner (Kanada)	Tatjana Averina (Sov. zveza)
1000 m (ženske)	Tatjana Averina (Sov. zveza)	Leah Poulos (ZDA)	Sheila Young (ZDA)
1500 m (ženske)	Galina Stepanskaja (Sov. zveza)	Sheila Young (ZDA)	Tatjana Averina (Sov. zveza)
3000 m (ženske)	Tatjana Averina (Sov. zveza)	Andrea Mitscherlich (NDR)	Lisbeth Korsmu (Norveška)
Sankanje			
Posamezniki	Detlef Günther (NDR)	Josef Fendt (ZRN)	Hans Rinn (NDR)
Dvosedi (moški)	NDR	ZRN	Avstrija
Posameznice	Margit Schumann (NDR)	Ute Rührhold (NDR)	Elisabeth Demleitner (ZRN)
Bob			
Dvosedi	NDR	ZRN	Švica
Štirisedi	NDR	Švica	ZRN
Umetnostno drsanje			
Posamezniki	John Curry (Vel. Britanija)	Vladimir Kovaljev (Sov. zveza)	Jim Cranston (Kanada)
Posameznice	Dorothy Hamill (ZDA)	Diane de Leeuw (Nizozemska)	Christine Errath (NDR)
Pari	Irina Rodnina in Aleksander Zajcev (Sov. zveza)	Erika Kerner in Horst Österreich (NDR)	Christine Gross in Gerhard Kagelmann (NDR)
Plesni pari	Ljudmila Pahomova in Aleksander Gorškov (SZ)	Irina Moisejeva in Andrej Minenkov (Sov. zveza)	Pat O'Connor in John Mills (ZDA)
Hokej	Sovjetska zveza	Češkoslovaška	ZRN

KOŠARKA

V PROMOCIJSKEM PRVENSTVU

Po dveh dokaj dobrih nastopih so «plavi» zopet zaigrali medlo

Tudi večina ostalih sobotnih in nedeljskih tekem se je končala slabo za slovenske barve

Bor — CUS 51:71 (27:35)

BOR: Kapič 13, Rudež 6, Fabjan 8, Sirk 10, Francia 4, Kraus 2, Hrvatič, Pertot, Kralj 5.

SODNIKA: Volpe in Valentini.

Bor je po dveh boljših nastopih spet zaigral izredno slabo in je klonil tržaškemu CUS. Borovci so bili slabi predvsem v obrambi, medtem ko so bili nasprotniki izredno učinkoviti, tako v obrambi kot v napadu.

Sodnika sta bila izredno slaba, vendar nista odločilno pripomogla k porazu borovcev, ki so bili predvsem sami krivi za ta neuspeh.

Marko

MLADINCI

Bor — Inter 1904 70:90 (40:45)

BOR: Klobas 24, Vatovec 8, Ražem 14, Lukša 4, Sancin 9, Košuta 7, Žerjal 4, Sestan, Parovel.

INTER 1904: Micol, Metlika 28, Zumin 22, Moscioni, Palisca 12, Pascon 8, Ritossa 13, Temini, Salvador 7, D'Andrea.

SODNIKA: Tommasi in Cian iz Trsta.

PROSTI METI: Bor 10:20, Inter 14:18.

PET OSEBNIH NAPAK: Klobas, Košuta, Metlika, Zumin in Pascon.

Tudi v drugem kolu finalnega dela so borovci okusili grenkobo poraza. Proti Interju 1904 je sicer malokdo upal na zmago, vseeno pa bi lahko prišlo do presenečenja. Inter je potrdil svojo premoč nad «plavimi» šele v drugem polčasu, ko so «plavi» izgubili Klobasa in Košuto. V prvem polčasu sta si bili ekipi enakovredni. «Plavi» so branili z individualno obrambo in to je spravilo nasprotnika večkrat v težave. Dokler so lahko pokrivali nasprotnika so bili v vodstvu, ko pa so zaradi napak morali spremeniti obrambo, so imeli strelci Interja prosto pot do koša.

Tekma se je odvijala izenačeno vse do pete minute drugega polčasa, ko je moral Klobas na klop zaradi petih osebnih napak. Nekaj nepazljivosti v obrambi in očitna premoč Interja pod košj pa so dokončno pokopali naše igralce. Vsekakor pa razlika dvajsetih košev ne kaže realne slike na igrišču. Inter 1904 je sicer zasluženo zmagal, vseeno pa je taka razlika prestroga kazen za požrtvovalne borovce. V prihodnjem kolu bodo «plavi» sprejeli v goste Pallacanestro Trieste in nudi se jim priložnost, da pospravijo svoj prvi par točk v tem težavnem prvenstvu.

Peter

DEČKI

Arte — Dom 90:50 (39:19)

DOM: E. Cantelli, R. Buzzinel 2, D. Klanjšček 7, S. Sancin 2, D. Devetak 8, U. Dornik (k) 26, I. Juren 1, I. Kosutta 2, M. Winkler, M. Vižintin.

ARTE: L. Tegon, R. Musina 24, T. Riavis 19, G. Grendene 8, M. Clemenic 2, M. Chizzolini (k) 7, I. Irovec, M. Munarin, A. Lovisoni 24, M. Marchiari 2.

PM: Arte 12:42, Dom 12:34.

PON: M. Chizzolini in R. Buzzinel v 3. min. d.p., A. Lovisoni v 10. min., M. Marchieri v 11. min., S. Sancin v 12. min., E. Cantelli in D. Devetak v 14. min., U. Dornik v 15. min., G. Grendene in M. Clemenic v 17. min., I. Kosutta v 18. min.

SON: Arte 37, Dom 38.

SODNIKA: Verdoliva in Zappala iz Gorice.

V soboto sta se srečali v okviru košarkarskega prvenstva dečkov ekipi Arte in Dom. Tudi tokrat so naši fantje zapustili igrišče poraženi, toda končni rezultat je prehudo kaznoval domovce. Takoj na začetku srečanja je Dom z lahkoto prišel v vodstvo in to z rezultatom 14:6. Naši fantje so ostali v vodstvu le do 14. minute, nato pa je Arte s hitrimi protinapadi prehitel domovce in to kar z 20 točkami razlike. S tem rezultatom se je tudi zaključil prvi polčas.

V drugem polčasu se je vodstvo Arte še večalo tja do 30 točk. Tedaj pa so se domovci razigrali in začeli graditi zelo urejene napade, katerim je dal krono kapetan Ugo Dornik, ki je v nekaj minutah zadel kar 13-krat nasprotnikov koš. Domovci so se tako približali Arteju na samih 10 točk. Ker pa so si v prvem polčasu nabrali veliko število osebnih napak so začeli drug za drugim zapuščati igrišče, tako da so ostali na igrišču le štirje naši igralci. Tedaj so domači nadoknadili izgubljeno in postavili končni rezultat.

V naših vrstah se je najbolje odrezal kapetan Ugo Dornik, ki mu noben nasprotnik ni bil kos in je obenem bil najboljši strelec srečanja. Omeniti moramo tudi, da si je Dornik v ključnih trenutkih srečanja poškodoval nogo in je tako moral predčasno zapustiti igrišče.

Naši fantje kljub porazu niso razočarali. Če bi imeli malo več sreče na svoji strani bi lahko tudi zmagali. Žal, je Dom do sedaj zmagal le enkrat, dvakrat izgubil za met razlike in tako je trenutno na predzadnjem mestu lestvice.

S tem se je zaključil prvi del prvenstva dečkov, domovci pa morajo odigrati še tekmo proti Caprivi, ki je bila pred tednom dni odložena zaradi slabega vremena.

M. Č.

Bor — Inter Aurisina 61:56 (27:21)

BOR: Bajc, Canciani (k) 25, Švara, Pegan A. 6, Kerpan 20, Raseni 10, Štavar, Husu.

INTER: Leghissa, Gregorin, Sittnig, De Cecco, Andreini, Sandri 2, Mascarello (k) 22, Negrini 13, Marchesan, Zampar 19.

PM: Bor 7:16, Inter 8:18.

PON: Kerpan, Raseni, Mascarello in Canciani.

SODNIKA: Zucchi in Guerin iz Trsta.

Pred tednom dni so borovci odigrali svojo najslabšo tekmo letošnje sezone in sicer proti Poletu. Imeli so čas ves teden, da bi popravili napake. To se je tudi zgodilo!

Proti Interju iz Nabrežine so «plavi» igrali kot nikoli do sedaj. Igra je bila agresivna in ritem, ki so ga skozi vso tekmo držali, je sad zadovoljive kondicije. Bor je vedno vodil in v 15. min. je bila prednost celo 15 točk. Ko so morali predčasno na klop trije najboljši Borovi igralci, so se nasprotniki nevarno približali, toda «plavi» so mirno krožili žogo in tako zasluženo zmagali.

V celoti pa izstopata dve imeni: Valter Kerpan in Igor Canciani. Ta dva igralca sta bila daleč najboljša na igrišču. Kerpan je bil popolnoma neustavljiv v svoji in v nasprotnikovi «raketi», medtem ko je Canciani znal premostiti težave nasprotnikovega presinga in je proti koncu s svojimi koši tudi omogočil uresničitev te zmage.

fp

KADETI

Arte A — Dom 77:47 (40:17)

DOM: L. Semolič 7, M. Čubej (k) 9, F. Fait, V. Cont 14, Terčič 10, A. Bresciani, M. Dornik 7.

ARTE A: M. Vidoz 2, P. Veronese 6, M. Licen 15, U. Marconi, R. Mazzacco 6, C. Klaniscek 15, D. Urli 2, G. Stasi 2, G. Michelin 2, L. Del Marco 22.

PROSTI METI: Arte A 7:12, Dom 9:26.

PET OSEBNIH NAPAK: M. Dornik v 20. min. d. p.

SODNIKA: Licinio in Bitteti iz Gorice.

Ekipi Arte A in Doma sta se v soboto srečali na igrišču na Rojcah. Tekma bi morala biti na sporedu že pred dvema tednoma, vendar je bila preložena na soboto (zaradi slabega vremena). To soboto bi morali tekmo odigrati na odprtem igrišču v dijaškem domu, vendar tudi tokrat je nastopilo slabo vreme. Ko so se vsi igralci zbrali v dijaškem domu je sodnik sklenil, naj se srečanje odigra na domačem igrišču Arte A, povratno kolo pa naj bo na Domovem domačem igrišču.

Prvih pet minut srečanja so naši fantje lepo kljubovali nasprotnikom, ki se niso mogli oddaljiti od požrtvovalnih domovcev. Arte A je tedaj zaigral hud presing, kateremu Hvaličevi varovanci niso mogli priti do živega. Prednost nasprotnikov se je večala iz minute v minuto. Kljub prizadevanju trenerja Hvaliča se naši fantje niso mogli otresti nasprotne premoči. Tako se je prvi polčas zaključil v korist Arte A s trinajstimi točkami razlike.

V drugem polčasu so se domovci uigrali in so bili enakovreden nasprotnik domačinom. Opazili smo lahko lepe koše na eni in na drugi strani. Dom je bil to pot bolj točen v metih na koš, več odbitih žog se je polastil kot v prvem polčasu in igra ni bila več tako raztrgana.

V Domovih vrstah je dobro zaigral le Dornik, ki je končno prišel v formo. Najboljši na igrišču je bil nedvomno Del Marco.

M. Č.

KOŠARKA

VČERAJ V MÜNCHNU

Izžrebali so nasprotnike v evropskih pokalih

MÜNCHEN, 16. — V Münchnu so opravili žrebanje nasprotnikov za polfinalna srečanja v raznih evropskih pokalih. Žrebanje je dalo tak izid:

Pokal Korač

Jugoplastika - Sinudyne
Badalona - Chinamartini
(Prvo srečanje 24. februarja, povratno 2. marca).

Pokal pokalov

Cinzano - Rabotnički
ASPO Tours - Estudiantes
(Prvo srečanje 25. februarja, povratno 3. marca).

Pokal prvakinj

Sparta Praga - GEAS
Akademik Sofija - Clermond Ferrand
(Prvo srečanje 26. februarja, povratno 4. marca).

Trofeja Ronchetti

Slavija Praga - Gerbe Monteceau
Industromontaža - Pagnossin
(Prvo srečanje 25. februarja, povratno 3. in 4. marca).

SMUČANJE

PORDENON, 16. — Italijanka Fasoli je zmagala na mednarodnem FIS tekmovanju v ženskem slalomu, veljavne mza EP na Piancavallu.

LESTVICA:

1. M. Fasoli (It.)	97"37
2. M. Jager (Švi.)	97"46
3. D. Viberti (It.)	98"28
4. L. Folkner (Av.)	98"34
5. Martine Jouche (Fr.)	98"60
6. M. Ellmer (Av.)	99"20
7. I. Eberle (Av.)	99"38
9. T. Gamper (It.)	
B. Briand (Švi.)	100"6

ODBOJKA

V SOBOTNIH SREČANJIH

Neuspehi naših šesterk v višjih ligah
V 1. ŽD tokrat zmaga vseh slovenskih ekip

Med goriškimi moštvi je Dom slavil svojo drugo zmago, Olympia pa je ostala praznih rok

MOŠKA C LIGA

Pall. Marghera — Bor 3:0 (15:7, 15:13, 15:10)

MARGHERA: Saggiante, Zanucco, Gorghetto, Aggio, Levorato, Sarica, Zanucconi, Pinni, Semenzato, Carolo.

BOR: Kodrič, Kralj, Može, Neubauer, Požar, Špacapan, Vodopivec, Zadnik.

SODNIKA: Benassi in Dal Piero.

V šestem kolu prvenstva C lige so borovci doživeli četrti zaporedni poraz. Za nameček pa tokrat niso osvojili niti seta proti nasprotniku, ki je bil vse prej kot nepremagljiv. Vsekakor je bila to najslabša igra naših fantov v letošnji sezoni. Kriza je torej hujša, kot je sprva kazalo.

Žal, pa Bor ni izjema v naši zamejski odbojki. Večina naših moštev je že vrsto let v večjem ali manjšem, a zaenkrat nezadržnem nazadovanju. «Plavi» so bili doslej glede rezultatov na boljšem, zdaj pa niti tega ne moremo več trditi. Ali je torej kriza naše odbojke (in sploh kriza zamejskega športa) le tehničnega značaja, ali morda organizacijskega? Je vzrok pomanjkanje primernih športnih objektov in profesionalnih trenerjev, ter zaradi tega nezadostnega sodelovanja z najmlajšimi? Verjetno ne drži nobena izmed naših ugibanj, saj nam ni znano, da bi odgovorni nameravali kaj ukreniti v tem smislu. Karkoli je že, kriza je in treba je čimprej najti rešitev.

Če se sedaj povrnemo k sobotni tekmi, ugotovimo, da so vsi trije seti potekali nekako po enakem vzorcu. Domačini so visoko povedli: v prvem nizu z 12:5, v drugem 12:3, v zadnjem pa 11:4. Povemo naj še, da so si igralci Marghere tako prednost zagotovili skoraj izključno s servisi, torej na napakah «plavih». Slednji so, kljub temu, da so tudi tokrat pokazali dokajšnjo psihično krhkost, vendarle nekoliko uredili svoje vrste v zaključnih fazah setov. Vendar je bilo takrat že prepozno in samo v drugem nizu so se borovci približali zmagi.

Mig

ŽENSKA C LIGA

Bor — Volley Ball PN 0:3 (6:15, 4:15, 11:15)

BOR: Bolčina, Pernarčič, Kalan, Jevnikar, Furlanič, Jazbec, Batič, Kus, Fičur.

VOLLEY BALL: Alberghetti, Biondo, Bertacche, Barzotto, Biondo, Marson, Barbariol, Babuin, Cocian-cich, Camilotti, Silvestrin.

V soboto ekipi Bora ni uspelo, da bi ustavila pot vodečemu Volleyu iz Pordenona. Ta ekipa ne bo po vsej verjetnosti do konca prvenstva izgubila nobene tekme in za ostale ekipe bo uspeh že to, če ji bodo odvzele kak set, kar pa tudi nikakor ne bo lahko. Volley je vsaj za razred boljši od ostalih ekip, ki letos nastopajo v tem prvenstvu. Ne smemo seveda pozabiti, da nastopajo v vrstah te ekipe štiri igralke, ki so do lani branile barve bivšega prvoligaša Casagrande, med temi pa je tudi Camilottijeva, ki je vrsto let igrala celo v italijanski državni reprezentanci.

Proti takemu, objektivno res boljšemu nasprotniku, niso mogla dekleta Bora praktično nič. Nasprotnice so prav kmalu ugotovile vse vrzeli v Borovem sistemu in seveda tudi primerno zaigrale. Z odličnim in skoraj nepremagljivim blokom pa so tudi popolnoma onemogočile Borov napad. Za nameček naj omenimo še to, da ekipa Bora tudi tokrat ni bila popolna. V kritičnih trenutkih ni imel torej trener na razpolago dovolj menjav.

Kljub hudemu porazu Borove ekipe ne gre preveč kritizirati. Nasprotnicam so se naše odbojkarice upirale, kolikor se je pač dalo. Škoda je samo, da je potek srečanja motil sodnik. S svojimi posegi je bil dosti strožji do borovk, sploh pa je napake določal na precej čuden način. Tudi z drugačnim sodnikom se izid srečanja, seveda, ne bi čisto nič spremenil, po vsej verjetnosti pa bi lahko gledali vsaj nekoliko lepšo odbojko.

INKA

MOŠKA D LIGA

S. Giorgio — Kras 3:1 (15:10, 16:14, 14:16. 15:7)

KRAS: Drasič, Milič, Vesnaver, Živec, Marušič, Guštin, Ivan in Ladi Budin.

Na sobotnem gostovanju v Mestrah so odbojkarji Krasa utrpeli svoj tretji zaporedni poraz in so se tako pomaknili na lestvici še za stopničko navzdol. Čeprav je Kras veljal na papirju za nespornega favorita, pa je zmaga šesterke S. Giorgio vse prej kot nepričakovana, saj ima ta ekipa enega najboljših podmladkov v absolutnem merilu in to obetajoče moštvo bomo gotovo že v bližnji bodočnosti zasledili v višjih ligah. S. Giorgio se je namreč letos uvrstil v državni finalni del mladinskega prvenstva, kar pomeni, da so ti mladi odbojkarji med najboljšimi v državi. To svojo vodilno vlogo so tudi odigrali na igrišču: predvajali so hitro, duhovito in prodorno igro ter so zasluženo izbojevali celotni izkupiček.

Krasovci, ki so tudi na tem težkem gostovanju nastopili v okrnjeni postavi (zaradi odsotnosti Grilanca in Bruna Milića) so tokrat zaigrali zelo samozavestno in so se skozi vso tekmo enakovredno borili za zmago, vendar so bili domačini v ključnih trenutkih prisebnejši in Krasovi odbojkarji so se morali zadovoljiti le z enim setom. V tolažbo naj navedemo, da je S. Giorgio prav proti Krasu izgubil svoj prvi set v tem prvenstvu.

Na koncu moramo, žal, zabeležiti ponoven izbruh nešportnega obnašanja in narodnostne mržnje navijačev iz Mester, ki so skozi vso tekmo žalili slovenske igralce z žaljivimi vzdevki in s tradicionalnimi «sciavi». Prav v Mestrah so se slovenskim ekipam podobni dogodki že večkrat pripetili. Zato je tako početje še bolj obsodbe vredno. Zato bi bilo mogoče umestno, da bi vse slovenske ekipe zahtevale od organov javne varnosti, za bodoče nastope slovenskih ekip v športni palači ob beneški laguni, posebne varnostne ukrepe, za preprečitev podobnih izgredov. Republiška ustava namreč ščiti tudi slovenske igralce kot enakovredne člane družbe, zato je treba proti slehernemu izbruhu pomanjkanja športne etike in omike, ki temelji na narodnostni mržnji, podvzeti vse potrebne ukrepe. To je menda osnovna pravica, ki jo lahko zahteva sleherna slovenska ekipa, ko stopi v športno areno.

P. S.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Olympija — Pozzo 0:3 (2, 13, 10)

Goriškim fantom ne gre in ne gre. V nedeljo zjutraj je prišlo, proti vsem pričakovanjem, do pravega poloma. Tekma je bila v vasi Pradamano, v videmski okolici. Olympija je sicer nastopila z okrnjenim moštvom, tudi telovadnica ni bila ravno najprimernejša, saj ni bila sploh ogreta. Kljub temu pa bi nedvomno lahko prišlo do preobrata v končnem izidu, če bi naši fantje le igrali nekoliko bolj požrtvovalno. Več borbenosti bi bilo treba, pa bi bilo storjeno. Pozzo namreč še zdaleč ni tako močan, kot bi lahko sodili po končnem izidu tekme. Naši fantje so izredno veliko grešili, tako v napadu, kot v obrambi, tako da so si sami skovali rezultat.

V drugem setu so Goričani imeli znatno prednost tja do dvanajste točke, potem pa so vse zapravili. Tretji set pa skoraj ni imel zgodbe.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Kontovel — Julia 3:2 (17:19, 15:7, 6:15, 15:4, 15:3)

KONTOVEL: Danieli D., Danieli K., Danieli M., Ban J. (k), Rupel N., Ternjava M., Stocca E., Semec Z., Emili S., Kapun A., Albi D.

Na kontovelskem igrišču je bila v soboto šesta tekma prvenstva 1. ženske divizije. Domača ekipa Kontovela se je spoprijela s tržaško Julio. Po povsem nezanimivi in zaspani igri, so domačinke premagale nasprotnice s tesnim izidom. Edino prvi miz je bil nekoliko razgiban, kar lahko razberemo iz končnega rezultata seta.

V ostalih setih se je igra vlekla, predvsem zaradi visokega prestrezanja servisov in pomanjkanja borbenosti naše ekipe. Nasprotnice so tokrat nastopale v nepopolni postavi in tudi to je pripomoglo, da je bila tekma dolgočasna. Zdi se nam, da bi lahko Kontovelke v tej diviziji dosegle mnogo več, a manjka jim borbenosti in samozavesti.

Azzurra Gorica — Sloga 1:3 (13:15, 8:15, 15:9, 8:15)

AZZURRA: Papez, G. in G. Lopresti, Stern, Roldo, Leban, Bortolotto, Marassi, Bezzon in Nogveira.

SLOGA: Pečar, Čuk, Debenjak, E. in T. Križmančič, S. in M. Grgič.

SODNIK: Giotta, zapisnikar Bresigar.

Odbojkarice Sloge so v šestem prvenstvenem nastopu osvojile dve izredno dragoceni točki. To je bila obenem tudi druga prvenstvena zmaga slovenskih igralk. Ta uspeh je toliko bolj spodbuden, ker je Sloga tudi v Gorici stopila na igrišče okrnjena.

Samo srečanje ni bilo nič posebnega, ker se v telovadnici, kjer nastopa Azzurra, ne da dobro igrati. Poleg slabe razsvetljave tudi drsi, ker je bila telovadnica zgrajena za kotalkanje. Toda ne glede na to bi gostje lahko slavile še bolj prepričljivo zmago. Le škoda, da so v tretjem nizu nekoliko popustile (ali bolje rečeno, napravile po vodstvu 8:6 celo serijo napak) in so s tem dobesedno ponudile nasprotnicam možnost edine cielne zmage. Vsekakor pa je treba pripomniti, da spadajo Goričanke med slabše nasprotnice v tej ligi. Prav zaradi tega pa preseneča dejstvo, da je ta šesterka že pospravila šest točk.

Sam neposredni obračun teh dveh zastopnikov je bil izredno izenačen. Gostje so morale pričeti srečanje brez Mire Grgič, ki je prihitela v Gorico neposredno s smučanja (zaradi slabega vremena) z zamudo. Ta njena odsotnost pa ni seveda najbolje psihično vplivala na ostale igralke. Šele v poslednjih posegih so se slogašice odlepile in osvojile prvi set.

V drugem delu pa je bilo veliko lažje. Začetno vodstvo je Sloga držala vse do konca in domačinke so se morale zadovoljiti z osmimi točkami.

Škoda, da so slovenske igralke napravile v tretjem nizu omenjene napake.

Zadnji, četrti set pa je bil podoben drugemu.

G. F.

Sokol — Corridoni 3:0 (15:9, 15:3, 15:0)

SOKOL: L. in V. Kralj, Legiša, Šker, Antoni, Zidarič, Kostnapfel, Zanolomeni, Volari, Capolicchio.

V soboto sta se v nabrežinski telovadnici spoprijeli ekipi Sokola in Corridonija. Čeprav je za to tekmo vladalo izredno zanimanje, niso nasprotnice, ki veljajo za solidno in homogeno ekipo (saj so doživele le en prvenstveni poraz v Gradišču) izpolnile vseh pričakovanj. Domačemu Sokolu, ki je blestel v napadu in obrambi, so bile enakovredne nasprotnik le v prvem setu. Nato jih je Sokol, kot priča sam rezultat, popolnoma navladal.

Pri Sokolu moramo pohvalite vse igralke, ki so se borile izredno požrtvovalno in vztrajno, predvsem pa Vido Legiša, ki je bila v napadu nerešljiva uganka za obrambo Corridonija.

S to zmago so varovanke trenerja Pertota še enkrat dokazale, da so najresnejše kandidatke za osvojitev prvega mesta v 1. ženski diviziji in lahko povsem upravičeno upajo na napredovanje v višjo ligo.

RaNe

2. MOŠKA DIVIZIJA

Dom — Pieris 3:1 (15:10, 13:15, 15:6, 15:13)

DOM: Černic L., Cijan, Devetak, Černic M., Nanut, Peric, Prinčič, Petejan in Komel.

PIERIS: Benedetti, Colombi, Filiput, Ghersi, Nigrim, Sverzut, Valvo in Zamarian.

SODNIK: Mauri Pietro; stranski: Germini Giorgio; zapisnikar: Caccin Giorgio (vsi iz Gorice).

V soboto zvečer je Dom v Gorici slavil svojo drugo zaporedno zmago v letošnjem prvenstvu 2. moške divizije. Tokrat je odpravil poprečno šesterko Pierisa z izidom 3:1.

S tem novim parom točk se je tudi stanje «belo-rdečih» na skupni lestvici izboljšalo, saj ima sedaj Dom 4 točke in zaseda eno od srednjih mest lestvice.

Pri domovcih je bila pozitivna povezava akcij, pomanjkljiv pa je bil napad. Še ena ugotovitev: domovci bi morali igrati bolj sproščeno, sedaj so namreč na igrišču preveč živčni.

V prvem setu so se domovci takoj oddaljili in vodili že z 11:4, ko so rahlo popustili. Pieris je poprijel, toda preko desetice ni mogel.

Drugi set pa je bil izenačen. V zaključnih trenutkih pa so bili domovci preveč živčni, kar jih je pravzaprav stalo set. Pieris je tako osvojil set delno po lastni zaslugi, delno pa po zaslugi glavnega sodnika, ki je zlasti v tem setu večkrat oškodoval domovce.

V 3. setu pa so si «belo-rdeči» nabrali prednost in si brez velikih težav zagotovili zmago tega niza.

V četrtem setu je Pieris vodil najprej s 7:2, nato pa 13:7. V tem trenutku so se pa domovci prebudili. Pieris ni zbral niti točke in domovci so tako zmagali.

Tokrat sta se na igrišču dobro izkazala I. Devetak in L. Nanut, ki je tako ponovno potrdil svojo dobro formo.

V prihodnjem kolu čaka Dom goriški mestni derbi z Libertasom. Tekma bo v soboto, 21. 2., ob 20. uri v telovadnici «Stella Matutina» (Ul. Nizza 38, Gorica).

I. K.

NOGOMET

V PRVENSTVU 3. AMATERSKE LIGE

DRUGI ZAPOREDNI PORAZ ŠTANDREŠKE JUVENTINE

Zaradi slabega vremena so v F-JK večino tekem v 1. in 2. amaterski ligi odgodili ali prekinili

Juventina — Vermegliano 0:1

JUVENTINA: Plesničar, Tomažič, Mikluš, E. Tabaj, Nanut, Lorenzon, Uras (M. Tabaj), Russo, Montico, Marvin, Gomišček.

VERMEGLIANO: Visintin, Chiandussi, Petracco, Travain, Miceu, Marani, Ballaminiut, Cecchet, Moretti, Matiussi, Frausin.

STRELEC: v 20. min. p.p. Frausin.

Drugi zaporedni poraz Juventine in tokrat prvič pred domačim občinstvom. Vermegliano je torej vrnil «uslugo» Štandrežcem, ki so v prvem delu prvenstva proti isti ekipi zmagali na tujem z 1:0. «Belo-rdeči» so s tem ponovnim porazom postavili v dvom prvo mesto na lestvici in prestop v višjo ligo, kar je bilo pred nekaj tedni skoraj gotovo.

Že v uvodu naj povemo, da je bil dež glavni junak nedeljskega srečanja. Blatno in namočeno igrišče je preprečilo tehnično in hitro igro, tako da smo bili priča nezanimivi tekmi, ki je le od časa do časa zaživela zaradi nekaterih napadalnih akcij na eni in drugi strani. V takih pogojih so se gostje boljše znašli in so zaigrali terenu primerno z dolgimi in hitrimi podajami. Štandrežci pa so tokrat trmasto vztrajali pri kratkih podajah in pri držanju žoge, kar jim večkrat ni uspelo. Za pot, ki so jo ubrali domačini, mislimo, da je bila povsem zgrešena, tako da se jim je to tudi pošteno maščevalo. Tokrat pa moramo tudi kritizirati trenerja Borghesa, ki ni znal izkoristiti svoje večletne trenerske izkušnje, saj je dovolil, da so Štandrežci igrali terenu neprimerno igro. Poleg tega ne vemo, če je bilo primerno, da je ob stanju 1:0 v korist Vermegliana zamenjal napadalca z branilcem. Ob vsem tem pa moramo reči, da si je Vermegliano konec koncev le zaslužil zmago, saj je znal izkoristiti napake domačinov. Poleg tega so gostje v drugem polčasu pokazali dobro in učinkovito obrambo, ki je neštetokrat odbijala Juventinine napade.

Kronika igre je precej skopa, tako da smo ob tem srečanju zabeležili le nekatere priložnosti za gol. Po začetni igri na sredini igrišča so gostje poskušali prodreti v domačo obrambo, kar jim je uspelo v 20. minuti, ko je Frausin utegnil potisniti žogo v mrežo. Reakcija Štandrežcev je bila takojšnja, ni pa bila učinkovita. Namočeno igrišče je domačinom večkrat ustavljajo kratke podaje, tako da so igralci Vermegliana vedno z lahkoto odbijali žogo in od časa do časa skušali izpeljati protinapade. V tem obleganju naj omenimo ob koncu polčasa lep Marvinov strel, ki je za las šel mimo vratnice. Primer veznega napadalca pa ni padel na plodna tla, saj ga niso soigralci posnemali in so trmasto vztrajali pri držanju žoge.

Drugi polčas je sicer potrdil terensko premoč Juventine, prav tako pa je potrdil njeno neučinkovitost. Štandrežci so na vse načine, a nelogično, skušali prodreti in priti do remija. Najlepša priložnost in verjetno edina v vsem srečanju se je ponudila Gomiščku, ko se je po odličnem, dolgem Nanutovem predložku predstavil sam pred vratarjem. V trenutku, ko je hotel žogo streljati, se je ta ustavila v blatu. Po tej priložnosti so Štandrežci zaigrali slabše in v sili, da bi prišli do zadetka, precej grešili in s svojo igro dovolili gostom, da so do konca obdržali prednost.

P. R.

Edera — Sovodnje 3:1 (2:0)

(prekinjena v 12. min. d.p. zaradi razmočenega igrišča)

SOVODNJE: Provvidenti, Batistič, Gruden, Ferfolja, Petejan, Kovic, S. Florenin, C. Marson, B. Marson, P. Florenin, Butkovič.

STRELEC: Butkovič.

Zaradi razmočenega igrišča je sodnik v nedeljo predčasno zaključil tekmo Edera - Sovodnje. Brez dvoma je sodnikova odločitev bolj prijala slovenski ekipi, ki je v 12. min. drugega polčasa zgubljala z dvema goloma razlike.

Ljubitelji nogometa so bili še enkrat prikrajšani. Zaradi dežja, ki je popolnoma poplavil igrišča, so na Tržaškem in Goriškem odgodili precej nogometnih tekem, posebno v 2. in 3. amaterski ligi.

V drugi amaterski ligi, kjer igrajo naše enajsterice, so od osmih napovedanih tekem odgodili kar sedem. Igral je le vodeči Isonzo, ki je doma premagal (2:1) Flaminio in s tem povišal na pet točk svojo prednost pred zasledovalci.

V tretji amaterski ligi na Tržaškem ni igrala nobena od naših ekip in zato bodo morali odgodene tekme odigrati ko bo to določil pokrajinski odbor nogometne zveze, ki je že odredil, da se prihodnjo nedeljo, 22. t.m., odigra šesto povratno kolo.

Glede ostalih amaterskih prvenstev (promocijska, 1. in 2. amaterska liga) je deželni odbor odredil, da se prvenstvo nadaljuje po sledečem kriteriju:

NEDELJA, 22.2. četrto povratno kolo

NEDELJA, 29.2. zaostale tekme 1. povratnega kola

NEDELJI, 7. in 14. marca 5., oziroma 6. povratno kolo

PETEK, 19. marca (sv. Jožef) prosto za možne zaostale tekme.

Prav ob tej priliki lahko odigrajo vse tekme, ki so jih odgodili v nedeljo 15. februarja.

Prvenstva bodo nato nadaljevala s pari sedmega (21.3.), osmega (28.3.) in devetega kola (4.4). Nato je določen dvotedenski premor (11.4. in 18.4.) zaradi nogometnega turnirja med deželnimi reprezentancami. 25.4. se bodo prvenstva nadaljevala z 10. povratnim kolom.

B. R.

NOGOMET

V ČETRTEK ZVEČER

Nastop Partizana na Proseku bo lepo športno doživetje

Domače Primorje bo v tej prijateljski tekmi ojačeno z igralci nekaterih drugih naših enajsteric

Ta teden čaka ljubitelje nogometa lepo športno doživetje. V četrtek bo gostoval na Proseku jugoslovanski prvoligaš Partizan, ki se mudi v Poreču na pripravah za spomladanski del prvenstva. Kot je znano, je beograjski prvoligaš jesenski prvak in ima seveda realne možnosti, da to mesto ohrani tudi v povratnem delu prvenstva, saj imajo Beograjčani v svojih vrstah kar štiri državne reprezentante. Partizan se bo predstavil na Proseku v najboljši postavi, v kateri bodo tudi reprezentanti Vukotič, Bjekovič, Zovišič in Jeckvič. Športno društvo Primorje se bo za to priložnost ojačilo tudi z nekaterimi nogometaši, ki igrajo v drugih klubih. Selektor teh nogometašev je trener Primorja Verginella, ki je že sestavil seznam domačih igralcev, ki igrajo za Aurisino, Vesno, Primorca, Gajo, Zarjo in Breg. Primorje bo igralo z vsemi nogometaši, saj bo imel Verginella možnost, da bo v vsakem trenutku lahko menjaval nogometaše, kar bo seveda delal tudi trener Partizana.

Verginella je za tekmo s Partizanom povabil sledeče nogometaše:

Caharija in Doglia (Aurisina)
M. Kraljič (Breg)
Grgič (Gaja)
Pertot (Kras)
Mauro in Boris Kralj (Primorec)
Bogatec ali Košuta in S. Tenze (Vesna)
V. Krizmančič, Žagar in Grahonja (Zarja).

Navedeni nogometaši se bodo zbrali drevi v krožku Primorja na Proseku, kjer bodo dobili vsa navodila za to tekmo, ki bo v četrtek, 19. t.m, ob 19.30 na proseškem pravokotniku.

Verginella bo razpolagal približno s 25 nogometaši, od katerih je polovica od Primorja. Gotovo bi mesto v ekipi zaslužili še nekateri nogometaši, vendar Verginella meni, da več kot 11 nogometašev istočasno itak ne more poslati na igrišče. Ker smo že pri nekaki selekciji naših nogometašev bi vsekakor predlagali nekaj imen, ki bi jih v primeru sestave reprezentance bilo treba vzeti v poštev. To so:

Mikuš, Bržan in Strnad (Breg)
Rismondo (Gaja)
P. Kralj in Maglica (Primorec)
D. Marc (Zarja).

Poleg omenjenih pa imamo seveda tudi na Goriškem nekaj talentiranih nogometašev, ki igrajo v vrstah Juventine, Mladosti in Sovodenj.

Za tekmo s Partizanom bo Primorje poskrbelo tudi za ojačitev tribun za občinstvo, saj pričakujejo precej navijačev iz okolice in tudi z onstran meje.

Če vreme ne bo nagajalo, čaka ljubitelje nogometa v četrtek na Proseku lepo športno doživetje.

B. R.

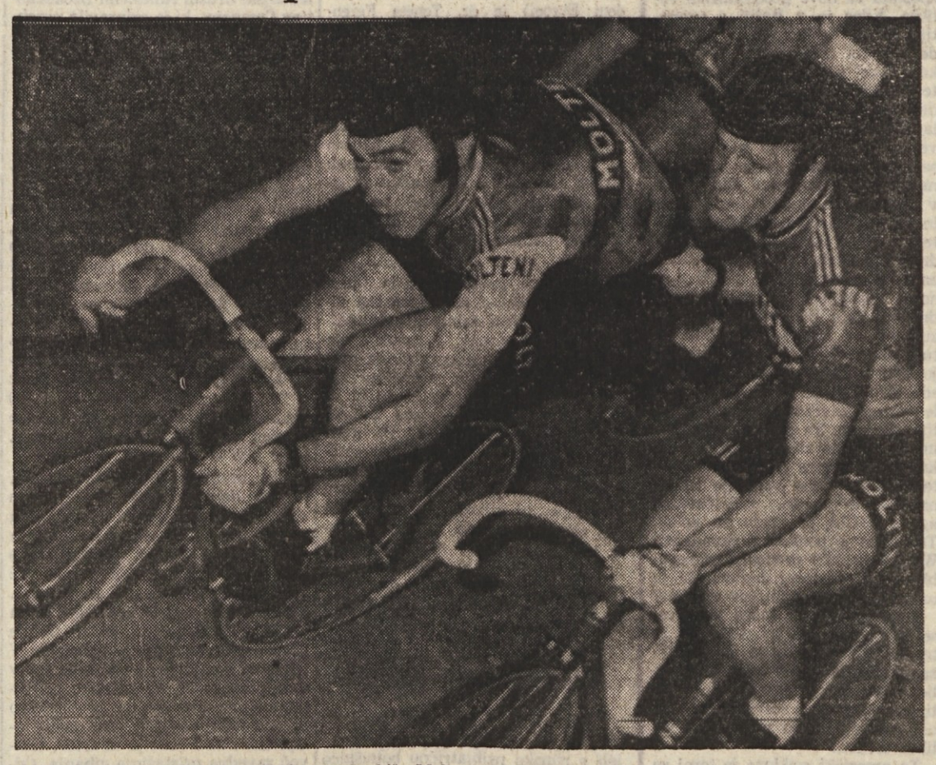


Proti Partizanu bo igral tudi Mirjan Žagar (Zarja)

Danes zvečer bo koprska televizija oddajala ob 19.30 drugo številko slovenskega tednika «Odprta meja».

V okviru športnega pregleda bomo lahko gledali posnetke košarkarske tekme promocijskega prvenstva CUS - BOR in odbojkarske tekme prve ženske divizije SOKOL - CORRIDONI.

Merckx odstopil na 6-dnevni dirki v Milanu



MILAN, 16. — Belgijec Eddy Merckx je zaradi kašlja in vročine danes popoldne opustil svoje sodelovanje na mednarodni šestdnevni kolesarski dirki v Milanu. Zdravniki mu namreč niso mogli zagotoviti, da bo ozdravel in je tako zapustil dirko ter odšel v Laigueglio, kjer že nekaj dni trenirajo drugi člani kolesarske hiše Molteni. Merckx je izjavil, da je odšel v Laigueglio zato, ker je v Belgiji trenutno zelo slabo vreme, v Laiguegli pa so vremenski pogoji mnogo boljši in bo zato ozdravel mnogo prej, da bi lahko tako spet nadaljeval s pripravami za svoje nastope na raznih letošnjih cestnih dirkah.

Merckxov odstop je povzročil veliko pozornost, saj se je tokrat zgodilo prvič, da je moral na neki šestdnevni dirki odstopiti iz zdravniških razlogov, potem ko je pred tem sodeloval na približno 60 podobnih prireditvah.

Na sliki: Merckx in Avstralec Gilmore med današnjim tekmovanjem,

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 2.100 lir — vnaprej plačano celoletna 20.500 lir. Letna naročnina za inozemstvo 31.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 2,50 din, ob nedeljah 3.— din, za zasebnike mesečno 30.— letno 300.— din, za organizacije in podjetja mesečno 40.—, letno 400.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 250, finančno - upravni 500, legalni 500, osmrtnice in sožalja 250 lir. «Mali oglasi» 100 lir beseda. IVA 12%. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.

Stran 8 17. februarja 1976 Odgovorni urednik Gorazd Vesel Izdaja in tiska ZTT - Trst

KAJ KOMENTIRA ITALIJANSKI TISK

Nova Morova vlada in ameriški ciklon

V nedeljskih političnih komentarjih se italijanski dnevniki povečini ukvarjajo z dvema problemoma, ki sta v teh dneh skrajno aktualna in se dejansko tudi prepletata. Gre za domnevni zaključek vladne krize z oblikovanjem Morove enobarvne demokristjanske vlade ter «škandalom Lockheed», oziroma temo moralizacije javnega političnega življenja v Italiji. Prav zadnje vprašanje ostaja v ospredju nekaterih komentarjev, ki zatrjujejo, da bo to prvi preizkusni kamen za Morovo vlado in, v širšem smislu, za Zaccagninija, če bo lahko pokazal, da se je KD zares spremenila.

l'Unità

Glasilo KPI objavlja daljši članek predsednika poslanske skupine Alessandra Natte, ki uvodoma ugotavlja, da so obtožbe, ki prihajajo z onstran oceana verjetno točne, saj bi se zdelo čudno, če bi v ZDA nameravali klevetati svoje zaveznike. Dejansko, nadaljuje Natta, je to posledica desetletij italijanske zgodovine, ko je Italija bila podrejena v vsem ameriškim interesom in se je vsaka stvar dopuščala v imenu protikomunistične gonje. To podrejanje ni bilo zgolj politične narave, saj je zajelo tudi področja vojaške obrambe, tehnologije, raziskave, gospodarstva in zunanje politike. Skratka je bila Italija omejena v svojih temeljnih izbirah. Na tem terenu pa je lahko zrasel primer korupcije. Prav iz tega doslej običajnega odnosa med «gospodarjem» v ZDA in «klienti» v Italiji se lahko dogaja, da se politični razred ne razburja, če Kissinger lahko nemoteno na najbolj grob način sega v italijanske notranje zadeve in če se ameriškim diplomatom zdi potrebno finansirati v Italiji celo prevratniške načrte in pustolovščine.

Natta trdi, da ne ve, če bo Pertiniju uspelo dobiti iz Amerike zahtevana zagotovila, vendar to niti ni tako važno. Važneje je, kaj bodo znali narediti Italijani, da zajamčijo samostojnost države in svobodo v pobudah na področju diplomacije in odnosov v okviru Evrope.

Kar se je dogajalo je sad dejstva, da je desetletja KD vsiljavila javnemu mnenju prepričanje, da je bila «klicana na oblast» in da «druge izbire ni».

Italijani morajo vsiliti predvsem spremembo načina vladanja, da se ne bo več dogajalo, da bo odstop ministra Guija kdorkoli hvalil kot «pogumno dejanje», medtem ko bi se moralo vsem zdeti le, da je nekaj povsem razumljivega in logičnega. V KD se mora zato nekaj spremeniti in ni dovolj, če se spremeni nekaj «obrazov». Spremeniti se mora predvsem njen odnos do družbe in prav po tej plati bo javnost ocenjevala tudi novo Morovo vlado.

LA STAMPA

Turinski dnevnik posveča uvodnik rešitvi vladne krize in ugotavlja, da se je začela v znaku impulzivnosti PSI, zaključila pa v znamenju napetosti v KD, obe stranki pa nista vedeli povedati, kaj točno predlagata.

V Italiji smo priča štirim ali petim političnim predlogom, nadaljuje uvodničar turinskega dnevnika, od KPI, ki se zavzema za «zgodovinski kompromis» in dopušča v tem okviru tudi vlado KD-PSI z zunanjo podporo KPI, nadalje PSI, ki se zavzema za «preferenčno os» med demokristjani in socialisti (ne ve se pa, s kakšnim odnosom do komunistov) ali za «vlado v sili», v kateri naj bi bili od socialistov do liberalcev vsi. Celo De Martino pa se zmrduje, ko nekateri govorijo o «levi alternativi». Končno je politično stališče KD, ki zavrača vse predloge, v katerih bi imeli komunisti kakršnokoli vlogo. Prav pod silo razmer, oziroma vseh «ne», ki jih je izrekla KD, je nastala sedanja Morova vlada, za katero so besno skregani socialisti in republikanci, impotentni socialdemokrati in neenotna KD.

Za turinski list je zato povsem razumljivo, da bo prej ali slej aktualno vprašanje vlade KD - PSI, vendar bodo morali ta predlog iznesti predvsem socialisti, s svojega kongresa. Tedaj bo morala KD odgovoriti. Kajti kriza se nadaljuje, le da se je prenesla z arene odnosov med strankami v okvir ene same stranke: krščanske demokracije, ki je pod koncentričnim napadom javnega mnenja, tudi zaradi škandalov. KD mora spremeniti nekaj obrazov, predvsem pa način, kako je doslej vladala v državi.

IL GIORNO

Milanski dnevnik objavlja uvodnik z naslovom: «Več mečev nad glavo» in cika na Damoklejeve meče, ki jih ima Morova vlada nad seboj.

Ljudje se sprašujejo, koliko bo trajal Moro. Odgovor ni lahek, vendar je treba upoštevati več dejavnikov. Sredi marca bo kongres KD, junija pa bodo upravne volitve v katerih bo sodelovalo 8 milijonov volivcev. Med temi bodo obnavljali organe na Siciliji in v Rimu. Četudi bi vlada mirno prijadrala v pristan skozi ti dve nevihti jo čaka še čer, ob kateri se lahko v vsakem trenutku potopi: vprašanje splava. Če parlament ne bo v kratkem času odobril zadovoljivega zakona o splavu bo namreč sklican referendum med aprilom in junijem letos. Odloži ga lahko samo razpust zbornic in nove politične volitve. Toda referendum o splavu pomeni za Italijo še hujši frontalni spopad kot podobno glasovanje o razporoki.

V vsem tem okviru je zanimivo, kaj pravi KPI, nadaljuje milanski dnevnik svoj komentar. Komunisti jasno pravijo, da napredujejo po natančno opredeljeni poti: 1. izogniti se hočejo referendumu o splavu in zahtevajo odobritev ustreznega zakona; 2. preizkusiti hočejo javno mnenje z upravnimi volitvami junija in 3. priti leta 1977 k političnim volitvam v takih pogojih, da bo javno mnenje lahko prepričati, da je dozorel čas po 15. juniju, ko morajo komunisti odločilno prispevati k vladanju.

KD mora na to strategijo odgovoriti. Naučiti se mora predvsem nauka 15. junija in stopati po poti, ki jo je Zaccagnini opredelil kot zamenjavo «duha oblasti» v «duh služenja družbi». Kajti hočeš nočeš je KD še vedno važna stranka, če že ne drugače, vsaj zato, ker ima relativno večino. Tedaj se bo namreč videlo, katera stranka bo v prihodnjih letih v središču dogajanja.

Avanti!

Za glasilo PSI je uvodnik napisal tajnik Francesco De Martino. Z uvodnikom za novoletno številko je zrušil vlado, sedanji uvodnik socialističnega tajnika pa zapira obdobje vladne krize in odpira novo poglavje razprav o temi: kaj potem?

De Martino daje najprej optimistično oceno rezultatov vladne krize, ko ugotavlja, da je Morova vlada bistveno spremenila srednjeročni gospodarski načrt v smislu, kot so ga zahtevali socialisti in sindikati. Izid vladne krize pa je tudi — po De Martinu — rezultat nesposobnosti KD, da bi razumela, kaj je novega v Italiji. Zato so se socialisti zavzemali najprej za vlado s široko parlamentarno podporo, ki bi ne bila omejena na levo in, končno, vsaj za vlado med KD in PSI.

«Nismo imeli namen vsiliti takojšnjega preokreta, vendar smo hoteli vsaj razgibati vode, odpirati nove poti sredi položaja, ki čedalje bolj stagnira», nadaljuje De Martino.

Sedaj je KD spet sama pred izbiro, zaključuje tajnik socialistične stranke, in struje v KD, ki se borijo za obnovo, morajo računati tudi s spoznanjem, da se PSI ne namerava vračati v preteklost.

La Repubblica

V svojem komentarju o italijanskem političnem položaju in «ciklonu» škandalov, ki je pretresel javno mnenje, piše Eugenio Scalfari, da se moti, kdor uokvirja dejstvo, da prihajajo iz ZDA škandali v javnost kar na tekočem traku samo v vzdušje predvolilnega spopada za nove predsedniške volitve. Kdor je v Italiji s simpatijo gledal Ameriko in v njej videl «model civilizacije» je marsikdaj iskal v tem «modelu» potrditev svojih izbir. Enkrat je ta «model» služil za opravičevanje pokola v Vietnamu in hladne vojne, vendar je to veljalo za tiste, ki se niso zavedali, da je bistvo ameriškega «modela» v tem, da je v ZDA družba nastala pred državo in jo zato odločilno pogojuje, medtem ko je v Italiji obratno, saj je država nastala kot centralistična enota z namenom, da združi v enotno skupnost sicer razklano družbo. Zato tisti niso nikoli razumeli, da obstajajo v Ameriki tudi drugi družbeni «modeli», kot je bila v času vietnamske vojne «druga Amerika», v kateri so imele svojega zaveznika napredne italijanske sile. Ta «druga Amerika» ima svoje moralne vzgibe, zaradi katerih je danes postavila na zatožno klop vidne voditelje multinacionalnih družb, obveščevalno agencijo CIA in vlado na sploh. Ta ciklon je pometel s škandalom Watergate celo predsednika republike, naj se torej čudimo, če je osramotil nekaj politikov v tujini?

Tega ciklona se mora torej veseliti «druga Italija», tista, ki je trpela pod pendrekom Crispijevih žandarjev, nasiljem fašističnih milic, v konfinaciji in v hribih s partizani, v povojnih stavkah, emigraciji, v oporekanju univerz in velikih tovarn.

Ta ameriški «ciklon» je torej za nas prijateljska sapa. Vemo, da Italija ni dežela cikionov, vendar bi želeli — zaključuje Scalfari — da bi ne zapihala nadnjo zgolj vlažna južna sapa. Bolje bi bilo, če bi zapihala mrzla in vendar čista burja.

Začetek procesa o Rižarni

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vecchiet in Vinicio Aresca) in z uvodnim posegom predsednika dr. Malteseja, ki je na kratko obrazložil, kako je do sodnega postopka sploh prišlo in kako je obtožnica zasnovana.

Ta proces — je poudaril dr. Maltese — je nastal iz podobnih sodnih postopkov v ZR Nemčiji, ko je sodnik iz Frankfurta prosil tržaškega kolega, naj preveri vrsto obtožb proti Allersu in Oberhauserju zaradi zločinov, ki sta jih zagrešila v okviru «Adriatiches Küstenlanda». V tem okviru je sodnik dr. Serbo zbral prve dokaze o krivdi današnjih obtožencev in izročil gradivo državnemu pravdništvu, da sproži sodni postopek. Preiskovalni sodnik je po formalizaciji opravil svoje delo v petih letih z vmesno pavzo, ko je prišlo do spora o pristojnosti s padovskim vojaškim sodiščem, ki je menilo, da je sodni postopek v njegovi izključni pristojnosti. Spor je rešilo kasacijsko sodišče, ki je v svoji razsodbi med drugim poudarilo, da so zločini, ki jih pripisujejo Allersu in Oberhauserju, le navadni kriminalni izpadi in s tem utemeljilo pristojnost civilnega sodišča.

Vseh obtožencev — je nadaljeval predsednik — je skupno 14, od katerih pet častnikov in devet podčastnikov ter podrejenih vojakov, katerih istovetnost ni bila točno ugotovljena. Od petih častnikov — Wirth, Oberhauser, Allers, Hering in Stangl — so ob trenutku sodnega ukaza dr. Serba trije že umrli, in sicer Wirth, Hering in Stangl, naknadno je umrl še Allers, kar pomeni, da bo tudi v njegovem primeru sodni zbor primerno ukrepal, se pravi proglasil zapadlost prekrška zaradi obtožencève smrti. S tem v zvezi gre poudariti, da je njegov uradni branilec odv. Padovani pisal priporočeno pismo njemu ali njegovim sorodnikom in dobil v odgovor potrdilo o smrti.

Ob koncu svojega posega je dr. Maltese še opisal zločine, katerih je obtožen Oberhauser, in sicer večkratnega umora v trajajočih obremenilnih okoliščinah, ker je v sodelovanju z drugimi ubil nedoločeno, vendar znatno število ljudi iz nepomembnih in podlih vzrokov, iz pohlepa po prisvajanju njihove lastnine, iz maščevanja in končno, da bi prikriv svoje zločine. Nato je sodnik prebral obtožnico (ki je bila v celoti objavljena v nedeljski številki našega lista).

Od odvetniškega zbora je prvi povzel besedo dekan Flora, ki je napovedal, da se bo zastopniki prizadetih strank združili v kolegij, ki v svoji enotnosti idealno predstavlja enotnost antifašističnih sil v odporništvu. Po vojni se je sicer ta enotnost zrušila, a jo gre sedaj znova obnoviti, ko gre za kazenski postopek proti nacističnim in fašističnim nasilnežem. «Nismo maščevalci in tudi ne samo obtoževalci — je poudaril odv. Flora — strnili smo svoje vrste na osnovi višjega moralnega načela in tudi ob upoštevanju dejstva, da je bila Nemčija sama ena od žrtev nacizma.» Odvetnik je nato še zahteval, naj sodni zbor vključi med priče podpredsednika senata odv. Francesca Albertinija, ki tudi, kot bivši deportiranec, zelo dobro pozna tragično resnico o nacizmu, predvsem pa ustanovitev družbe za nečloveško izkoriščanje jetnikov, ter senatorje Caleffija in Marisa, predsednika in podpredsednika združenja ANED.

Za njim je povzel besedo odv. Canestrini, ki je prav tako zahteval dodatna pričevanja. Med vsemi imeni, ki jih je navedel, naj omenimo Gitto Serenj, urednico londonskega lista «Daily Telegraph Magazine», ki je po vojni intervjuvala Stangla in druge fašistične veljake, prof. dr. Telforda Taylorja, ki je bil javni tožilec za ZDA na procesu v Nuernbergu (med drugim je avtor knjige Vietnam in Nuremberg, v kateri je primerjal ameriške zločine v Indokini z nacističnimi zločini v zasedeni Evropi) in dr. Toneta Ferenca, ravnatelja zavoda za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. Canestrini je nadalje zahteval vključitev med sodne akte zajetnega svežnja zgodovinskega dokumentarnega gradiva in zgodovinskih študij o Rižarni in o nacizmu na sploh. Končno je v imenu zastopnikov prizadetih strank spregovoril še goriški odvetnik Battello, ki je zahteval, naj sodni zbor zasliši kot priči še zgodovinarja Galliana Fogarja in Maria Pacorja.

Kot rečeno javni tožilec in Oberhauserjev branilec odv. Filograna nista nasprotovala zahtevam zastopnikov zasebnih strank. Pripomnila sta le, da si pridržujeta pravico, da med obravnavo zahtevata izključitev katere od prijavljenih strank, če bi se morebiti izkazalo, da njena prijava ni v skladu z zakonom. Po dveh urah posvetovanja je sodni zbor sprejel s pridržkom prijave, sklenil, da o dodatnih pričah odloča sproti med obravnavo in odložil proces na danes zjutraj, ko bodo najprej prebrali izjavi, ki sta ju nemškim sodnikom dala Allers in Oberhauser in nato zaslišali prvih osem prič. Gre za priče, ki živijo v drugih mestih in v tujini.

Alkoholizem v Italiji

RIM, 16. — V poslednjih 12 letih se je število žensk, ki so jih sprejeli v rimsko psihiatrično bolnišnico Santa Maria della Pietà zaradi alkoholizma, potrojilo. Leta 1974 je 14 odst. takšnih žensk odpadlo na dekleta izpod 25. leta starosti. Te in druge podatke so iznesli na seminarju o problemu alkoholizma, ki se je začel danes na zavodu za psihiatrijo na rimski univerzi.

Delež alkoholu predanih znaša 3 odst. in nenehoma raste. Gre za zaskrbljiv socialni problem, tembolj še, ako pomislimo, da zaseda Italija drugo mesto na svetovni lestvici držav z največjo porabo alkohola na prebivalca, in sicer z 20 litri na leto.

Bivši etiopski general usmrčen

ADIS ABEBA, 16. — Etiopske varnostne sile so med posebno «čistko» ustrelile bivšega generala in načelnika cesarske garde Chebbedeja Uorcuja ter veleposestnika Maconnena Uosanuja. Nadalje so varnostni organi vojaške vlade aretirali vdove 60 funkcionarjev Selasjejeve vladavine, ki so jih vojaške oblasti novembra lani obsodile na smrt.

Francoski kmetje demonstrirajo

PARIZ, 16. — Jutri bo v raznih krajih Francije demonstriralo nad 200.000 kmetovalcev, ki so včlanjeni v splošni kmetijski zvezi FNSEA. Šlo bo za protest proti sklepu kmetijskih ministrov Evropske gospodarske skupnosti, da se v okviru splošnega porasta kmetijskih cen v EGS cene nekaterih francoskih pridelkov povišajo za 6 odstotkov. Francoski kmetje menijo, da je povišanje premajhno.

Smrt na delu

SAVONA, 16. — Nemarnost tistih, ki bi morali skrbeti za varnost na delu, je povzročila danes smrt komaj 18-letnega delavca. To je Luigi Lanzafame iz Nolija, uslužbenca centrale ENEL v Valleggi pri Savoni. Delal je v rovu, skozi katerega bi morali speljati nekaj cevi, ko se je prožil plaz in velika količina kamenja in zemlje je nesrečneža dobesedno pokopala. Odkopali so ga šele po 40 minutah: bil je še živ, toda med prevozom v bolnišnico je izdihnil zaradi hudih notranjih ran — gmota kamenja mu je namreč popolnoma zmečkala prsni koš. Delavci so že pred kratkim opozorili pristojne, da je rov nevaren!

MOSKVA, 16. — V armenski gorski vasici Kirants praznujejo danes neobičajen dogodek: Khanoum Šajnan je namreč dopolnila kar 132. leto in ob tej priložnosti se je zbralo okoli nje približno 100 sinov, vnukov in pravnukov! Ženica še danes vrtnari in plete.

DEŽELNA DELEGACIJA KD NA OBISKU V SR HRVATSKI

Poudarjen obojestranski interes nadaljnje poglobitve sodelovanja

Delegacijo KD je vodil deželni tajnik Tonutti, delegacijo SZDL Hrvatske pa predsednik dr. Margan - Govorili so tudi o specifičnih vprašanjih manjšin

REKA, 16. — Na povabilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Hrvatske se je v dneh od 12. do 15. t.m. nudila na obisku v republiki Hrvaški deželna delegacija Krščanske demokracije iz Furlanije - Julijske krajine. V Zagrebu, Bjelovaru, na Reki in v Opatiji se je sestala z odgovornimi predstavniki republiških sociopolitičnih, medobčinskih in krajevnih organov.

Delegacijo KD za Furlanijo - Julijsko krajino je vodil deželni tajnik Giuseppe Tonutti, v njej pa so bili še načelnik svetovalske skupine KD v deželnem svetu Sergio Coloni, pokrajinski tajniki stranke iz Trsta Dario Rinaldi, iz Vidma dr. Claudio Beorchia, iz Gorice Cruno Longo in iz Pordenona član pokrajinskega vodstva Rino Bianchini, podpredsednik industrijske cone v Trstu Ennio Antonini ter člana vodstva tržaške KD, poverjena za vprašanja manjšin, Roberto Mayer - Grego in Jurij Slama.

Delegacijo Socialistične zveze delovnega ljudstva Hrvatske je vodil predsednik republiške konference SZDL dr. Ivo Margan, sestavljali pa so jo člani republiškega vodstva SZDL Ivo Sokoć, Ljubo Majerić in Ljubo Tintor, predsednik izvršnega odbora skupnosti občin z Reke Radomir Antonelić, predsednik izvršnega odbora občinske skupščine Reke Petroslav Smolčić, predsednik reške gospodarske zbornice Zvonko Pošćić, tajnik konference SZDL skupnosti občin z Reke Dragotin Kovačić, predsednik občinske konference SZDL z Reke Josip Lučić, predsednik občinske skupščine Opatije Julio Kamenar, predsednik sveta za mednarodne odnose občinske konference SZDL Frane Širola, predsednik komisije za vprašanja narodnostnih skupnosti občinske konference SZDL Mirko Grbac, predsednik Unije Italijanov za Istro in Reko prof. Luigi Ferri in drugi.

Ob zaključku razgovorov, ki so v soboto potekali v hotelu «Ambasador» v Opatiji, so izdali skupno poročilo, ki v začetku ugotavlja, da so razgovori potekali v prisrčnem in prijateljskem vzdušju. Obe delegaciji sta izrazili svoje zadovoljstvo spričo novih in pomembnih perspektiv, ki se odpirajo v odnosih med Italijo in Jugoslavijo po sporazumih v Osimu.

Zlasti sta delegaciji ocenili in poglobili bodoči razvoj, ki zanima sosedna področja, posebej Furlanijo - Julijsko krajino in Hrvatsko na gospodarskem, kulturnem, znanstvenem in drugih sektorjih. Izražena je bila želja, da bi v interesu obmejnega prebivalstva čimprej prišlo v parlamentih obeh držav do ratifikacije italijansko - jugoslovanskih sporazumov.

Delegaciji sta se še posebej zadržali pri vsebini sporazumov in podčrtali vlogo, ki pripada pri njih realizaciji neposredno zainteresiranim področjem. Potrjen in poglobljen je bil neposreden interes republike Hrvatske za sodelovanje v okviru industrijske svobodne cone. Prav tako so razpravljali o vprašanjih medsebojnega interesa za bodoči razvoj sodelovanja pristanišč v zgornjem Jadranu, za mednarodne cestne povezave, za industrijsko sodelovanje, za mešane investicije in za prisotnost na tržiščih tretjih držav.

Delegaciji sta potrdili važnost medsebojnega spoznavanja in stalnega povezovanja na raznih ravneh od republiško - deželnega do občinskih, za nadaljnje utrjevanje prijateljstva in za reševanje skupnih problemov. Dogovorili so se tudi o okrepitvi stikov na medobčinski in občinski ravni, kakor tudi o okrepitvi odnosov med perifernimi strukturami političnih organizacij KD in SZDL.

Tudi vprašanje zaščite manjšinskih etničnih skupnosti, ki živijo na področju hrvatske republike oziroma dežele Furlanije - Julijske krajine na obeh straneh meje, je bilo poglobljeno v luči pozitivnega razvoja, ki ga predvidevajo sporazumi v Osimu. Glede tega je bila poudarjena važnost šolstva ter stikov manjšin z narodnostnima maticama na kulturnem področju.

Med razgovori je bila poudarjena volja vsestransko podpirati delo upravnih organov pri čimprejšnji izdelavi konkretnih aspektov sodelovanja. Poudarjeno je bilo, da sodelovanje med deželo Furlanijo - Julijsko krajino in Hrvatsko prispeva k izboljšanju in k vsebinskemu obogatenju sodelovanja ter k poglabljanju odnosov med Italijo in Jugoslavijo.

Ob koncu razgovorov je deželni tajnik KD za Furlanijo - Julijsko krajino Tonutti povabil predsednika SZDL Hrvatske Iva Margana na obisk k deželnemu vodstvu KD. Ta je vabilo z zadovoljstvom sprejel.

Do sem skupno poročilo. Predsednik Unije Italijanov za Istro in Reko prof. Ferri je predstavnike KD podrobneje seznanil s problemi italijanske manjšine oziroma z dejavnostjo Unije, ki je prav sedaj usmerjena v izdelavo novega statuta, ki bo dan v javno razpravo in v priprave letnega občnega zbora Unije, ki bo v prvi tretjini aprila. Ferri je prav tako govoril o koristnosti stalnih stikov z matičnim narodom, potem pa je omenil še zaskrbljenost glede manjšinskega šolstva. Coloni pa je s svoje strani dejal, da je tudi za slovensko šolo v Italiji potrebna didaktična in kulturna avtonomija in da namerava dežela neposredno rešiti to, kar je v njeni pristojnosti in dati pobude za rešitev tistih vprašanj, ki so v pristojnosti rimske vlade, kot je na primer — za KD seveda — vprašanje rabe slovenskega jezika v javnih ustanovah. Tržaška KD podpira, je dejal Coloni, podobno rešitev, kakršna je uveljavljena v Zgornjem Poadižju.

Bližnjo prihodnost za nadaljnjo poglobitev pobud, o kateri so se pogovarjali med razgovori, bo nudil uradni obisk deželne delegacije pod vodstvom predsednika Comellija konec aprila ali v začetku maja v republiki Hrvatski.

LOKOMOTIVA ZGRMELA V 40 METROV GLOBOK REČNI KANJON

Dve hudi železniški nesreči na progi Beograd - Titovo Užice

Prva nesreča bi lahko bila katastrofalna, če ne bi sprevodnik z ročno zavoro ustavil kompozicije, ki je tako ostala na progi

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 16. — Na železniški progi Beograd - Titovo Užice sta se sinoči in danes pripetili dve železniški nesreči, v katerih so trije ljudje izgubili življenje, 18 pa jih je bilo hudo poškodovanih. Prva nesreča se je pripetila sinoči okrog šestih na 89. kilometru proge od Beograda proti Titovemu Užicu, blizu postaje Lastra. Brzec, ki je ob 16.20 odpeljal iz Beograda, je pri vhodu v predor številka 22 naletel na kup skal in kamenja, ki se je odkrušilo z bližnjega hriba. Lokomotiva brzega vlaka je zdrvela skozi predor in se takoj, ko je pripeljala iz njega, prevrnila približno 40 metrov globoko v kanjon rečice Gradac. Na lokomotivo je padel tudi službeni vagon, medtem ko so vsi ostali vagoni, v katerih je bilo več sto potnikov, ostali na progi. Potniki in železniško osebje so hitro začeli reševati in so iz kanjona prinesli ranjenega strojevodjo Josipa Sepija in vlakovodjo Mihajla Andrića, medtem ko iz zmečkane lokomotive nikakor niso uspeli izvleči pomočnika strojevodje Ljuba Perišića, ki je umrl na kraju nesreče. Posledice te nesreče bi bile lahko strahotne, če sprevodnik Milija Janković ne bi bil tako priseben. Ko se je zgodilo najhuje, je bil v prvem vagonu za službenim in je nemudoma ukrepal. Z ročno zavoro je uspel zaustaviti kompozicijo, tako da je ostala na progi, s tem pa je prav gotovo rešil življenja mnogih potnikov.

Druga nesreča se je pripetila danes dopoldne prav tako blizu postaje Lastra, ko je delovni vlak trčil v posebno vozilo za popravilo električnega omrežja, in sicer v predoru številka 28. V tej nesreči so izgubili življenje trije delavci. Delovni vlak je iz postaje Lastra krenil proti kraju prve nesreče, da bi delavci, ki jih je vozil, pomagali pri razčiščevanju proge. Kot je povedal vlakovodja delovnega vlaka Ilija Pavlović so pred odhodom iz Lastre preverili, če iz nasprotne strani ne prihaja kakšno železniško vozilo, a kljub temu je delovni vlak v predoru številka 28 trčil v posebno vozilo za popravilo električnega omrežja. 16 delavcev, ki so se v tej nesreči hudo ranili, so prepeljali v bolnišnico v Titovo Užice, kjer se zdravniki še vedno borijo za življenja nekaj najhuje ranjenih delavcev.

VLADO BARABAS

Zgledna Prešernova proslava na Reki

REKA, 16. — V okviru letošnjih Prešernovih proslav so se spominu na našega velikega pesnika zgledno oddolžili tudi v slovenskem kulturnem društvu «Bazovica» na Reki. Prosvetni delavci društva so priredili sinoči na lastnem sedežu svečano akademijo, ki je privabila res mnogo ljudi in požela prodoren uspeh.

O liku in ustvarjalnosti mojstra vezane besede in narodnjaka Franceta Prešerna je spregovoril ljubljanski književnik prof. dr. Anton Slodnjak, globok poznavalec Prešernovega dela in avtor številnih študij, šolskega beriva in romana o «očetu slovenske literature».

Igralka reškega gledališča «Ivan Zajc» Branka Verdonik in član društva «Bazovica» Jože Poljanec sta recitirala več Prešernovih poezij, nakar je Rožica Kozen-Čubič ob harmonikarski spremljavi Poljanca in Tanje Milović zapela vrsto pesmi, ki so bile uglasbene po Prešernovih verzih. Na koncu je zastopil še mešani pevski zbor društva «Bazovica» pod vodstvom pevovodje Petra Škrjanca.

E. KLARICH

MILAN, 16. — Letošnji 54. mednarodni milanski velesejem bo od 14. do 23. aprila. Zajemal bo 3.180 blagovnih postavk. Velesejemska uprava je te dni pričela pošiljati operaterjem v tujini nekakšen predkatalog o značilnostih največje sejemske prireditve v Italiji.

PROCES PROTI HČERKI AMERIŠKEGA MAGNATA

Patricia Hearst tvega 35 let zaporne kazni

Sodelovala je pri bančnem ropu, ki so ga izvedli simbioniti Branilec Bailey je sicer prepričan, da dekle ne bo obsojeno

HOLLYWOOD, 16. — Za prekrške, ki jih sodna oblast pripisuje Patriciji, predvideva zakon zaporno kazen do 35 let, vendar pa ne verjamem, da bo dekle obsojeno, četudi bi jo razsodišče spoznalo za krivo. Tako je izjavil sloviti ameriški odvetnik F. Lee Bailey v intervjuju televizijski družbi American Broadcasting Company, ki je pripravila posebno oddajo posvečeno procesu proti dedinji Patriciji Hearstovi, hčerki založniškega magnata Randolpha Hearsta.

Patricijo so, kakor znano, ugrabili 4. februarja 1974 člani samozvanega simbionitskega osvobodilnega gibanja. Vdrli so v njeno stanovanje v Berkeleyu, ko je bila v družbi zaročenca Stephena Weeda (pozneje ga je zapustila) ter jo s silo odvedli. Skrivali so jo v dveh stanovanjih ter zahtevali za njeno izpustitev od Randolpha Hearsta, da razdeli med siromake San Francisca in Kalifornije sploh za milijon dolarjev živeža. Dne 15. aprila predlanskim so njeni ugrabitelji izropali podružnico kreditnega zavoda Hiberia Bank v San Franciscu; odnesli so 10.000 dolarjev. Skrite bančne telekamere so med roparji «ujele» tudi Patricijo, ki je bila oborožena.

Njen branilec na procesu zatrjuje, do so dekletu simioniti temeljito «izprali možgane», tako temeljito, da se je prepričala, da je tudi sama «gverilka». Uverjena je bila, tako trdi branilec, da ni pravzaprav več ne živa, obenem pa tudi ne mrtva... Skratka bila naj bi nekakšna lutka v rokah kriminalcev, ki so iz nje počeli, kar se jim je zahotelo. V takšnem stanju se je pač brez težav dala pregovoriti, da sodeluje pri ropu, a njena udeležba naj bi — takšno je bilo tedaj stališče simbionitov — izpričala, da Patricija ni žrtev, temveč zavedna pristašinja gibanja. Odvetnik Bailey pripominja, da je Patricija morala sodelovati pri ropu pod grožnjo smrti, a z druge strani naj bi bila uverjena — to so ji vtepli v glavo simbioniti, da jo bodo agenti FBI ubili, ko bi se predala oblastem. To njeno prepričanje pa je sodna oblast še utrdila, ko je namreč svoj čas državni tožilec William Saxbe dejal, da je Patricija le navadna kriminalka in ji bo kot taki tudi sojeno.

Sodišče je odredilo, naj si razsodišče (sedem žensk in pet moških) ogleda obe stanovanji, kjer je bila zaprta Patricija. Le-ta je povedala, da je bila več dni v omari, iz katere je morala dajati določene izjave, ki so jih simbioniti posneli na magnetofonski trak; med temi izjavami je ta, da je Patricija postala revolucionarka Tanja in da se je s srcem in dušo predala simbionitskemu osvobodilnemu gibanju. Dekle, katere zdravstveno stanje se je medtem precej zboljšalo ter se je zbudila iz otopelosti, je tudi dejalo, da se boji morebitnih represalij s strani simbionitov proti svojim staršem.



Patricia Hearst (levo) v spremstvu porotnice med ogledom stanovanja, kjer je po ugrabitvi preb ila dalj časa v rokah simbionitov.

NA MEDNARODNEM SESTANKU V CELOVCU

Ženske iz obmejnih področij o perečih problemih manjšin

Sestanka so se udeležile predstavnice italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji, slovenske manjšine v Italiji, koroške predstavnice in predstavnice SZDL Slovenije

CELOVEC, 16. — V soboto, 14. t. m., so se v Slovenskem dijaškem domu v Celovcu sestale ženske iz obmejnih področij Avstrije, Italije in Slovenije. Sestanek so organizirale koroške žene kot nadaljevanje navezovanja stikov, ki so se začeli lani februarja v Trstu s komemoracijo v Rižarni, ki jo je organizirala Zveza žena iz Trsta. Kot je znano, so se tedaj udeležile komemoracije delegacije žensk iz obmejnih občin naše dežele in Koroške ter Konference za aktivnost žensk Slovenije in Jugoslavije. Na povabilo iste konference iz Nove Gorice so se ženske nato sestale 28. novembra lani v Novi Gorici v okviru proslav mednarodnega leta žensk. Sobotni sestanek je bil nadaljevanje spoznavanja stvarnosti življenja in dela žensk s posebnim ozirom na položaj manjšin. Da bi iz teh stikov izšlo tudi konkretnejše sodelovanje, so se ženske dogovorile, da se bodo še letos ponovno sestale v Trstu.

Na sobotnem sestanku so italijansko manjšino v Jugoslaviji zastopale Lucija Scher in Elija Crollini, predsednici glavnega oziroma izvršnega odbora obalne samoupravne interesne skupnosti za vzgojo in kulturo pripadnikov italijanske manjšine. Madžarsko manjšino iz Prekmurja so zastopale Katarina Vinčenc, Marija Matijašec in Roža Kerčmar, od slovenskih žena iz dežele Furlanije - Julijske krajine pa je bila prisotna Nadja Pahor. Sestanku je predsedovala Ivica Znidaršič, članica sveta za socialne in gospodarske probleme žensk pri republiški konferenci SZDL iz Ljubljane.

Številno skupino slovenskih koroških žensk, ki so se zbrale iz vseh središč Koroške, je vodila predsednica koroške ženske zveze Milena Glöblacher, ki je v uvodnem poročilu razložila namen tega mednarodnega srečanja in nato podrobneje opisala položaj v katerem se nahaja slovenska narodnostna skupnost na Koroškem. Pri tem je zlasti poudarila zapostavljenost slovenske skupnosti slovenskih Koroščev, težave, ki se začenjajo že pri šolstvu zaradi pomanjkanja predšolskih zavodov in pomanjkljivosti obveznega šolstva in tudi zaradi prisotnosti določenega števila begunskih šolnikov na slovenskih šolah, ki vplivajo na nove generacije v nasprotju z težnjami slovenskih družin. Zaustavila se je tudi pri delovanju protislovenskih sil na Koroškem, ki se upirajo dvojezičnosti, skrunijo spomenike padlim partizanom, nasprotujejo slovenskim šolam, predvsem pa izsiljujejo preštevanje slovenske manjšine, ki naj bi služilo za nadaljnje zatiranje koroških Slovencev z omejevanjem in celo odrekanjem njihovih narodnostnih pravic.

Predstavnice italijanske madžarske manjšine v Sloveniji so prikazale pomen nove slovenske ustave za nadaljnji razvoj manjšin na osnovi avtonomnih interesnih skupnosti. Predstavnica iz Trsta Nadja Pahor, pa je prisotne informirala o najnovejših vprašanjih, ki tarejo slovensko narodno skupnost v Italiji, predvsem pa z bojem za uveljavljanje pravice do rabe slovenskega jezika v izvoljenih upravah.

Za učinkovitejše varstvo Sredozemskega morja

BARCELONA, 16. — Na kraju dvodnevne konference o vprašanju obvarovanja Sredozemlja pred onesnaženjem oziroma zastrupljenjem od kemijskih in drugih snoveh so predstavniki 12 držav (Cipra, Egipta, Francije, Grčije, Italije, Izraela, Libanona, Malte, Monakova, Maroka, Španije in Turčije) podpisali pogodbo, s katero se obvezujejo, da bodo skladno varovali omenjene morske vode. Jugoslavija, Sirija, Libija in Tunizija pogodbe niso podpisale, ker hočejo njeno vsebino temeljiteje preučiti.

Pogodbi sta priložena protokola z navedbo snovi, katerih spuščanje v Sredozemsko morje je prepovedano oziroma podvrženo predhodnemu dovoljenju.